

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
ZA ROK 2023**

POTRZEBY NA 2024 ROK

PROGRAM DZIAŁANIA NA 2024 ROK

ELBLĄG, LUTY 2024 ROK

SPIS TREŚCI

Nr str

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W 2023 ROKU

5-86

CZĘŚĆ I

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA OSÓB I RODZIN

I.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ	5
I.1.1. Charakterystyka rodzin i powody przyznania pomocy	5
I.1.2. Świadczenia pieniężne i w naturze	8
I.1.2.1. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki	9
I.1.3. Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne	9
I.2. DOŻYWIANIE	12
I.2.1. Dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej	13
I.2.2. Dożywianie dzieci i młodzieży przybyłej z Ukrainy	14
I.2.3. Posiłki dla osób dorosłych	15
I.3. WYPOCZYNEK DZIECI	15
I.3.1. Letni wypoczynek dzieci	15
I.3.2. Wypoczynek w okresie ferii zimowych	16
I.4. POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE	17
I.4.1. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową	17
I.4.2. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym	17
I.5. POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	19
I.5.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej	20
I.5.2. Kierowanie do placówek dziennego pobytu i ośrodków wsparcia	22
I.5.3. Usługi dla osób starszych i z niepełnosprawnościami	24
I.5.3.1. Usługi opiekuńcze	24
I.5.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	27
I.5.4. Działania na rzecz organizowania społeczności seniorów	28
I.5.5. Opracowywanie i realizacja programów i projektów w zakresie zadań pomocy społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami, starszych	29
I.6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH	32
I.6.1. Realizacja projektu „Pomoc osobom uzależnionym w kryzysie bezdomności korzystającym ze wsparcia Elbląskiego Centrum Usług Społecznych”	33
I.7. WSPIERANIE RODZINY	34
I.7.1. Praca z rodziną	35
I.7.1.1. Asystentura rodziny	35
I.7.1.2. Warsztaty dla rodziców	36
I.8. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	37
I.9. KARTA DUŻEJ RODZINY	37
I.9.1. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	37
I.9.2. Elbląska Karta Dużej Rodziny	37
I.10. DODATKI MIESZKANIOWE	38
I.11. DOPŁATY DO CZYNSZU W RAMACH PROGRAMU „MIESZKANIE NA START”	39

CZĘŚĆ II

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

II.1. USŁUGI SPOŁECZNE	40
II.2. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	42

CZĘŚĆ III.

POMOC W USAMODZIELNIANIU WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK

III.1. Pomoc pieniężna i w formie rzeczowej	43
III.2. Mieszkania treningowe	45

CZĘŚĆ IV

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

IV.1. ECUS organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej	46
IV.2. Umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	46
IV.2.1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej	46
IV.2.2. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	50
IV.3. Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym	52
IV.4. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej	53
IV.5. Oceny rodzin zastępczych	54
IV.6. Współpraca z Sądem	54
IV.7. Szkolenie rodzin zastępczych	55

IV.8. Zadania dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	56
IV.8.1. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	56
IV.8.2. Wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	58
IV.9. Prowadzenie „Rejestrów danych o osobach....”	58
IV.10. Badania potrzeb rodzin zastępczych	59
IV.11. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo- wychowawczych.....	59
IV.12. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.....	59
IV.13. Współpraca z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Adopcyjnym.....	60

CZĘŚĆ V.

DZIAŁAŃ POWIATOWEGO ZESPÓŁU DS. ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

V.1. Sprawy organizacyjno-prawne; zadania PZd/sOoN	61
V.2. Koszty działalności PZd/sOoN	61
V.3. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	62
V.4. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych	63
V.5. Wydawanie kart parkingowych	63

CZĘŚĆ VI.

INFORMACJE OGÓLNE

VI.1. SPRAWY ORGANIZACYJNO – PRAWNE	65
VI.1.1. Zadania Centrum	65
VI.1.2. Organizacja i struktura Centrum.....	66
VI.1.3. Kadra Centrum.....	67
VI.1.3.1. <i>Zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników</i>	67
VI.1.3.2. <i>Wykształcenie pracowników</i>	69
VI.1.3.3. <i>Program profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników</i>	71
VI.1.3.4. <i>Szkolenia</i>	71
VI.1.3.5. <i>Bezpieczeństwo pracowników Centrum</i>	73
VI.1.4. Zasoby lokalowe Centrum	73
VI.1.5. Komputeryzacja i obsługa systemów informatycznych	74
VI.1.6. Orzecznictwo administracyjne.....	76
VI. 1.6.1. <i>Orzecznictwo w sprawach z zakresu pomocy społecznej</i>	77
VI. 1.6.2. <i>Orzecznictwo w sprawach dodatków mieszkaniowych</i>	78
VI. 1.6.3. <i>Orzecznictwo w sprawach karty dużej rodziny</i>	79
VI. 1.6.4. <i>Orzecznictwo w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej</i>	79
VI. 1.6.5. <i>Orzecznictwo w sprawach do czynszu w ramach Programu „Mieszkanie na Start”</i>	79
VI. 1.6.6. <i>Orzecznictwo w sprawach dot. ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych</i>	80
VI. 1.6.7. <i>Orzecznictwo w sprawach dot. dofinansowań ze środków PFRON</i>	80
VI.1.7. Skargi i wnioski.....	80
VI.2. BUDŻET	80
VI.2.1. Plan i wykorzystanie środków finansowych.....	81
VI.2.2. Zadania sfinansowane ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2023 – 2026	82
VI.2.3. Zamówienia publiczne.....	82
VI.2.4. Windykacja należności.....	83
Wnioski	85

POTRZEBY NA 2024 ROK W RAMACH ZADAŃ ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

I. Potrzeby w ramach zadań ECUS z zakresu pomocy społecznej	86-90
II. Potrzeby w ramach zadań ECUS z zakresu wspierania rodziny	87
III. Potrzeby w ramach zadań w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.....	88
	89

PROGRAM DZIAŁANIA ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH NA 2024 ROK

91-108

Spis załączników

Załącznik – Wykaz programów i projektów realizowanych w 2023 r.

Wykaz tabel zawartych w sprawozdaniu

w Części I

Tab.1.	Typy rodzin objętych pomocą w 2023 r.....	str.6
Tab.2.	Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy w 2023 r.	str.7
Tab.3.	Rodzaje wybranych świadczeń, liczba świadczeniobiorców oraz koszt świadczeń w 2023 r. w stosunku do 2022 r.	str.8
Tab.4.	Sporządzone w 2023 r. Niebieskie Karty cz. „A”	str.18
Tab.5.	Ilość osób umieszczonych w dps w 2023 r. oraz ilość osób oczekujących na miejsce wg stanu na dzień 31.12.2023 r.	str.21
Tab.6.	Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w 2023 r.	str.38

w Części III

Tab.7.	Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków udzielona w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.....	str.43
Tab.8.	Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków udzielona w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	str.44
Tab.9.	Łączna liczba usamodzielnianych wychowanków oraz łączny koszt pomocy pieniężnej i rzeczowej udzielonej wychowankom w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	str.44

w Części IV

Tab.10.	Informacja dot. rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Elbląg.....	str.48
Tab.11.	Informacja dot. dzieci z Elbląga w rodzinach zastępczych zamieszkałych poza terenem miasta Elbląg	str.49
Tab.12.	Informacja dot. funkcjonowania rodzin zastępczych sprawujących opiekę wobec dzieci z terenu innych powiatów (dot. zawartych porozumień)	str.50
Tab.13.	Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie miasta Elbląg	str.51
Tab.14.	Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych poza terenem miasta Elbląg.....	str.51
Tab.15.	Okresy przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych zam. na terenie Elbląga.....	str.52
Tab.16.	Rodzinna piecza zastępcza – wynagrodzenia wraz z pochodnymi.....	str.53

w Części V

Tab.17.	Wydatki i zatrudnienie PZd/sOoN.....	str.62
---------	--------------------------------------	--------

w Części VI

Tab.18.	Wykorzystanie etatów w 2023 r.	str.67
Tab.19.	Struktura zatrudnienia według stanowisk	str.67
Tab.20.	Średnie wynagrodzenie pracowników ECUS na 1 etat według stanu na 31.12.2023 r.	str.69
Tab.21.	Poziom wykształcenia pracowników	str.70
Tab.22.	Wykaz szkoleń do dnia 31.12.2023 roku	str.71
Tab.23.	Plan i wykorzystanie środków w ramach budżetu ECUS	str.81

Wykaz wykresów zawartych w sprawozdaniu

Wykres 1	Liczba skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2019-2023	str.20
Wykres 2	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni ostatnich 5 lat	str.24
Wykres 3	Procentowy rozkład usług zrealizowanych w 2023 r.	str.25
Wykres 4	Sposoby i przyczyny rozwiązania stosunku pracy	str.69
Wykres 5	Wykształcenie pracowników socjalnych	str.70
Wykres 6	Wykształcenie pracowników na pozostałych stanowiskach	str.70

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W 2023 ROKU

CZĘŚĆ I

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA OSÓB I RODZIN

W 2023 roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych świadczyło usługi dla Elblążan, tj.:

- 3.668 osób/rodzin objęto pomocą z zakresu pomocy społecznej, w tym wyłącznie pracą socjalną,
- 118 rodzin objęto wsparciem asystenta rodziny,
- 1.914 wniosków złożono w ramach rehabilitacji społecznej,
- 1.790 osobom wydano Kartę Dużej Rodziny,
- 2.352 osobom wydano Elbląską Kartę Dużej Rodziny.
- 3.834 środowiska złożyły wnioski o dodatek mieszkaniowy,
- 39 gospodarstw domowych otrzymało dopłaty do czynszu w ramach Programu „Mieszkanie na start”.

(uwaga: powyższe dane nie sumują się, ponieważ w skali roku, te same rodziny korzystały z różnych form wsparcia)

I.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Rodzaje świadczeń z zakresu pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Świadczeniami pomocy społecznej są:

- świadczenia pieniężne, do których należą: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;
- świadczenia niepieniężne, do których należą: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, bilet kredytowany, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, składki na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc dla osób usamodzielnianych w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Pomoc społeczna skierowana jest do osób i rodzin, u których zaspakajanie podstawowych potrzeb w oparciu o własne możliwości lub innych instytucji publicznych stało się z różnych przyczyn niemożliwe.

I.1.1. Charakterystyka rodzin i powody przyznawania pomocy.

Wśród rodzin objętych pomocą społeczną w 2023 roku:

- ponad 71% osób stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, tj. 2.640 osób, a w tej liczbie 1.082 osoby to emeryci i renciści, którzy stanowili ponad 40% środowisk jednoosobowych korzystających z pomocy.
- ponad 30% rodzin stanowiły rodziny z dziećmi, tj. 1.125 rodzin, posiadających na utrzymaniu i wychowaniu ok. 2.464 dzieci.
- ponad 10 % rodzin stanowiły rodziny niepełne (400 rodzin) posiadające na utrzymaniu i wychowaniu ponad 833 dzieci,
- ponad 34 % rodzin korzystających z pomocy stanowiły rodziny emerytów i rencistów (1.260 rodzin).

W poniższym zestawieniu scharakteryzowano typy rodzin, którym udzielano pomocy.

Tab.1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2023 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	3 668	6 055
z tego o liczbie osób (z wiersza 1):		
1	2 640	2 640
2	396	792
3	244	732
4	194	776
5	99	495
6 i więcej	95	620
w tym (z wiersza 1) RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	725	2 764
z tego o liczbie dzieci (z wiersza 8):		
1	228	568
2	259	926
3	130	597
4	74	428
5	26	175
6	5	41
7 i więcej	3	29
w tym (z wiersza 1) RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	400	1 349
z tego o liczbie dzieci (z wiersza 16):		
1	142	316
2	137	440
3	67	280
4 i więcej	54	313
w tym (z wiersza 1) RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	1 260	1 485
z tego o liczbie osób (z wiersza 21):		
1	1 082	1 082
2	152	304
3	13	39
4 i więcej	13	60

(liczba rodzin ogółem zawarta w tabeli nie równa się liczbie rodzin objętych pomocą, gdyż w powyższej tabeli jedna rodzina może znajdować się w kilku typach)

Powody przyznania pomocy.

Kryteria do korzystania z pomocy społecznej i zasady przyznawania świadczeń określone są ustawą o pomocy społecznej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, przemocy domowej, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w

rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej wykazała, że w 2023 roku, podobnie jak i w latach poprzednich, największą grupę stanowiły rodziny, w których jednym z powodów trudnej sytuacji życiowej była długotrwała lub ciężka choroba oraz ubóstwo. Liczne grupy stanowiły rodziny borykające się z problemami spowodowanymi niepełnosprawnością czy bezrobociem oraz bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Powody, które przyczyniły się do powstania trudnych sytuacji życiowych rodzin objętych pomocą w okresie sprawozdawczym, obrazuje poniższe zestawienie. W uzupełnieniu do przedstawionej poniżej tabeli należy dodać, iż w wielu przypadkach, w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej występowały po dwie, trzy a nawet cztery z wymienionych niżej dysfunkcji, co powoduje wielopropblemowość sytuacji rodzin wymagających wsparcia.

Tab.2. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy w 2023 r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	1 748	3 086
SIEROCTWO	1	3
BEZDOMNOŚĆ	239	252
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	162	809
w tym (z wiersza 4): potrzeba ochrony wielodzietności	136	731
BEZROBOCIE	1 209	2 616
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	1 264	1 688
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	2 222	2 901
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	680	1 896
w tym (z wiersza 9): rodziny niepełne	313	1 020
rodziny wielodzietne	108	586
PRZEMOC DOMOWA	12	30
ALKOHOLIZM	84	112
NARKOMANIA	24	27
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	58	84
ZDARZENIE LOSOWE	8	12
SYTUACJA KRYZYSOWA	150	471

I.1.2. Świadczenia pieniężne i w naturze.

Na zasadach określonych ustawą o pomocy społecznej, prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego oraz przesłanek uzasadniających przyznanie im pomocy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, pomoc może być przyznana również osobom i rodzinom, których dochód przekracza określone ustawą kryterium dochodowe.

Sytuację osób i rodzin ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej ustala się w drodze wywiadu środowiskowego oraz w oparciu o zgromadzoną w sprawie dokumentację. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji /między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny/, wskazującej, że osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe, można odmówić przyznania pomocy, a w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości.

Poniżej przedstawiono w układzie tabelarycznym, wybrane rodzaje najczęściej przyznawanych w 2023 roku świadczeń pieniężnych i w naturze oraz liczbę osób, którym przyznano te świadczenia a także koszt świadczeń - w zestawieniu dla porównania z danymi w tym zakresie za okres 2022 roku.

Tab.3. Rodzaje wybranych świadczeń, liczba świadczeniobiorców oraz koszt świadczeń w 2023 r. w stosunku do 2022 r.

Świadczenia pomocy społecznej		Liczba świadczeniobiorców		% wzrostu / spadku		Koszt		% wzrostu / spadku	
		2022 r.	2023 r.	↑	↓	2022 r.	2023 r.	↑	↓
Zasiłki stałe		816	796		2,45%	4.869.219	4.806.340		1,29%
Składki zdrowotne ¹⁾		819	761		7,08%	433.432	399.325		7,87%
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi		76	76	0 %	0%	koszty specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi są finansowane w ramach budżetu DPS ul. Pułaskiego 1c			
Zasiłki okresowe		937	977	4,27%		2.092.490	2.126.485	1,62%	
Pomoc w zakresie dożywiania	Posiłki	1145	1133		1,05%	717.441 ²⁾	951.073 ²⁾	32,56%	
	w tym - dzieci i młodzież szkolna	993	1024	3,12%					
	- osoby dorosłe	152	109		28,29%				
	Zasiłki celowe	93	102	9,68%					
	Pomoc rzeczowa - paczki	0	0	0%	0 %				
Usługi opiekuńcze		798	842	5,51%		budżet znajduje się w gestii Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu			
Wypłata wynagrodzeń dla opiekunów prawnych		20	17		15%	171.615	169.211		1,40%
Pochówek		34	17		50%	65.239	44.583		31,66%

Objaśnienie do danych w tabeli:

- 1) liczba świadczeniobiorców obejmuje osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego oraz osoby bezrobotne objęte programem zatrudnienia socjalnego w ramach centrum integracji społecznej,
- 2) kwota wydatkowana przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych

Jednym ze świadczeń niepieniężnych jest skierowanie do Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej dla Kobiet w Ciąży i Matek z Małoletnimi Dziećmi.

W 2023 roku do w/w Ośrodka skierowano na podstawie decyzji administracyjnej 7 rodzin z łączną liczbą osób w tych rodzinach 27. Na podstawie skierowania na pobyt interwencyjny skierowano 1 rodzinę o liczbie osób w tej rodzinie 4.

Natomiast w ramach interwencji kryzysowej do Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej dla Kobiet w Ciąży i Matek z Małoletnimi Dziećmi skierowano na podstawie decyzji administracyjnej 4 rodziny z łączną liczbą osób w tej rodzinie 12 oraz na podstawie skierowania 1 rodzinę z łączną liczbą osób w tej rodzinie 4.

1.1.2.1. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych i kuratorów.

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę (art.18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). Wynagrodzenie przysługuje ustanowionym przez Sąd opiekunom prawnym osób małoletnich lub osób ubezwłasnowolnionych. O przyznaniu wynagrodzenia postanawia Sąd.

W okresie sprawozdawczym dokonano wypłaty wynagrodzeń dla 17 opiekunów prawnych sprawujących opiekę prawną nad 38 osobami, co w skali roku stanowiło 418 świadczeń na łączną kwotę 167.662,83 zł. W przypadku 5 opiekunów prawnych zaprzestano wypłaty wynagrodzenia z uwagi na fakt, iż w 3 przypadkach opieka prawna ustała z uwagi na osiągnięcie przez osoby małoletnie pełnoletności oraz 2 osoby całkowicie ubezwłasnowolnione zmarły. Ponadto w 2023 r. wpłynęły 2 nowe wnioski o wypłatę wynagrodzenia dla 2 opiekunów prawnych na 2 osoby, w tym 1 osobę małoletnią. Złożono 3 wnioski o zwiększenie wynagrodzenia.

W 2023 r. na wynagrodzenia dla kuratorów wydatkowano kwotę 35.773,74 zł. Wypłacono wynagrodzenia ustanowione przez sąd dla 5 kuratorów za sprawowanie opieki na rzecz 7 osób; w tym 5 osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz 2 osób niepełnosprawnych.

1.1.3. Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne.

Praca socjalna jest podstawowym instrumentem wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc w formie pracy socjalnej skierowanej do konkretnych osób i rodzin, świadczona jest bez względu na to czy osoby lub rodziny spełniają kryteria dochodowe wymagane przy udzielaniu pomocy materialnej.

W 2023 roku, objęto ogółem pracą socjalną 1.578 rodzin (2.491 osób w tych rodzinach), z tego 386 rodzin (715 osób, w tych w rodzinach) uzyskały pomoc wyłącznie w postaci pracy socjalnej (bez korzystania z jakichkolwiek świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną).

Na dzień 31.12.2023 r. realizatorami zadań Elbląskiego Centrum Usług Społecznych w zakresie pracy socjalnej byli pracownicy socjalni, zatrudnieni w następujących komórkach:

- Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej
- Dział Usług
- Zespół Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Dział Świadczeń Socjalnych

Zadaniem pracowników socjalnych zatrudnionych w Centrum jest diagnozowanie problemów środowiskowych i prowadzenie „szeroko rozumianej” pracy socjalnej w systemie pomocy społecznej. Praca socjalna skierowana na indywidualne potrzeby każdego klienta, polega głównie na wskazywaniu możliwości, motywowaniu, aktywizowaniu do podejmowania

działań własnych w pokonywaniu trudności/problemów np. zawodowych, zdrowotnych, finansowych, mieszkaniowych. Ponadto, pracownicy socjalni udzielają różnego rodzaju wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych a także podejmują działania interwencyjne mające ułatwić wyjście z trudnej sytuacji życiowej, np.:

- w ramach współpracy z Bankiem Żywności w okresie świątecznym wytypowano rodziny do otrzymania paczek: w III.2023 r. wytypowano 9 rodzin (20 osób) i w XII.2023 r. 50 osób,
- 1 rodzinę wytypowano do „Szlachetnej Paczki”,
- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku przemocy domowej lub zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych,
- informowanie o możliwości uzyskania nieodpłatnej porady prawnej lub psychologicznej,
- monitorowanie środowisk z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych alkoholizmem, wskazywanie osobom uzależnionym możliwości pokonania nałogu,
- powoływanie i uczestnictwo w zespołach interdyscyplinarnych,
- występowanie do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą,
- skierowanie do Sądu Rejonowego wniosków o przymusowe leczenie psychiatryczne bez zgody klienta,
- współpraca na rzecz rodziny ze środowiskiem sąsiedzkim i dalszą rodziną,
- współpraca z pedagogami szkół oraz wychowawcami klas dzieci z rodzin objętych pomocą,
- współpraca z dzielnicowymi — informowanie o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu rodziny, głównie w przypadku nadmiernego spożywania alkoholu, nadużywania narkotyków, zaniedbaniach opiekuńczych lub braku opieki nad starszą, schorowaną osobą,
- współpraca z przychodniami — pielęgniarką środowiskową oraz lekarzem, zwłaszcza w sytuacjach, gdy istniała konieczność sprawdzenia kontaktu rodzica dziecka z lekarzem. Informowanie pielęgniarki o konieczności wejścia w środowisko,
- współpraca z Centrum Odwykowo-Terapeutycznym — kontakt z terapeutą osoby uzależnionej od alkoholu, sprawdzenia systematycznego udziału osoby w terapii.

Bardzo istotną rolę w pracy socjalnej odgrywa również współpraca pracowników socjalnych ze środowiskiem lokalnym, gdyż dzięki wspólnym działaniom możliwe jest pełniejsze zaspokajanie potrzeb wielu osób i rodzin społecznie najslabszych, wymagających wsparcia.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Elbląskie Centrum Usług Społecznych współpracowało z Bankiem Żywności i Stowarzyszeniem RAZEM w celu weryfikacji osób do odbioru żywności unijnej. Wydano 1.781 skierowań, którymi objęto 3.564 osoby, w tym 153 były to skierowania dla obywateli Ukrainy, którymi objęto 397 osób.

Jednocześnie Elbląskie Centrum Usług Społecznych w 2023 r. kierowało osoby do działań wspierających, tj.:

1. Stowarzyszenie PAJDKA
  - 4 warsztaty kulinarne dla 23 osób
  - 2 warsztaty ekonomiczne dla 14 osób
  - 1 warsztat żywieniowy dla 5 osób.
- 2 . Stowarzyszenie Integracyjne RAZEM
  - 1 warsztat ekonomiczny dla 6 osób
  - 1 warsztat kulinarny dla 6 osób
- 3 . Stowarzyszenie " Od Nowa "
  - 1 warsztat ekonomiczny dla 10 osób
  - 1 warsztat żywieniowy dla 10 osób

W ramach organizowania skoordynowanego i komplementarnego wsparcia adresowanego do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z pomocy Centrum podjęto również niżej wymienione działania:

1. realizacja partnerskiego projektu, który umożliwił klientom udział w aktywizacji społecznej i/lub zawodowej. Zadaniem Centrum był współudział w rekrutacji uczestników oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej.
W 2023 roku do „Elbląskiego Centrum Integracji Społecznej 3 2020 – 2023” skierowano 25 osób.
2. objęcie osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach CIS, które realizowały

Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego ubezpieczeniem zdrowotnym, o ile nie posiadały go z innego tytułu. Narastająco do 31 grudnia 2023 r. ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 76 osób, w tym osoby skierowane do CIS ESWIP i CIS ERKON. Łączny koszt zadania 24.201,54zł

Ponadto pracownicy socjalni Centrum kierowali klientów do projektów realizowanych na terenie miasta Elbląga przez organizacje pozarządowe:

- a) „Ukryte możliwości- nowe horyzonty”
- b) „Zarządzanie czasem w poszukiwaniu pracy”
- c) „Motywowanie osób długotrwale bezrobotnych do podjęcia aktywności w celu powrotu na rynek pracy”
- d) „Jak rozmawiać z ludźmi - jasno, prosto i skutecznie”
- e) „Jak wrócić do pracy po długotrwałym bezrobociu- szanse, niezbędne działania”
- f) „Jak radzić sobie ze stresem wywołanym bezrobociem”
- g) „Wyznaczanie i realizacja celów zawodowych i życiowych”
- h) „Aktywizacja osób do powrotu na rynek pracy po przerwie”
- i) pomorzeMy
- j) warsztaty rodzicielskie „Szkoła dla rodziców”

By uzyskać pozytywne efekty w pracy socjalnej, niezbędne jest współdziałanie pracownika socjalnego z osobami/rodzinami wymagającymi wsparcia i zainteresowanymi poprawą swojego położenia. W wielu przypadkach korzystający ze świadczeń pomocy społecznej wykazywali bierną postawę i brak działań w kierunku poprawy swojej sytuacji. W takich przypadkach niezbędne było wykorzystywanie środków prawnych do obligowania do współpracy osobę/rodzinę borykającą się z problemami (np. bezrobocie, alkoholizm lub problemy zdrowotne, finansowe, mieszkaniowe), poprzez zawieranie kontraktów socjalnych, motywujących do aktywności i określonych działań te osoby/rodziny, na rzecz zmiany lub poprawy swojej sytuacji. W 2023 r. zawarto 134 kontrakty socjalne, którymi objęto 164 osoby w rodzinach.

Dodatkowo w dniu 4.06.2023 r. odbył się festyn rodzinny pod hasłem „Moja rodzina nie marnuje” dla mieszkańców Elbląga. Elbląskie Centrum Usług Społecznych było jednym z współorganizatorów w/w imprezy. W imprezie wzięli udział m.in. Bank Żywności, Stowarzyszenie „Razem”, Ośrodek Kuratorski Nr 2, SOSW Nr 2, Teen Challenge, Grupa Merlin. Centrum przygotowało następujące atrakcje: malowanie twarzy, bańki mydlane, zabawa z Klanzą, krzyżówki tematyczne, kalambury. Za udział w konkursach najmłodszy uczestnicy pikniku otrzymywali nagrody w postaci maskotek i słodyczy. W trakcie pikniku można było skorzystać z nieodpłatnego posiłku tj. kielbasek pieczonych na ognisku, ciepłej zupy, gofrów. Szczególną atrakcją był szczudlarz oraz pracownicy ECUS, które przebrane w stroje czerwonego kapturka i krówki, rozpowszechniły ulotki dotyczące niemarnowania żywności.

Poradnictwo specjalistyczne

Jedną z niepieniężnych form świadczeń pomocy społecznej jest poradnictwo specjalistyczne. Pomoc w tej formie – podobnie jak w przypadku pracy socjalnej - przysługuje osobom i rodzinom bez względu na to, czy spełniają kryteria dochodowe wymagane przy udzielaniu pomocy pieniężnej. W praktyce, z poradnictwa specjalistycznego korzysta znaczna liczba osób, która nie oczekuje wsparcia w postaci innych świadczeń (pieniężnych, rzeczowych czy pomocy usługowej).

W celu uzyskania poradnictwa specjalistycznego w Elbląskim Centrum Usług Społecznych, do specjalistów zgłaszają się nie tylko osoby, które uzyskały informację o takiej formie pomocy od pracowników socjalnych, lecz także osoby, którym taką formę wskazały m. in.: sądy, szkoły, pielęgniarki środowiskowe, lekarze lub inne podmioty. Świadczone poradnictwo specjalistyczne przy rozwiązywaniu niejednokrotnie bardzo zawiłych i trudnych problemów, w wielu przypadkach nie kończy się na udzieleniu przez specjalistę jednorazowej porady i osoba bądź rodzina wymagająca pomocy obejmowana jest długoterminowym monitorowaniem i wspieraniem w rozwiązywaniu ważnych spraw życiowych.

W okresie sprawozdawczym psycholog z zakresu ustawy o pomocy społecznej udzielili: 391 konsultacji psychologicznych i terapeutycznych, w tym 75 odnośnie Niebieskich Kart. Z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odbyło się 321 zespołów dotyczących oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, 258 konsultacji przeprowadzonych w domu rodziny zastępczej i na terenie Centrum, sporządzono 51 opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do stanowienia rodziny zastępczej, 23 opinie dzieci wolnych prawnie kierowanych do adopcji oraz sporządzono 81 diagnoz dzieci w rodzinach objętych asystentem rodziny. Dodatkowo psycholog przeprowadził warsztaty dla kobiet z Ukrainy o zdrowiu psychicznym.

Terapeuta ds. uzależnień, który zatrudniony jest w Centrum od czerwca 2023 r. przeprowadził 148 konsultacji w rodzinach (w środowiskach domowych i na terenie ECUS) i nadal 26 osób pozostaje w terapii indywidualnej. Przeprowadził 7 konsultacji/treningów w mieszkaniach treningowych z wychowankami pieczy zastępczej. Na wniosek pracowników ECUS 43 rodziny objęte zostały wsparciem terapeutycznym, natomiast 10 rodzin zgłosiło się spoza Centrum. W formie grupowej przeprowadzono 7 spotkań terapeutyczno – edukacyjnych, uczestniczyło w nich 12 osób dorosłych, w tym 4 dzieci. Terapeuta przeprowadził w siedzibie ECUS 2 wykłady profilaktyczne z osobami starszymi na temat uzależnienia i współuzależnienia.

Lekarz psychiatra udzielił 156 konsultacji osobom i rodzinom osób zaburzonych psychicznie.

I.2. DOŻYWIANIE

W elbląskim systemie pomocy społecznej, pomoc skierowana do rodzin w formie dożywiania traktowana jako jeden z priorytetów. Analiza przyczyn dysfunkcji rodzin objętych pomocą w 2023 r. wskazuje, że głównymi z nich była długotrwała choroba, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność.

W okresie sprawozdawczym dożywianie realizowane było w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, finansowanego z budżetu państwa, w formie jednego posiłku dla osób nie przekraczających w miesiącach styczniu i lutym 150%, natomiast od marca do grudnia 200% kryterium dochodowego.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”:

1. dofinansowano 219.901 posiłków, w tym:

- 106.430 posiłków dla dzieci i młodzieży,
- 113.471 posiłków dla osób dorosłych.

2. przyznano zasiłki celowe na zakup żywności dla 102 osób,

3. dowożone były posiłki dla 92 osób mających trudności w poruszaniu się.

(uwaga: powyższe liczby osób po zsumowaniu nie stanowią liczby osób ogółem objętych dożywianiem, gdyż wiele osób było objęte różnymi formami wsparcia)

Wydatki programu „Posiłek w szkole i w domu” w Elblągu wyniósł w 2023 r.

ogółem: 1.968.955 zł na dożywianie dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym:

- 1.540.109,50 zł dotacja Wojewody, z tego:
  - kwota 308.113,00 zł w dyspozycji ECUS
  - kwota 1.231.996,50 zł w dyspozycji ZAZ
- 428.845,50 zł wkład własny gminy, z tego:
  - kwota 370.000 zł w dyspozycji ECUS
  - kwota 58.845,50 zł w dyspozycji ZAZ

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w ramach środków własnych dla osób, których dochód przekraczał 150% kryterium dochodowego w miesiącach styczniu i lutym, natomiast od marca do grudnia 200% kryterium dochodowego:

1. dofinansowano 80.333 posiłków, w tym:

- 41.880 posiłków dla dzieci i młodzieży,
- 38.453 posiłki dla osób dorosłych.

2. dowożone były posiłki dla 137 osób mających trudności w poruszaniu się.

Wydatki realizacji dożywiania w ramach środków własnych dla osób, których dochód przekraczał 150% kryterium dochodowego w miesiącach styczniu i lutym, natomiast od marca do grudnia 200% kryterium dochodowego wyniósł ogółem 781.490,28 zł, w tym:

- 781.490,28 zł środki własne gminy, z tego:
  - kwota 272.959,88 zł w dyspozycji ECUS
  - kwota 508.530,40 zł w dyspozycji ZAZ

Łączny koszt dożywiania w okresie sprawozdawczym wyniósł 2.750.445,28 zł.

I.2.1. Dożywianie dla dzieci i młodzieży szkolnej

Centrum zapewniało dożywianie wszystkim dzieciom wymagającym takiej pomocy i bez względu na postawę (zaangażowanie) ich rodziców w zakresie współpracy z Centrum w rozwiązywaniu problemów rodziny.

Z analizy danych sprawozdawczych wynika, iż wśród rodzin korzystających z pomocy w 2023 roku, rodziny z dziećmi stanowiły ponad 30% rodzin (1.125 rodzin), które posiadały na utrzymaniu i wychowaniu ok. 2.464 dzieci, w tym ponad 833 dzieci wychowywało się w rodzinach niepełnych (400 rodzin niepełnych).

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r., ze zorganizowanego dożywiania w formie wydawanych posiłków, przyznanych decyzją administracyjną w oparciu o wywiad środowiskowy (potwierdzający zasadność przyznania rodzinie tej formy pomocy) - korzystało ogółem 1024 dzieci i młodzieży.

Ogółem na dożywianie dzieci i młodzieży (w formie wydawanych posiłków) w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. ECUS wydatkował kwotę 774.985,01 zł: w tym:

- środki Wojewody - 263.858,20 zł
- wkład własny - 254.406,56 zł
- środki własne - 256.720,25 zł

(w w/w kwotach zostało ujęte także dożywianie w okresie ferii zimowych i wakacji)

Ponadto, posiłki na kwotę 4.441,50 zł zostały sfinansowane ze środków Wojewody, których dysponentem była Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych, w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. A zatem łączny koszt posiłków dla dzieci i młodzieży wyniósł 779.426,51 zł.

Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej świadczona była m. in. w ośrodkach szkolno-wychowawczych, świetlicach popołudniowych, szkołach podstawowych, szkołach średnich oraz w żłobkach i przedszkolach. W stołówce Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka” dożywianiem objęte były dzieci, które uczęszczały do szkół ponadpodstawowych w których nie ma stołówki szkolnej. W okresie sprawozdawczym z różnorodnych form dożywiania skorzystały dzieci:

- 420 dzieci - ze szkół podstawowych
- 32 dzieci - w szkołach średnich
- 35 dzieci - w świetlicach popołudniowych
- 8 dzieci - w ZAZ Elblążanka
- 512 dzieci - w przedszkolach
- 20 dzieci - w żłobkach
- 29 dzieci - dożywianych w SOSW
- 8 dzieci - dożywianych w MOS, MOW

(podane powyżej liczby nie stanowią sumy liczb dożywianych dzieci ogółem, gdyż były takie dzieci które przechodziły np. ze żłobka do przedszkola, z przedszkola do szkół lub korzystały z kilku form dożywiania).

W 2023 r. akcję dożywiania dzieci i młodzieży w okresie trwania roku szkolnego koordynowano w następujących placówkach:

- 21 szkół podstawowych
- 2 ośrodki szkolno – wychowawcze
- 4 młodzieżowe ośrodki socjoterapii
- 1 młodzieżowy ośrodek wychowawczy
- Zespół Szkół Gospodarczych

- Zespół Szkół Ekonomicznych
- Zespół Szkół Zawodowych Nr 1
- Stołówka Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka”
- 34 przedszkoli
- 6 żłobków
- 4 świetlice popołudniowe:
  - 1 świetlica Katolickiego Ruchu Antynarkotycznego "KARAN"
  - 1 świetlica prowadzonej przez SIS „Przyjazny Krąg”
  - 2 świetlicach przy szkołach podstawowych Nr 1, Nr 8

Ponadto, koordynowano dożywianie dzieci skierowanych przez ECUS na półkolonie i pólzimowiska – co opisano w odrębnym rozdziale.

I.2.2 Dożywianie dzieci i młodzieży przybyłej z Ukrainy

Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży z Ukrainy w okresie od 24 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. świadczona była w formie posiłku przyznawanego doraźnie, na czas nie dłuższy niż 2 miesiące i na podstawie art. 48b ust. 5 pkt 1 ustawy z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej. Ponadto po upływie tego czasu, w przypadku, gdy zachodziła potrzeba dalszego wsparcia, pomoc była przyznawana na podstawie decyzji, po uprzednim przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego oraz złożonego przez wnioskodawcę oświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej.

Formy dożywiania:

- ✓ posiłek - obiad w szkołach podstawowych i średnich
- ✓ posiłek - obiad w przedszkolach
- ✓ posiłek - obiad w Stołówce Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka”.

Koordynowano akcję dożywiania dzieci oraz młodzieży z następujących placówek:

- ✓ 2 szkoły średnie
- ✓ 13 szkół podstawowych
- ✓ 15 przedszkoli
- ✓ Stołówka Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka”.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. z posiłku - obiadu skorzystało ogółem 91 dzieci w tym:

- ✓ 4 dzieci - ze szkół średnich
- ✓ 54 dzieci - ze szkół podstawowych
- ✓ 24 dzieci - w przedszkolach
- ✓ 1 dziecko – w SOSW
- ✓ 1 dziecko – w ZSG
- ✓ 1 dziecko – w Szkole Muzycznej (szkoła podstawowa)
- ✓ 6 dzieci – w Stołówce Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka”

Ogółem w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. na dożywianie dzieci i młodzieży z Ukrainy tut. Centrum wydatkowało kwotę: 51 925,30 zł.

Środki finansowe zostały pozyskane w ramach planu finansowego funduszu pomocy. Łącznie z pomocy skorzystało 58 ukraińskich rodzin.

Z pomocy doraźnej w 2023 roku łącznie skorzystało 10 dzieci. Z jednego gorącego posiłku w szkołach 5 dzieci, w Stołówce Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka” 2 dzieci. Z pomocy w formie posiłku wydanego w drodze decyzji administracyjnej skorzystało 82 dzieci.

(podane powyżej liczby nie stanowią sumy liczb dożywianych dzieci ogółem, gdyż były takie dzieci które korzystały z dożywiania zarówno doraźnie, jak i na podstawie decyzji administracyjnej lub tylko z jednej formy).

I.2.3. Posiłki dla osób dorosłych

Ogółem na dożywianie osób dorosłych w formie wydawanych posiłków w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. ECUS wydatkował kwotę 96.087,87 zł: w tym:

- środki Wojewody - 44.254,80 zł
- wkład własny - 35.593,44 zł
- środki własne - 16.239,63 zł

Ponadto, posiłki na kwotę 1.227.555,00 zł zostały sfinansowane ze środków Wojewody, których dysponentem była Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych, w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. ERKON był również dysponentem środków własnych gminy – realizował posiłki dla osób dorosłych powyżej kryterium dochodowego 150% w miesiącach styczniu i lutym, natomiast od marca do grudnia 200% kryterium dochodowego, wydając kwotę 420.949,90 zł.

A zatem łączny koszt posiłków dla osób dorosłych wyniósł 1.744.592,77 zł.

W okresie sprawozdawczym z dożywiania realizowanego w formie wydawanych posiłków skorzystało ogółem 845 osób dorosłych, w tym:

- 202 osoby – obiady dowożone do miejsc zamieszkania
- 559 osób – Zakład Aktywności Zawodowej
- 102 osoby – dożywiane w Schronisku dla Bezdomnych
- 7 osób – dożywiane w Dziennym Domu Senior+.

(uwaga: podane powyżej liczby nie stanowią sumy liczb dożywianych osób ogółem, gdyż osoby te zmieniały formy dożywiania np. obiady w ZAZ a później obiady dowożone).

I.3. WYPOCZYNEK DZIECI

I.3.1 Letni wypoczynek dzieci

Jak co roku, Elbląskie Centrum Usług Społecznych prowadziło działania mające na celu zapewnienie zorganizowanego, aktywnego wypoczynku w czasie wakacji, dzieciom pochodzącym z rodzin pozostających w kręgu zainteresowania pomocy społecznej. W ramach akcji „wypoczynek letni”, Centrum partycypowało w kosztach, poprzez finansowanie wyżywienia.

Głównym celem akcji jest, aby dzieci z rodzin dysfunkcyjnych wypoczęły, zregenerowały swoje siły i powróciły do swoich domów bezpiecznie, z bagażem wspaniałych wrażeń i wspomnień, wzbogacone o nową wiedzę i doświadczenia.

W 2023 roku półkolonie zorganizowano przez Urząd Miejski w Elblągu w 8 szkołach podstawowych i w 1 Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 ul. Kopernika 27 na terenie Elbląga w okresie od 26 czerwca 2023 r. do 25 sierpnia 2023 r.

ECUS otrzymał 82 skierowań.

I turnus: 26 czerwiec - 7 lipiec

- Szkoła Podstawowa nr 12 - ul. Zajchowskiego 12 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 21 - ul. Godlewskiego 1 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS

II turnus: 10 lipiec – 21 lipiec

- Szkoła Podstawowa nr 15 - ul. Modlińska 39 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 16 - ul. Sadowa 2 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS

III turnus: 24 lipiec - 4 sierpień

- Szkoła Podstawowa nr 11 - ul. Korczaka 34 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 14 - ul. Mielczarskiego 45 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS

IV turnus: 7 sierpień - 18 sierpień

- Szkoła Podstawowa nr 4 - ul. Mickiewicza 41 - 6 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 – ul. Kopernika 27 - 6 miejsc dla podopiecznych ECUS

V turnus: 14 sierpień - 25 sierpień

- Sportowa Szkoła Podstawowa nr 3 - ul. Agrykola 6 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS

Faktycznie w półkoloniach uczestniczyło 83 dzieci.

Stawka żywieniowa w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym nr 1 wynosiła 16,00 zł (za obiad tj. 6,00 zł pokryte z programu rządowego i za pozostałe posiłki tj. 10,00 zł ze środków gminy). Stawka żywieniowa w pozostałych placówkach wynosiła również 16,00 zł za 1 osobodzień (za obiad tj. 9,00 zł pokryte z programu rządowego i za pozostałe posiłki tj. 7,00 zł ze środków gminy). Organizowane półkolonie były 10-dniowe.

Koszt dożywiania na półkolonii w okresie wakacji wyniesie około 12.560,00 zł.

Ponadto w okresie letnim Elbląskie Centrum Usług Społecznych:

- 1) z Kuratorium Oświaty w Olsztynie pozyskało 8 bezpłatnych skierowań na wypoczynek letni dla dzieci z rodzin zastępczych w terminie od 10 lipca 2023 r. do 16 lipca 2023 r. w Gąsawie,
- 2) dofinansowało dożywianie 11 dzieciom wypoczywającym na obozie w Mikoszewie w terminie od 17 sierpnia 2023 r. do 27 sierpnia 2023 r. organizowanym przez Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN”, gdzie przewidywany koszt wyniesie 8.470,00 zł (70,00 zł za osobodzień za dziecko – 11 dni),
- 3) pokryło koszty dożywiania dzieciom zgłoszonym indywidualnie przez rodziców, kwalifikujących się do świadczeń pomocy społecznej. Z tej formy pomocy skorzystało 5 dzieci,
- 4) pokryło koszty dożywiania dla 3 dzieci na półkolonii w Zespole Szkół Pijarskich przy ul. Saperów 20 w okresie od 26 czerwca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. na łączną kwotę 450,00 zł (30,00 zł za osobodzień za dziecko – 5 dni żywieniowych),
- 5) pokryło koszty dożywiania dla 1 dziecka na obozie harcerskim w Dwerniku w Bieszczadach w terminie od 01 sierpnia 2023 r. – 15 sierpnia 2023 r. na łączną kwotę 375,00 zł (25,00 zł za osobodzień za dziecko – 15 dni żywieniowych),
- 6) pokryło koszty dożywiania dla 3 dzieci na kolonii w Nowym Kawkowie w Domu "Zacheusz" w okresie od 16 lipca 2023 r. do 01 sierpnia 2023 r. na łączną kwotę 2.550,00 zł (50 zł za osobodzień za dziecko – 17 dni żywieniowych),
- 7) pokryło koszty dożywiania dla 2 dzieci na obozie młodzieżowym w Łapszach Niżnych w okresie od 20 sierpnia 2023 r. do 26 sierpnia 2023 r. na łączną kwotę 700,00 zł (50,00 zł za osobodzień za dziecko – 7 dni żywieniowych),
- 8) udzieliło pomocy w formie dofinansowania do wypoczynku letniego poza Elblągiem dla dzieci z rodzin zastępczych w kwocie 350,00 zł na dziecko. Z tej formy pomocy skorzystało 20 dzieci na łączną kwotę 7.000,00 zł. Dzieci wyjechały m.in. do Władysławowa, Mikoszewa, Kątów Rybackich oraz do miejscowości Wiele na Kaszuby,
- 9) dożywiało na terenie miasta Elbląga podczas wakacji 38 dzieci (przedszkola i żłobki) na łączną kwotę około 8.372,00 zł.

Łącznie z wypoczynku i indywidualnego dożywiania w mieście podczas wakacji w roku 2023 skorzystało 165 dzieci (w tym 28 dzieci z rodzin zastępczych).

Łączny koszt dożywiania dzieci podczas wakacji to kwota około 40.477,00 zł.

I.3.2. Wypoczynek w okresie ferii zimowych.

W okresie ferii zimowych 2023 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych objęło dożywianiem łącznie 45 uczniów elbląskich szkół uczęszczających na półzimowiska i w Zakładzie Aktywności Zawodowej „Elblążanka”.

1. Półzimowiska odbyły się w SSP Nr 3, Nr 4, Nr 6 i Nr 16 oraz Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 skierowano 44 dzieci ze szkół podstawowych. Stawka żywieniowa wynosiła 16 zł (6 zł pokryte z programu rządowego i 10 zł ze środków gminy) za osobodzień. Całkowity koszt wyniósł 3.520 zł.

2. Podczas ferii jedno dziecko korzystało z obiadu w Zakładzie Aktywności Zawodowej „Elblążanka”. Koszt obiadu wynosił 13,50 zł, natomiast całkowity koszt wyniósł 135 zł.

Łączny koszt dożywiania dzieci i młodzieży uczęszczających na półzimowiska i w Zakładzie Aktywności Zawodowej „Elblążanka” w okresie ferii zimowych wyniósł 3.655 zł.

I.4. POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE.

I.4.1. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program ten stanowi część całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych, podejmowanych wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i ustanie przemocy domowej.

W roku 2023 program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc odbył się w okresie od września do grudnia 2023 r. Było 13 uczestników, w tym 12 mężczyzn i 1 kobieta, natomiast ukończyło 6 osób, w tym 5 mężczyzn i 1 kobieta.

Głównym celem programu było rozpoznanie i zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową. Cele szczegółowe to:

- zaprzestanie czynów przemocy i redukcja zachowań agresywnych u uczestników.
- kształtowanie postaw partnerstwa i szacunku wobec kobiet, dzieci i innych ludzi, oraz odpowiedzialność za stosowaną przemoc.
- kształtowanie umiejętności wychowawczych, bez stosowania przemocy wobec dzieci.
- naprawa moralna, etyczna, kulturowa, obyczajowa uczestników programu.
- konstruktywne kształtowanie sumienia czyli mechanizmu kontroli wewnętrznej.

I.4.2. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

W związku z wejściem w życie z dniem 22 czerwca 2023 r. zmian w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej zaistniała konieczność podjęcia działań mających na celu dostosowanie dokumentacji oraz zmian organizacyjnych w funkcjonowaniu Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miasto Elbląg, m. i.:

- w dniu 20 czerwca 2023 r. Rada Miasta zgodnie z art. 9a ust. 15 w/w ustawy przyjęła uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego;
- wystąpiono z prośbą o wytypowanie osób wchodzących w skład nowego zespołu interdyscyplinarnego do instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów;
- zostały zawarte nowe porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym;
- w dniu 15 września 2023 r. zarządzeniem Nr 419/2023 Prezydenta Miasta Elbląg powołano nowy zespół interdyscyplinarny;
- opracowano nowy regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych;
- wybrano nowego Przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i jego zastępcę.

Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową zespołu interdyscyplinarnego zapewnia Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zarejestrowano 201 wypełnionych formularzy Niebieskiej Karty cz. „A”, w tym 10 NK „A” przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego w Elblągu przez Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych z innych gmin, celem prowadzenia działań w związku z przeprowadzeniem się do Elbląga osób doświadczających przemocy lub osób stosujących przemoc. Tych NK nie wykazuje się w sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/Domowej. Zatem do celów statystycznych przyjmuje się, że w Elblągu sporządzono 191 Niebieskich Kart cz. „A” dotyczących osób mieszkających w Elblągu.

Tab. 4. Sporządzone w 2023 r. Niebieskie Karty cz. „A”

Lp.	Podmiot wypełniający „Niebieską Kartę – A”	Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – A” (wszystkich)	Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – A” (wszczynających procedurę)	Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – A” (wszystkich) wobec niepełnoletnich	Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – A” (wszczynających procedurę) wobec niepełnoletnich
1	ECUS	41	35	20	16
2	Policja	135	122	6	6
3	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych				
4	Oświata	8	8	8	8
5	Ochrona zdrowia				
6	Żandarmeria Wojskowa	6	5	1	1
7	SOW	1	1	1	1
8.	Organizacje pozarządowe	0	0	0	0
OGÓŁEM		191	171	36	32

Ponadto w 2023 r.:

- 1) liczba kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy – 145,
- 2) liczba wszystkich procedur w rodzinach – 316 (procedury z poprzednich lat 145 plus nowe zarejestrowane 171),
- 3) liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”- 20,
- 4) liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”- 295, w tym:
  - ze względu na problem przemocy psychicznej: 279,
  - ze względu na problem przemocy fizycznej: 244,
  - ze względu na problem przemocy seksualnej: 22,
  - ze względu na problem przemocy ekonomicznej: 14,
  - ze względu na problem przemocy za pomocą środków komunikacji elektronicznej: 10,
  - ze względu na problem przemocy innej: 9,
- 5) liczba osób w rodzinach objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”: 1003,
- 6) liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”- 362, w tym:
  - a) kobiet 251, w tym:
    - kobiet niepełnosprawnych 18,
    - kobiet starszych 53,
  - b) mężczyzn 21, w tym:
    - mężczyzn niepełnosprawnych 5,
    - mężczyzn starszych 11,
  - c) dzieci 90, w tym:
    - dziewczynek 43,
    - chłopców 47,
    - niepełnosprawnych 1,

- 7) liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta- C”- 177,
- 8) liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące przemoc domową 309, w tym:
  - kobiety 39,
  - mężczyźni 270,
- 9) liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta- D”- 106,
- 10) liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno- pomocowych: 295,
- 11) liczba spotkań grup diagnostyczno- pomocowych: 560,
- 12) liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, z uwagi na ustanie przemocy domowej: 151,
- 13) liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, z uwagi na brak zasadności podejmowania działań: 4,
- 14) w 115 NK „A” wskazywano, że osoba stosująca przemoc w rodzinie nadużywa alkoholu lub stosuje środki odurzające,
- 15) liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego: 51.

W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji procedury NK skierowano wnioski do n/w instytucji:

- 1) w 7 sprawach skierowano do Prokuratury Rejonowej w Elblągu zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- 2) do Sądu Rodzinnego skierowano łącznie 30 wniosków, w tym:
  - 13 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczą małoletnich w rodzinach, w których dzieci są dotknięte przemocą, są świadkami przemocy wobec osób dorosłych, lub też stwierdzone zostały zaniedbania opiekuńcze wobec małoletnich,
  - 2 wnioski o wydanie zarządzenia tymczasowego,
  - 15 wniosków w sprawie przekazania bieżącej informacji o rodzinie,
- 3) do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 6 wniosków w sprawie leczenia odwykowego,
- 4) sporządzono 2 prośby o przeprowadzenie konsultacji medycznej z zakresu psychiatrii i wydanie opinii.

I.5. POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

Osoby starsze i z niepełnosprawnościami, które w ramach własnych możliwości i uprawnień nie są w stanie zaspokoić swoich potrzeb życiowych, pozostają w kręgu szczególnego zainteresowania pomocy społecznej. Seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami oraz ciężko chore korzystają z całego katalogu świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej. W zależności od potrzeb, przyznawana jest pomoc w formach pieniężnych, w tym także w formie specjalnych zasiłków, przewidzianych ustawą dla osób/rodzin o dochodach przekraczających kryterium dochodowe a znajdujących się w szczególnych sytuacjach. Seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami korzystają również ze wsparcia w formach rzeczowych i pomocy usługowej w miejscu zamieszkania lub placówkach dziennego pobytu. W przypadku braku możliwości zapewnienia środowiskowej pomocy w formie usług opiekuńczych, osoby starsze i z niepełnosprawnościami umieszczane są w placówkach pomocy społecznej o charakterze pobytu całodobowego. Na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami prowadzone jest również poradnictwo specjalistyczne oraz praca socjalna.

Z danych sprawozdawczych za 2023 r. wynika, że wśród wszystkich korzystających z pomocy Centrum znajdowało się:

- 1.260 rodzin emerytów i rencistów (1.485 osób gospodarujących w tych rodzinach), a wśród tych rodzin:
  - 1.082 osoby to osoby gospodarujące samotnie,
  - 152 rodziny prowadziły gospodarstwa dwuosobowe,
  - 13 rodzin to rodziny trzyosobowe,
  - 13 rodzin, w których gospodarstwa domowe liczyły 4 i więcej osób

- 1.264 rodziny, których trudną sytuację życiową powodowała m.in. niepełnosprawność członków rodzin,
- 2.222 rodziny, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba członków rodzin.

I.5.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym do domów pomocy społecznej zostało skierowanych 91 osób z terenu Miasta Elbląga. W przypadku 6 osób wydano decyzję odmowną ws. skierowania do domu pomocy społecznej. W przypadku 50 osób decyzja o skierowaniu została wydana na wniosek strony, natomiast 41 osób skierowano na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu, co stanowi 45% wszystkich skierowań.

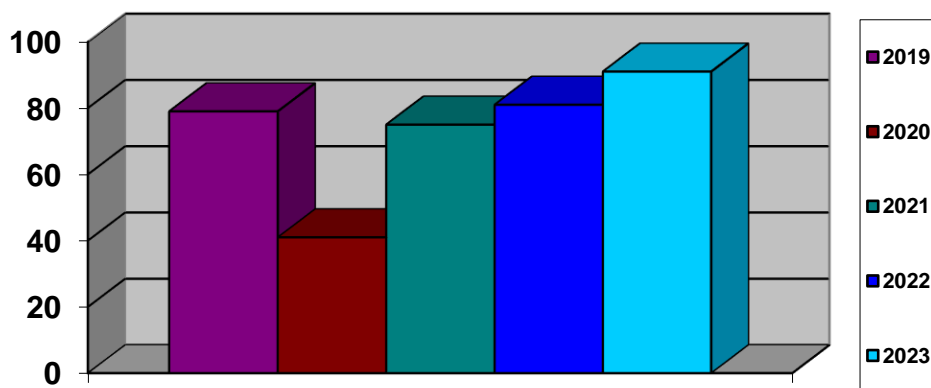
W okresie sprawozdawczym mieszkańcy Elbląga zostali skierowani do następujących typów domów pomocy społecznej:

- 68 osób skierowano do DPS dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych,
- 15 osób skierowano do DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 3 osoby skierowano do DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 4 osoby skierowano do DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Spośród wszystkich osób skierowanych do domów pomocy społecznej w roku 2023 było 46 kobiet, 40 mężczyzn i 5 dzieci. Ponad 61% skierowań dotyczyło osób samotnych.

Liczbę skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2019 - 2023 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1 Liczba skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2019 – 2023

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, 20 mieszkańców Elbląga z wydaną decyzją kierującą oczekiwało na umieszczenie w domach pomocy społecznej. Spośród tych osób, 12 miało wydaną decyzję o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu. Pozostałych 8 osób oczekiwało na umieszczenie w domach pomocy społecznej usytuowanych poza Elblągiem, w tym:

- 2 osoby w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych
- 5 osoby w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 1 osoba w DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

W minionym roku osoby w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chore kierowane były przede wszystkim do Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” przy ul. Toruńskiej 17 w Elblągu. Do domów pomocy społecznej poza Elbląg kierowane były jedynie osoby, które we wniosku o skierowanie do domu pomocy społecznej wskazały konkretny dom, do którego chciałyby zostać skierowane, osoby chore psychicznie, dla których nie ma domu odpowiedniego typu w Elblągu lub osoby niepełnosprawne intelektualnie, których umieszczenie w domu pomocy społecznej w Elblągu wiązało się z długim terminem oczekiwania na umieszczenie.

Ilość osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie w DPS w okresie sprawozdawczym przedstawia poniższa tabela.

I.5.2. Kierowanie do placówek dziennego pobytu i ośrodków wsparcia.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Do środowiskowego domu samopomocy kierowane są osoby, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca dziennego lub całodobowego pobytu.

Z kolei do domu dziennego pobytu kierowane są osoby, które z uwagi na stan zdrowia wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. Celem tej formy wsparcia jest organizacja czasu wolnego i aktywizacja społeczna seniorów. Zakres działalności domu dziennego pobytu jest bardzo szeroki, a głównym jego zadaniem jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych seniorów oraz dbanie o ich kondycję fizyczną i psychiczną.

W roku 2023 do Środowiskowych Domów Samopomocy uczęszczało łącznie 249 osób (w tym 246 osób z Gminy Miasto Elbląg oraz 3 osoby spoza gminy). Dla 31 osób wydano decyzję kierującą do ŚDS bez podania terminu przyjęcia – 6 z nich zrezygnowało z oczekiwania na pobyt, 1 osoba oczekująca zmarła, 24 osoby oczekują nadal na miejsce. Spośród osób uczęszczających do placówek dziennego pobytu 31 osób objętych było także pomocą Centrum w formie usług opiekuńczych, 10 osób korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych, a 1 osoba zarówno z jednej jak i drugiej dodatkowej formy pomocy.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych przyznaje pomoc w formie skierowania do środowiskowego domu samopomocy i ustalenia odpłatności za usługi tam świadczone w trybie decyzji administracyjnych. Osoby kierowane są na pobyt dzienny oraz całodobowy. Okres skierowania na pobyt dzienny uzależniony jest od indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego przygotowywanego przez zespół wspierająco-aktywizujący w ŚDS. Skierowanie osoby na pobyt całodobowy następuje w przypadku wystąpienia potrzeby spowodowanej sytuacją życiową lub rodzinną osoby albo w przypadku realizacji całodobowego treningu samoobsługi i umiejętności społecznych w ramach indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Odpłatność za usługi całodobowe w ośrodkach wsparcia ustala się w wysokości 70% dochodu osoby korzystającej z usług, proporcjonalnie do okresu jej pobytu (art. 51b ust. 3 uops). Z pobyków całodobowych w roku 2023 skorzystało 26 osób.

Decyzje administracyjne w sprawie skierowania do środowiskowego domu samopomocy (pobyt dzienny i całodobowy) oraz decyzje w sprawie ustalenia odpłatności za usługi całodobowe wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Placówki otrzymywały decyzję kierującą oraz wyciąg z decyzji ustalającej odpłatność.

Osoby uczęszczające do ŚDS winny wносить opłaty za pobyty całodobowe do 20-go każdego miesiąca za poprzedni miesiąc w kasie Elbląskiego Centrum Usług Społecznych lub na jego konto.

W okresie sprawozdawczym Gmina Miasto Elbląg posiadała zawarte umowy z innymi gminami, tj: Gminą Elbląg, Gminą Pasłęk oraz Gminą Milejewo, w ramach których osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Saperów 14 D prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Elblągu przy ul. 1-go Maja 1 oraz w Środowiskowym Domu Samopomocy w Elblągu przy ul. Zamkowej 16a.

W roku 2023 w ramach tych porozumień do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Saperów 14 D uczęszczały 2 osoby, do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Zamkowej 16a uczęszczała 1 osoba, a 1 osoba miała wystawioną decyzję kierującą do ŚDS bez podania terminu przyjęcia.

W roku 2023 do Dziennego Domu Senior+ przy ul. Zamkowej 16a, prowadzonego przez Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” przy ul. Toruńskiej 17, uczęszczało łącznie 88 osób. Spośród osób uczęszczających do placówki 17 osób objętych było także pomocą Centrum w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych przyznaje pomoc w formie skierowania do Dziennego Domu Senior+ i ustalenia odpłatności za usługi tam świadczone oraz pomoc w formie posiłków w Dziennym Domu Senior+ w trybie decyzji administracyjnych. Osoby kierowane są na pobyt dzienny.

Odpłatność za pozostałe usługi świadczone w Dziennym Domu Senior+ w Elblągu ustala się zgodnie z uchwałą Nr XVIII/539/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 24.06.2021r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Senior+ prowadzonym przez Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka”. W przypadku osób uzyskujących dochód równy lub niższy niż 150% kryterium dochodowego, pobyt jest nieodpłatny. W przypadku osób uzyskujących dochód powyżej 150% kryterium dochodowego ustala się odpłatność za pobyt w Dziennym Domu Senior+ zgodnie z tabelą odpłatności. Miesięczny koszt pozostałych usług w Dziennym Domu Senior+ w Elblągu w roku 2023 przedstawiał się następująco:

- styczeń – luty 2023 - stanowił kwotę 757,00 zł
- marzec – grudzień 2023 - stanowił kwotę 779,00 zł.

Pomoc w formie posiłku realizowana jest zgodnie z uchwałą Nr VII/195/2019 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 19 września 2019r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki celowe i zasiłki okresowe. W przypadku osób uzyskujących dochód w wysokości powyżej 200% kryterium dochodowego, wysokość ponoszonej odpłatności wynosi 100% kosztów. W przypadku osób uzyskujących dochód poniżej 200% kryterium dochodowego ustala się odpłatność zgodnie z tabelą odpłatności.

W okresie od stycznia do lutego 2023r. dla osób uzyskujących dochód poniżej 150% kryterium świadczenie w formie posiłku mogło zostać przyznane w związku z realizacją wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania – zgodnie z uchwałą Nr II/42/2018 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za pomoc rzeczową w postaci posiłku oraz produktów żywnościowych przyznawaną w związku z realizacją wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Powyższą uchwałę zmieniono uchwałą Nr XXVIII/843/2023 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 09 lutego 2023 r., w związku z którą od marca 2023r. dla osób uzyskujących dochód poniżej 200% kryterium świadczenie w formie posiłku mogło zostać przyznane w związku z realizacją wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania.

Dzienna stawka żywieniowa w Dziennym Domu Senior+ w Elblągu w roku 2023 wynosiła:

- styczeń – luty 2023 – 10,40 zł
- marzec – grudzień 2023 – 15,10 zł.

Decyzje administracyjne w sprawie kierowania do Dziennego Domu Senior+ i ustalenia odpłatności za usługi tam świadczone oraz pomoc w formie posiłków w Dziennym Domu Senior+ wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. DDS+ otrzymuje wyciągi tych decyzji.

Osoby uczęszczające do DDS+ winny wносить opłaty za pobyt w kasie Dziennego Domu Senior+ przy ul. Zamkowej 16a, w terminie ustalonym przez kierownika Domu. Dzienny Dom Senior+ nie wykazał w roku 2023 zaległości z tytułu opłat swoich uczestników za pobyt w placówce.

I.5.3. Usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych.

I.5.3.1. Usługi opiekuńcze.

Świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Dysponentem środków finansowych był Urząd Miejski w Elblągu. W 2023 r. cena 1 godziny usług opiekuńczych w zależności od rodzaju świadczonej pomocy przedstawiała się następująco:

styczeń – marzec 2023:

- usługi porządkowe – 25,40 zł
- usługi pielęgnacyjne – 27,40 zł
- usługi weekendowe (w tym w dni świąteczne) – 29,40 zł

kwiecień – czerwiec 2023:

- usługi porządkowe – 29,50 zł
- usługi pielęgnacyjne – 33,20 zł
- usługi weekendowe (w tym w dni świąteczne) – 33,80 zł

lipiec – grudzień 2023:

- usługi porządkowe – 30,50 zł
- usługi pielęgnacyjne – 33,50 zł
- usługi weekendowe (w tym w dni świąteczne) – 35,00 zł

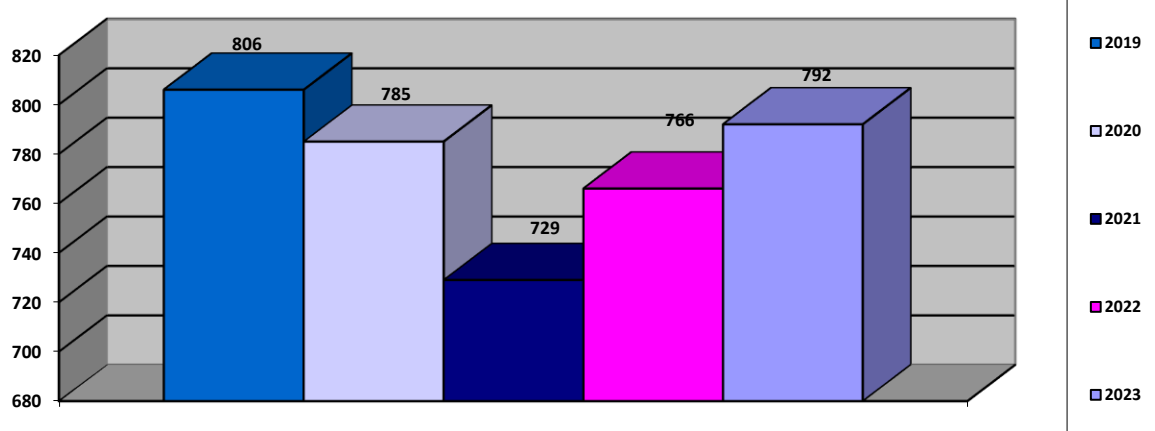
Zadanie dotyczące usług opiekuńczych świadczonych mieszkańcom Elbląga w miejscu zamieszkania Gmina Miasto Elbląg realizowała na podstawie umów zawartych na lata 2021-2025 z dwoma podmiotami:

- Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Olsztynie, ul. Partyzantów 82 - Oddział Rejonowy w Elblągu.
- Elbląskim Stowarzyszeniem Pomocy Humanitarnej im. Świętego Łazarza „Lazarus” z siedzibą w Elblągu, ul. Skrzydłata 15A.

W 2023 roku pomocą w formie usług opiekuńczych objęte zostały 792 środowiska z terenu miasta Elbląga (827 osób, w tym 35 rodzin). Średnio miesięcznie z pomocy opiekuna korzystały 542 osoby. Średni wiek osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych wynosił 79 lat. Najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych było w wieku powyżej 75 lat, stanowiły one 70,1% wszystkich osób korzystających z tej formy pomocy. Odnotowano niewielki wzrost liczby osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych w roku 2023.

Liczbę środowisk korzystających z usług opiekuńczych w Elblągu na przestrzeni ostatnich 5 lat przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni ostatnich 5 lat

W roku 2023 zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi zaplanowano do wypracowania ogółem 195.622,0 godzin usług opiekuńczych. Wypracowano łącznie 172.525,0 godzin usług, z czego:

- PCK – 78.339,5 godz.

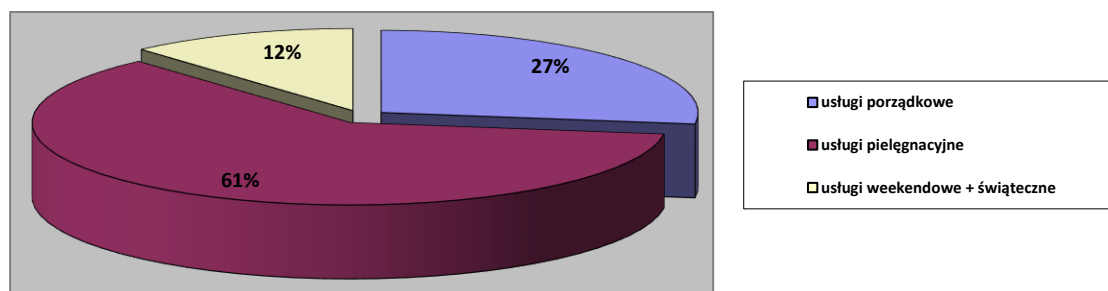

- ESPH „Lazarus” – 94.185,5 godz.

Najwięcej godzin wypracowano przy realizacji usług pielęgnacyjnych, w roku 2023 zrealizowano ich 105.507,5 godz. Usług porządkowych wypracowano 46.995,0 godz., natomiast usług w weekendy i dni świąteczne zrealizowano 20.022,5 godz.

Rozkład procentowy zrealizowanych w 2023 roku usług przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Procentowy rozkład usług zrealizowanych w 2023 r.

Różnica 23.097 godzin między godzinami zaplanowanymi, a nie wypracowanymi przez organizatorów wynika m.in. z tego, że podopieczni wstrzymywali usługi z uwagi na okresową poprawę stanu zdrowia, wyjeżdżali do rodziny lub rodzina przyjeżdżała do nich, trafiali do szpitala, sanatorium, hospicjum. Podopieczni zostawali umieszczeni w domach pomocy społecznej, następowały też zgony osób korzystających z usług oraz rezygnacje ze świadczonej pomocy. W roku 2023 jeden organizator usług tj. PCK borykał się także z problemami kadrowymi.

Przy realizacji usług opiekuńczych obowiązują nadal „Standardy usług opiekuńczych świadczonych na rzecz mieszkańców Elbląga”. Celem standardów usług jest zapewnienie mieszkańcom miasta Elbląga jednakowych możliwości korzystania z usług, podniesienie poziomu prowadzonych działań i poprawy ich jakości, a także deinstytucjonalizacja wsparcia min. poprzez wydłużenie okresu samodzielnego funkcjonowania odbiorców usług w dotychczasowym środowisku. Standardy określają cel i efekt usług, rodzaje usług, ich zakres, procedurę przyznawania usług opiekuńczych, ustalania odpłatności i rozpoczęcia ich świadczenia, wymogi stawiane organizatorom, zasady kontroli, monitoringu i nadzoru nad realizacją usług opiekuńczych, rozpatrywanie skarg oraz wprowadziły narzędzia realizacji usług.

Decyzje administracyjne w sprawie usług opiekuńczych wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Organizatorzy usług opiekuńczych otrzymują wyciągi z tych decyzji. W 2023 r. wydano 1.723 decyzje administracyjne w sprawach dotyczących usług opiekuńczych.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. klientom Centrum korzystającym z usług opiekuńczych oraz osobom zobligowanym do ponoszenia odpłatności za usługi na podstawie podpisanych umów wystawiono 5.085 faktur VAT oraz 29 faktur korygujących. Wystawiono 3 noty korygujące. Ponadto na prośbę klientów wystawiono 4 duplikaty faktur. Co miesiąc wysyłano także informacje dotyczące odpłatności za usługi opiekuńcze drogą elektroniczną do osób, które wyraziły taką potrzebę.

Analogicznie jak w latach poprzednich podejmowane były działania przedwindykacyjne, w ramach których pracownicy Centrum informowali podopiecznych o powstałych zadłużeniach i przypominali o konieczności regulowania na bieżąco opłat za usługi opiekuńcze.

Nadzór nad realizacją zadania publicznego pod tytułem: „Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców Elbląga w latach 2021-2025” sprawuje ECUS. Centrum podejmuje działania związane ze zmianą warunków umów, sporządzaniem aneksów do umów, a także rozliczaniem dotacji.

Zgłoszenia dotyczące zastrzeżeń, co do jakości świadczonych usług opiekuńczych lub zgłoszenia od organizatorów usług dotyczące podopiecznych były przyjmowane przez pracowników ECUS. Zgłoszenia te były ewidencjonowane i natychmiast (drogą telefoniczną lub mailową) przekazywane do osób odpowiedzialnych za organizację usług w poszczególnych podmiotach świadczących usługi opiekuńcze lub do pracowników socjalnych, w celu podjęcia stosownych działań. Zgłoszenia te dotyczyły m.in.: niewykonywania usług przez opiekunkę zgodnie z zakresem ustalonym w decyzji administracyjnej, braku punktualności u opiekunki, nieobecności opiekunki, niewłaściwego zachowania opiekunki, samowolnej zmiany godzin pracy przez opiekunkę. Organizatorzy usług zgłaszali problemy z poszczególnymi podopiecznymi.

W ramach nadzoru nad realizacją usług opiekuńczych, w tym zapewnienia prawidłowego, rzetelnego i efektywnego wydatkowania środków finansowych na realizację zadania oraz rzetelnego rozliczania się ze świadczeniobiorcami usług w Centrum stosowane były następujące zasady rozliczeń miesięcznych:

- podmioty świadczące usługi opiekuńcze przekazywały do ECUS grafiki pracy opiekunek na każdy miesiąc,
- po zakończeniu każdego miesiąca podmioty świadczące usługi przekazywały do ECUS rozliczenia wykonania usług opiekuńczych w danym miesiącu. Lista zawierała dane osobowe osoby objętej usługami, adres zamieszkania, liczbę godzin usług planowanych do wykonania, liczbę godzin wypracowanych, cenę za 1 godzinę usługi, odpłatność za usługi wykonane w danym miesiącu. Listy te były weryfikowane pod względem zgodności (danych dotyczących osoby, liczby godzin wynikających z decyzji administracyjnej, ceny 1 godziny usługi wg decyzji administracyjnej, prawidłowość obliczenia należności łącznej). Na podstawie zweryfikowanej listy przygotowywane były faktury VAT dla poszczególnych osób korzystających z odpłatnych usług opiekuńczych,
- organizatorzy usług przekazywali do ECUS comiesięczne rozliczenie z uwzględnieniem należności za wypracowane godziny usług.

W celu zapewnienia prawidłowości realizacji zadania oraz właściwego przepływu informacji, co miesiąc przekazywano mailowo do Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu informację o wysokości kwoty przelewu transz dotacji dla organizatorów usług. W związku z oszczędnościami powstałymi w wyniku nie wypracowywania godzin usług przez organizatorów, przesunięciem środków oraz zmianą paragrafu dotyczącego wykorzystania dotacji, Dział Usług przygotował w roku 2023 po cztery aneksy do umów: dla PCK: jeden zmieniający paragraf dotyczący wykorzystania dotacji oraz trzy zmniejszające kwotę dotacji na rok 2023, dla „Lazarus”: jeden zmieniający paragraf dotyczący wykorzystania dotacji oraz trzy zwiększające kwotę dotacji na rok 2023.

Pracownicy socjalni w roku 2023 przeprowadzali kontrole poziomu zadowolenia usługobiorców z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Poziom zadowolenia klientów badany był na podstawie wcześniej przygotowanej „Ankiety badania satysfakcji z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania”. Pracownicy socjalni sprawdzali m.in. fakt obecności opiekunki, czas jej przebywania w środowisku, jakość i sposób realizacji świadczonych usług, uwzględniając przy tym opinię odbiorcy usług opiekuńczych, o ile możliwość wyrażenia opinii nie była utrudniona z powodu stanu zdrowia. „Ankiety badania satysfakcji z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania” przekazywane były niezwłocznie po ich przeprowadzeniu pracownikowi Działu koordynującemu usługi opiekuńcze w ECUS, który dokonywał ich analizy. Dobór środowisk do kontroli był dokonywany losowo. W roku 2023 Dział Usług przeprowadził 135 ankiet. Analizy przeprowadzonych ankiet wykazują w większości przypadków pozytywną ocenę świadczonych usług. Czasami zdarzają się uwagi, uchybienia i sytuacje, w których usługi opiekuńcze są świadczone niezgodnie z przyjętymi normami. Jest to okazja do szybkiej reakcji w celu naprawienia błędów i poprawy jakości świadczonej pomocy.

1.5.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Jedną z form pomocy świadczonej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi są specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone w miejscu zamieszkania podopiecznego przez wyspecjalizowane pielęgniarki (tzw. neuropsychiatryczne) zatrudnione w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Pułaskiego 1c. Dyrektor Elbląskiego Centrum Usług Społecznych ustala cenę 1 godziny usługi, na podstawie przedstawionej mu przez Dyrektora DPS kalkulacji kosztów.

Całkowity koszt 1 godziny usług specjalistycznych w 2023 roku wynosił:

styczeń – październik 2023:

72,40 zł – zgodnie z Zarządzeniem Nr 42/2022 Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych z dnia 07.11.2022 r.

listopad – grudzień 2023:

105,00 zł – zgodnie z Zarządzeniem Nr 28/2023 Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych z dnia 12.10.2023 r.

Powyższe kwoty stanowiły podstawę do naliczania wysokości odpłatności ponoszonej przez usługobiorcę, po uwzględnieniu wskaźników procentowych określonych w rozporządzeniu. Przepisy rozporządzenia zezwalają na zaniechanie pobierania odpłatności w przypadkach, gdy jest ona niższa niż 20,00 zł za miesiąc oraz stosowanie zwolnienia z ponoszenia odpłatności w przypadkach określonych w rozporządzeniu.

W 2023 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych objętych zostały 73 środowiska z terenu miasta Elbląga (74 osoby, w tym 1 rodzina). Jedna osoba miała przyznaną decyzję oczekującą.

Decyzje administracyjne w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Organizator specjalistycznych usług opiekuńczych otrzymywał wyciągi z tych decyzji.

W okresie sprawozdawczym wydano 312 decyzji administracyjnych dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2023 roku wg wydanych decyzji administracyjnych zaplanowano do wypracowania 6.931 godzin. Pielęgniarki neuropsychiatryczne wypracowały w środowiskach łącznie 5.565 godzin. Liczba 1.366 godzin niewypracowanych usług wynika głównie z faktu, że osoby z zaburzeniami psychicznymi na różnych etapach choroby niechętnie przyjmują oferowaną im pomoc, często też są hospitalizowane, wyjeżdżają do rodzin lub do sanatorium. Na różnicę godzin niewypracowanych miał również wpływ okres urlopowy pielęgniarek w miesiącach od lipca do sierpnia 2023 r. oraz problemy kadrowe.

W okresie sprawozdawczym 8 osób zobowiązanych było do wnoszenia odpłatności, zaś pozostałe osoby miały przyznane bezpłatne usługi, były zwolnione z odpłatności, bądź też wysokość ustalonej opłaty w skali miesiąca nie przekroczyła kwoty 20,00 zł i odpłatności nie pobierano. Najczęściej powodem zwolnienia z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze był fakt przyznania danej osobie więcej niż 1 rodzaju usług.

W celu zapewnienia prawidłowego rozliczania wykonania zadania przygotowywano co miesiąc wykaz należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze na podstawie otrzymywanej z DPS listy zrealizowanych godzin usług przez pielęgniarki neuropsychiatryczne. Listy te były weryfikowane pod względem zgodności (danych dotyczących osoby, liczby godzin wynikających z decyzji administracyjnej, ceny 1 godziny usługi wg decyzji administracyjnej, prawidłowość obliczenia należności łącznej). Następnie wykaz należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze był przekazywany do Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku klienci specjalistycznych usług opiekuńczych winni byli wpłacić do kasy Urzędu Miejskiego w Elblągu (zgodnie z wypracowaną liczbą godzin) kwotę 11.881,92 zł.

Co kwartał Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu przekazywał do Centrum zestawienie należności i wpłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze. W ramach działań przedwindykacyjnych pracownik Centrum w roku 2023 wysłał do podopiecznych 24 pisma informujące o posiadanym zadłużeniu lub nadpłacie za

specjalistyczne usługi opiekuńcze. Informacje przekazywał również pracownikom socjalnym w celu monitorowania środowisk pod kątem wnoszenia odpłatności za zrealizowane usługi.

I.5.4. Działania na rzecz seniorów.

W okresie sprawozdawczym w Elbląskim Centrum Usług Społecznych działał Klub Seniora. Na realizację zadania pozyskano kwotę 9.015 zł z Programu Bezpieczny Elbląg. Celem zadania było przeciwdziałanie samotności wśród osób starszych – mieszkańców Elbląga, wsparcie działań na rzecz bezpieczeństwa i pomocy dla seniorów, edukacja prozdrowotna, zwiększenie sprawności organizmu seniorów, wzrost integracji wewnątrzpokoleniowej, obniżenie poczucia osamotnienia, zwiększenie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa osób starszych oraz poprawa kondycji psychofizycznej.

W 2023 roku w Klubie Seniora odbyły się następujące spotkania:

1. W zakresie bezpieczeństwa (10 spotkań) – seniorzy poznali m.in. schematy działania przestępców dokonujących oszust z wykorzystaniem różnych technik manipulacji, na które podatni są seniorzy; odbyły się spotkania m.in.
  - spotkanie z KMP w Elblągu,
  - spotkanie z przedstawicielami Straży Miejskiej,
2. W zakresie edukacji prozdrowotnej (10 spotkań)
  - zajęcia z profilaktyki narządu słuchu,
  - treningi pamięci i koncentracji,
  - spotkania z podologiem, osteopatą, terapeutą uzależnień;
3. W zakresie szeroko pojętej edukacji i integracji (30 spotkań)
  - zabawy taneczno-integracyjne ze społecznością Dziennego Domu Senior+
  - spotkania międzypokoleniowe z młodzieżą ZSIŚU, wymiana doświadczeń na temat kobiecej pielęgnacji i dbania o wizerunek;
  - spotkanie z kulturą romską
  - naturalne wspomaganie organizmu (ziołolecznictwo, kosmetyki naturalne)
  - „Zielony budżet Elbląga” – promocja programu i możliwości głosowania.
4. Zajęcia na krytej pływalni – 7 spotkań grupowych

W okresie sprawozdawczym powstała sekcja szachowa, angażująca głównie męską część seniorów.

W związku z dużym zainteresowaniem (ponad 40 osób w Klubie) w celu organizowania spotkań, warsztatów od maja 2023 zatrudniono animatora.

W spotkaniach/warsztatach uczestniczyło średnio ok. 30 osób.

Ponadto w okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum brali udział w różnych inicjatywach i działaniach na rzecz seniorów, takich jak m. in.:

- przygotowanie i przedstawienie prezentacji dot. działań ECUS w Dziennym Domu Senior+
- reprezentowanie ECUS na firmowym stoisku podczas tzw. „Wiosny seniora”
- udział w festynie w DPS „Niezapominajka”
- udział w pikniku zorganizowanym przez Dom Pomocy Społecznej przy ul Pułaskiego 1c
- przygotowanie i udział w pikniku rodzinnym w Bażantarni
- udział w „Ogólnopolskiej diagnozie w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych na terenie 16 województw Polski”
- udział w konsultacjach dot. „Elbląskiego programu na rzecz osób starszych”
- udział w ankiecie dot. zarządzania usługami społecznymi
- udział i zaprezentowanie działań ECUS podczas „Elbląskich Dni Seniora”
- prezentacja „Dobrych praktyk ECUS” podczas spotkania z seniorami w Dziennym Domu Senior+
- udział w „Seminarium dot. zjawiska samobójstw wśród osób starszych”
- udział w konsultacjach z zakresu opieki długoterminowej
- udział w konsultacjach środowiskowych instrumentów oraz związanych z nimi aktów prawnych mających na celu zapewnienie niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami przy włączeniu w społeczność lokalną
- udział w konferencji „Kobiety mają wybór”

- udział w obchodach „Dnia Białej Laski”.

I.5.5. Opracowywanie i realizacja programów i projektów w zakresie zadań pomocy społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami i seniorów

1. Program rządowy „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023

Gmina Miasto Elbląg w 2023 r. przystąpiła do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023.

Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów, dorosłych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniami równoważnymi, poprzez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun mógł odpocząć, zregenerować się, załatwić sprawy prywatne.

W Gminie Mieście Elbląg, czterokrotnie ogłaszany był otwarty konkurs na realizację zadania publicznego w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023. Ostatni konkurs zakończył się 29.09.2023 r. Na ogłoszone konkursy nie wpłynęły żadne oferty na realizację w/w zadania.

2. Program "Korpus Wsparcia Seniorów"

1) *moduł I* - Gmina Miasto Elbląg realizację zadania zleciła Regionalnemu Centrum Wolontariatu w Elblągu. Program realizowany był w okresie od 20.04.2023 r. do 31.08.2023 r. Za bieżącą obsługę i weryfikację zgłoszeń zgodnie z założeniami wskazanymi w Programie odpowiadał pracownik ECUS.

W okresie sprawozdawczym w ramach Programu wpłynęły 53 zgłoszenia dot. 53 seniorów. W sprawach 52 osób zgłoszenia przekazano do realizacji do Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu, natomiast w 1 przypadku osoba zrezygnowała.

2) *moduł II* adresowany do osób w wieku od 65 roku życia, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Zadanie realizowano od kwietnia 2023 r. Ze środków Programu zakupiono 90 opasek bezpieczeństwa, z których narastająco skorzystały 163 osoby w wieku od 65 roku życia. Efekty usługi to wzrost poczucia bezpieczeństwa u użytkowników - osoby korzystające z teleopieki miały poczucie bezpieczeństwa, wiedząc, że w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia mogły 24 godziny na dobę wezwać pomoc. Z zebranych informacji odnotowano rzeczywistą liczbę zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa 3.185 w tym:

- 18 zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon, prośbą o interwencję kogoś z otoczenia, prośbą o interwencję pracownika ośrodka pomocy społecznej/centrum usług społecznych

- 5 zakończonych interwencją służb ratunkowych

Łączne koszty to 104.183 zł, w tym wkład własny Gminy 42.432,52 zł.

3. Projekt „Choinkowy zawrót głowy 3”

W związku z dużym sukcesem realizacji przedsięwzięcia w latach poprzednich postanowiono kontynuować niniejszą akcję również w 2023 r. Celem projektu było wzmocnienie/podniesienie poczucia wartości seniorów poprzez przełamanie poczucia osamotnienia zwłaszcza w okresie okołoświątecznym.

Akcja „Choinkowy zawrót głowy 3” to działanie skierowane do klientów Centrum, którzy zostali odwiedzeni w swoich domach przez pracowników w miesiącu grudniu 2023 roku. Każdy pracownik oprócz niesienia pomocy i wykonywania swoich standardowych obowiązków miał w tym czasie w torbie prezent/upominek świątecznie - choinkowy. Upominki, ozdoby choinkowe podobnie jak rok wcześniej zostały pozyskane dzięki współpracy i życzliwości ze strony środowiskowych domów samopomocy, szkół i innych chętnych instytucji. Akcja „Choinkowy zawrót głowy 3” była wyjściem przez pracowników socjalnych poza ramy „zwykłej pracy”. Mogli oni porozmawiać z seniorami na temat nadchodzących świąt, o tradycjach

świętecznych oraz o spędzaniu tego czasu przez osobę odwiedzaną. Takie poza standardowe działanie wpływało wzmacniająco na klientów i sprawiło im przyjemność. W ramach akcji obdarowane zostały 342 osoby.

4. Projekt „Poznajmy się lepiej-kronika ludzi z pasją”

Poznajmy się lepiej to kronika o ludziach z pasją, ludziach starszych, samotnych, niepełnosprawnych, którzy wymagają wsparcia innych osób. Ludziach, którzy pomimo wielu ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu posiadają swoje hobby, talenty, umiejętności i tym wszystkim chcą się podzielić oraz zainspirować innych do rozwijania swoich zainteresowań. Projekt był realizowany od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. Uczestnikami projektu były osoby objęte wsparciem Działu Usług. W okresie realizacji projektu zaprezentowano talent, pasję 9 osób.

Pasje seniorów wraz z ich historią były zamieszczane w formie prezentacji w budynku ECUS przy ul. Winnej oraz na stronie internetowej Centrum.

5. Projekt „Urodziny dla Seniora”

W okresie od kwietnia 2023 r. do grudnia 2023 r. pracownicy socjalni realizowali projekt socjalny „Urodziny dla Seniora”. Głównym celem projektu było przeciwdziałanie samotności i osamotnieniu osób w/po 85 roku życia poprzez zorganizowanie urodzin oraz podniesienie u seniorów poczucia własnej wartości, zwiększenie poczucia „bycia ważnym”.

Podczas każdego ze spotkań urodzinowych, pracownik socjalny miał możliwość dłuższej rozmowy z jubilatami o jego życiu, wspomnieniach. Wspólnego poszukania mocnych stron, pozytywów z przeszłości i ich podkreślenie, podniesienie samooceny osoby starszej, integrację, a przede wszystkim sprawienie zwykłej przyjemności poprzez uczczenie urodzin i wręczenie symbolicznego kwiatka.

W projekcie wzięło udział 9 seniorów.

Odwiedziny Jubilatów w ich miejscach zamieszkania cieszyły się bardzo miłą atmosferą, Seniorzy byli bardzo zadowoleni i wdzięczni za pamięć oraz poświęcony im czas.

6. Projekt „Zdrowo jemy – zdrowo i długo żyjemy”

W miesiącu wrześniu 2023 r. pracownicy socjalni w ramach projektu „Zdrowo jemy – zdrowo i długo żyjemy” zorganizowali spotkanie informacyjno – edukacyjne. Spotkanie zaadresowane było do elbląskich seniorów w wieku 60+. Podczas spotkania swoją szeroką wiedzę podzieliła się z seniorami Pani dietetyk. W trakcie spotkania przy kawie, herbacie i drobnym poczęstunku seniorzy mieli możliwość zgłębiania wiedzy na temat zasad prawidłowego odżywiania się, dowiedzieli się, czy dobrze planują posiłki w ciągu dnia, czy stosują odpowiednią dla swojego wieku suplementację w niezbędne składniki odżywcze.

Pani dietetyk podpowiadała, co jeść, aby być zdrowszym, sprawniejszym i odporniejszym.

W spotkaniu wzięło udział 20 osób.

7. Projekt „Mam siłę i wiedzę – dam radę”

Projekt socjalny „Mam siłę i wiedzę – dam radę” był adresowany do opiekunów nieformalnych sprawujących opiekę nad starzejącym się rodzicem, czy też przewlekłe chorującym współmałżonkiem lub dzieckiem.

Realizatorami projektu byli pracownicy socjalni, którzy zaprosili do współpracy psychologa, osobę pracującą jako opiekun osób starszych, dietetyka oraz pracownika Centrum zajmującego się sprawami dofinansowania z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Projekt był prowadzony w okresie od października do listopada 2023 r. W ramach projektu odbyły się trzy spotkania.

W pierwszym spotkaniu wzięło udział 10 osób. Pierwsze zajęcia zostały poprowadzone przez psychologa, która wzmocniła grupę psychicznie i dała siłę na dalszą opiekę.

Podczas drugiego spotkania było dwóch gości. Pierwszym zaproszonym gościem była osoba, która zawodowo świadczy opiekę na rzecz osób starszych. W trakcie spotkania z uczestnikami projektu dała praktyczne wskazówki dotyczące jak opiekować się osobami zależnymi. Drugą zaproszoną osobą tego dnia był pracownik Centrum zajmującego się

sprawami dofinansować z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, który opowiedział o zasadach i możliwościach korzystania z Państwowego Funduszu Refundacji Osób Niepełnosprawnych. Tego dnia obecnych było 8 uczestników projektu.

Ostatnie spotkanie poprowadził dietetyk. Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję uzyskać wiedzę na temat prawidłowego żywienia ludzi chorych, starszych i niepełnosprawnych.

Na zakończenie spotkania uczestnicy otrzymali pakiet informacyjny na temat możliwości skorzystania z dostępnych form pomocy oferowanych przez ECUS.

Projekt socjalny „Mam siłę i wiedzę – dam radę” pokazał, że niezależnie od tego, czy opiekun sprawuje opiekę nad starzejącym się rodzicem, czy też przewlekle chorującym współmałżonkiem lub dzieckiem, jest to trudne zadanie, które wymaga niezwykle troski, uwagi oraz cierpliwości i ważne jest, aby te osoby uzyskiwały wsparcie i siły w dalszej opiece.

8. Projekt „Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin w Elblągu” – edycja 3.

Okres realizacji 1.09.2022 r. – 30.06.2023 r. Cel – podniesienie aktywności społecznej i poprawa sytuacji rodzinnej 42 osób z terenu miasta Elbląg zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczeniem społecznym z wielu powodów oraz ich otoczenie rodzinne. Umowę partnerską zawarto 8.09.2022r.

Działania kierowane były do osób w wieku od 60 roku życia. Wszystkie działania w 2023 r. organizowane były przez lidera projektu ESPH „Lazarus”. ECUS był partnerem w tym projekcie.

9. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023

W 2023 r. Gmina Miasto Elbląg przystąpiła do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023.

Celem Programu było wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, którego adresatami były:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;

- osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie:

- 1) o znacznym stopniu niepełnosprawności
- 2) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności
- 3) traktowane na równi do wymienionych powyżej.

Usługi asystencji osobistej polegały w szczególności na pomocy asystenta w:

- wykonywaniu przez uczestnika czynności dnia codziennego;
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem w wybrane przez uczestnika miejsca;
- załatwianiu przez uczestnika spraw urzędowych;
- korzystaniu przez uczestnika z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galeria sztuki, wystawa);
- zaprowadzaniu i odbieraniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej.

W 2023 r. z Programu skorzystało 21 osób, w tym 5 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym z niepełnosprawnością sprzężoną, 5 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym, 6 osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym oraz 5 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Wykorzystano 4.800 godzin usług asystencji osobistej. Zadanie realizowane było przez ERKON.

I.6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina zobowiązana jest udzielić osobie bezdomnej schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (odpowiedniego do pory roku) a za osobę bezdomną uważa się:

- osobę nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym (w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy) i nie zameldowaną na pobyt stały (w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych),
- osobę nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Według diagnozy z 2022 r. na terenie miasta przebywało 275 osób bezdomnych. Spośród tej grupy 144 osób skorzystało z pomocy instytucjonalnej (schronisko, noclegownia). Nie wszyscy korzystają z pomocy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych i współpracujących instytucji i organizacji, dlatego precyzyjne określenie faktycznej liczby osób nie jest możliwe. Część osób bezdomnych nieregularnie korzysta z pomocy instytucjonalnej, mieszkając u znajomych lub rodziny. Ponadto we wskazanej grupie są osoby przebywające w przestrzeni publicznej, tj. planty, pustostany, altany ogrodowe, które nie są zainteresowane żadną formą pomocy.

Bezdomni są grupą osób, do której przez cały rok adresowane są działania pomocowe, aktywizujące i wspierające. Najtrudniejszym okresem jest zima, dlatego też w tym czasie realizowane są działania szczególne, zmierzające do zapewnienia osobom bezdomnym zwiększonej liczby tymczasowych miejsc noclegowych, gorącego posiłku, odpowiedniej ilości ciepłej odzieży i obuwia, opału, środków czystości i higieny osobistej.

W okresie sprawozdawczym prowadzono działania dotyczące zabezpieczenia osób bezdomnych, szczególnie w okresie jesienno-zimowym. Pracownicy socjalni, wspólnie ze Strażą Miejską, odwiedzali miejsca gromadzenia się osób bezdomnych.

W 2023 roku zrealizowano 35 wyjazdów monitorujących miejsca niemieszkalne, w których przebywają lub mogą przebywać osoby bezdomne, które nie wyrażają zgody na udzielenie pomocy instytucjonalnej. Podczas wyjazdów podejmowano stosowne działania zapobiegawcze i interwencyjne, w zależności od sytuacji i bieżących potrzeb. W przestrzeni publicznej zastano łącznie 84 osoby, z czego 40 osób nie korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Na bieżąco uaktualniano mapę miejsc niemieszkalnych, która służy monitorowaniu i diagnozowaniu sytuacji osób bezdomnych.

W okresie sprawozdawczym wydano 32 skierowania na posiłek do Jadłodajni CARITAS. Ponadto w 2023 r. 69 osób w kryzysie bezdomności objęto pomocą w formie posiłku w Zakładzie Aktywności Zawodowej „Elbląanka”

Ponadto, w 2023 roku na podstawie rozeznania pracowników socjalnych osoby bezdomne korzystały także z takich form pomocy jak:

- 1) ECUS skierował 129 mężczyzn do placówek celem udzielenia schronienia wraz z dożywianiem, w tym 20 mężczyzn zostało objętych pomocą w placówkach z usługami (Schronisko dla Osób Bezdomnych w Elblągu oraz placówki poza terenem Elbląga),
- 2) ECUS skierował 15 kobiet do placówek celem udzielenia schronienia wraz z dożywianiem, w tym 10 kobiet zostało objętych pomocą usługową (Schronisko dla Bezdomnych Kobiet w Elblągu oraz placówki poza terenem Elbląga)
- 3) zasiłki pieniężne z ECUS, w tym:
  - a) zasiłek stały przyznano 91 osobom,
  - b) zasiłek okresowy przyznano 54 osobom,
  - c) zasiłek celowy przyznano 66 osobom, w tym m.in.:
    - zasiłek celowy na żywność przyznano 9 osobom,
    - zasiłek celowy na opał przyznano 6 osobom,
    - zasiłek celowy na zakup leków przyznano 30 osobom,
    - zasiłek celowy na zakup odzieży przyznano 21 osobom,
    - zasiłek celowy na środki czystości przyznano 23 osobom,
    - zasiłek celowy na wyrobienie zdjęć do dowodu osobistego przyznano 8 osobom,
    - zasiłek celowy na zaspokojenie innych potrzeb (m.in. na środki czystości, bieliznę osobistą, obuwie, bilety) przyznano 53 osobom.

Nadmienić należy, iż jedna osoba mogła skorzystać z zasiłku celowego przyznanego na zaspokojenie kilku różnych potrzeb, zatem liczba osób nie sumuje się.

Ponadto dla osób w kryzysie bezdomności w 2023 r. zorganizowano dwa wydarzenia o charakterze kulturalnym:

- w dniu 14.06.2023 r. odbył się piknik na terenie Schroniska dla bezdomnych przy ul. Nowodworskiej 49, zorganizowany przez pracowników socjalnych ECUS. W imprezie uczestniczyło około 60 mieszkańców placówki. Podczas wydarzenia uczestnicy pikniku spędzili miło czas przy dźwiękach muzyki na żywo. Oprawę muzyczną zapewnili profesjonalni muzycy wraz z zespołem „Szwagry”.

- w dniu 18.12.2023 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez pracowników socjalnych Centrum z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia. Podczas wydarzenia zaproszone osoby (15 osób samotnych, w tym 6 osób w kryzysie bezdomności) wspólnie kolędowały przy muzyce na żywo. Muzycznie wspierali Nas zaproszeni profesjonalści. Ponadto goście spotkania wysłuchali wierszy o tematyce świątecznej autorstwa jednego z uczestników (osoby bezdomnej).

I.6.1. Realizacja projektu „Pomoc osobom uzależnionym w kryzysie bezdomności korzystającym z pomocy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych”

Środki w wysokości 39.000 zł na realizację projektu Elbląskie Centrum Usług Społecznych pozyskało z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Elbląg na lata 2023 - 2026. W ramach projektu zrealizowało następujące działania:

1) zatrudnienie coucha:

W okresie od czerwca 2023 r. do grudnia 2023 r. został zatrudniony na umowę zlecenie couch, który podjął pracę z pięcioma osobami wychodzącymi z bezdomności. Dwiema osobami przebywającymi w mieszkaniu treningowym przy ul. Jaśminowej 11 prowadzonym przez Stowarzyszenie na rzecz Osób Bezdomnych i Potrzebujących „Od nowa”. Dwiema osobami, które zamieszkały w mieszkaniach treningowych przy Miejskim Centrum Wsparcia Osób Bezdomnych i Współuzależnionych przy ul. Królewieckiej 102. Ponadto couch kontynuował współpracę z jedną osobą, która po pobycie w mieszkaniu treningowym otrzymała lokal z zasobów gminy.

Jego praca polegała na podejmowaniu działań służących reintegracji społecznej osób bezdomnych oraz przygotowaniu tych osób do samodzielności poprzez m.in. naukę racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi, regularnego i terminowego dokonywania opłat związanych z eksploatacją mieszkania, utrzymania mieszkania w czystości i należytym stanie technicznym oraz przede wszystkim utrzymanie trzeźwego stylu życia. Pozytywne funkcjonowanie w mieszkaniu treningowym daje możliwość pozyskania mieszkania z zasobów Gminy Miasto Elbląg. Jedna z osób z mieszkania treningowego przy ul. Jaśminowej po uprzednim złożeniu wniosku została wpisana na listę osób do przydziału mieszkania w 2024 r.

Ponadto praca z osobą, która w 2022 r. zamieszkała w mieszkaniu z zasobów gminy miała na celu jej wzmocnienie w codziennym funkcjonowaniu, dalszym zachowywaniu abstynencji, kontynuacji zatrudnienia.

Spośród wszystkich osób bezdomnych korzystających ze wsparcia schroniska czy, noclegownia, większość to osoby, u których przyczyną bezdomności jest uzależnienie od alkoholu. Stąd konieczność pracy coucha w zakresie wzmacniania trwania w abstynencji oraz motywowania do uczestnictwa w terapii.

2) zatrudnienie streetworkera:

W okresie od czerwca 2023 r. do grudnia 2023 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych zatrudniło na umowę zlecenie streetworkera. Jego zadaniem było podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób w kryzysie bezdomności znajdujących się w przestrzeni publicznej, poza systemem pomocy instytucjonalnej tj. przebywających na ulicach, klatkach schodowych, w zabudowach śmietnikowych, plantach, rodzinnych ogródkach działkowych, itp. Streetworker podejmował interwencje w sytuacjach konieczności natychmiastowego

zabezpieczenia osób bezdomnych, informował o możliwościach skorzystania z pomocy, motywował do zmiany stylu życia i funkcjonowania tych osób przebywających w dotychczasowych środowiskach, towarzyszył w trakcie załatwiania różnych spraw, na bieżąco dokonywał aktualizacji mapy miejsc Niemieszkalnych. W trakcie swojej pracy streetworker nawiązał kontakt z 75 osobami, w tym z 67 mężczyznami oraz 8 kobietami, z czego 30 osób nie jest znanych pracownikom socjalnym, tj.: 23 mężczyzn i 7 kobiet).

3) prowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnej:

W lokalnych mediach emitowany był spot dotyczący zjawiska bezdomności, co miało na celu dotarcie do jak najszerszej grupy odbiorców, mieszkańców Elbląga, przybliżenie problematyki osób w kryzysie bezdomności oraz przekazanie wiedzy w jaki sposób powinniśmy reagować, jak możemy pomóc osobie bezdomnej, gdzie ją skierować lub jakie służby czy instytucje powiadomić o konieczności pomocy osobie w kryzysie bezdomności.

Ponadto na terenie miasta rozpropagowano plakaty, głównie we wiatkach przystankowych, co dało możliwość dotarcia do osób bezdomnych szczególnie tych przebywających w przestrzeni publicznej z informacją dotyczącą form i miejsc pomocy.

Spot oraz plakaty i ulotki umieszczone są również na stronie internetowej: www.ecus.pl. z pełną informacją na temat instytucji świadczących pomoc osobom w kryzysie bezdomności.

4) zorganizowano szkolenie w dniu 30 listopada 2023 r. dla grupy interdyscyplinarnej, tj. specjalistów pracujących na terenie naszego miasta z osobami w kryzysie bezdomności (pracownicy socjalni ECUS, Policjanci, Strażnicy Miejscy, pracownicy Schroniska dla Osób Bezdomnych, Miejskiego Centrum Wsparcia Osób Bezdomnych i Uzależnionych, Miejskiego Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego). Tematyka szkolenia obejmowała zagadnienia współpracy między instytucjami, motywowania osób do skorzystania z oferowanego wsparcia, nowych metod pracy z osobami w kryzysie bezdomności. Szkolenie prowadziła osoba z Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta – koło Gdańskie.

5) zakupiono również tzw. „pakiety przetrwania” zawierające ogrzewacze do rąk, skarpety, rękawice, folię termiczną, żywność turystyczną, które były rozdawane przez pracowników socjalnych oraz streetworkera podczas monitorowania miejsc w przestrzeni publicznej, w których przebywają osoby bezdomne, które nie chciały skorzystać z pomocy instytucjonalnej. Pracownicy udzielali również informacji o miejscach wsparcia osób bezdomnych na terenie naszego miasta.

I.7. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z wymogami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w roku 2023 funkcjonował „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023”, którego koordynacją zajmowało się Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

Pogram ma za zadanie wspierać rodziców biologicznych dziecka przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a w szczególności, kładzie nacisk na wsparcie udzielane rodzinie naturalnej przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz działania profilaktyczne skierowane na zapobieganie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i w rodzinie zastępczej.

Przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 18 marca 2021 r. program na lata 2021-2023 jest odpowiedzią na realizowane działania w ramach „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Elblągu 2020+”. Program wskazuje kierunki działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej tj. w zapewnieniu odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej, stworzeniu odpowiednich warunków do przebywania dzieci oraz zatrudnienia specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną, wyposażonych w odpowiednią wiedzę i umiejętności. Wskazuje na konieczność umieszczenia dziecka pozbawionego opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej, dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. W programie zawarto również działania jakie należy podejmować z rodzicami biologicznymi dziecka po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do rodziny naturalnej oraz działania

na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze lub rodziny zastępcze. Ponadto wskazuje na działania jakie podejmowane są przez ośrodek adopcyjny, by właściwe i skuteczne prowadzone były procedury przysposobienia. Elbląskie Centrum Usług Społecznych prowadzi coroczną ewaluację programu. Zbierane są dane porównawcze za 2023 r. od instytucji zaangażowanych w realizację programu, które przekazywane są Prezydentowi Miasta Elbląga po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Komisję Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Elblągu.

Ponadto w 2023 r. opracowany został kolejny Elbląski Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej, tym razem na lata 2024-2026. Program został przyjęty na sesji Rady Miejskiej w Elblągu.

I.7.1. Praca z rodziną

Jednym z priorytetów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych jest utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku i wzmocnienie działań profilaktycznych, w tym doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do rodziny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Dlatego też, aby zapobiegać rozwojowi patologicznych sytuacji w rodzinach, tut. Centrum prowadziło niezbędne działania zmierzające w kierunku wzmocnienia kompetencji rodzicielskich.

I.7.1.1. Asystentura rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziców.

Asystent do rodziny przydzielany jest przez Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego, w którym potwierdza występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodzinę.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

W okresie sprawozdawczym z powodu problemów w prawidłowym sprawowaniu funkcji rodzicielskich i zagrożeniu bezpieczeństwa dzieci, objęto 118 rodzin wsparciem asystenta rodziny. Liczba rodzin objętych po raz kolejny wsparciem asystenta rodziny to 7.

Na koniec grudnia 2023 r. asystenturą było objętych 88 środowisk, w których wychowywało się 200 dzieci. Psycholodzy Centrum w rodzinach objętych asystenturą rodziny sporządzili 81 diagnoz psychofizycznych dzieci. Diagnozy są wykorzystywane przez asystentów do pracy z rodziną.

Do kluczowych osiągnięć i sukcesów pracy asystentów rodziny należy zaliczyć przede wszystkim poprawę jakości funkcjonowania rodzin, tj.

- uczestnictwo w terapii specjalistycznej – 13 rodzin,
- wzrost świadomości wychowawczej rodziców, podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych – 33 rodziny,
- poprawa sytuacji szkolnej dzieci – 24 rodziny,
- poprawa higieny i warunków mieszkaniowych – 20 rodzin,
- uczestnictwo w warsztatach, kursach – 20 rodzin,
- podniesienie kompetencji rodzicielskich – 33 rodziny
- atrakcyjne spędzanie czasu wolnego z dziećmi – 15 rodzin,
- podjęcie zatrudnienia – 14 rodzin,
- poprawa zabezpieczania potrzeb dziecka – 46 rodzin,
- poprawa relacji i komunikacji – 36 rodziny,

- uczestnictwo dzieci w zajęciach przedszkolnych – 28 rodzin,
- poprawa sytuacji zdrowotnej rodzin – 51 rodzin,
- uczestnictwo w spotkaniach z psychologiem – 15 rodzin,
- poprawa prowadzenia gospodarstwa domowego – 28 rodzin,
- współpraca z rodziną – 48 rodzin.

Od stycznia do grudnia 2023 r. zakończono współpracę z 30 rodzinami tj.:

- z 12 rodzinami asystent zakończył swoją pracę z uwagi na osiągnięty cel, czyli poprawie uległo funkcjonowanie rodzin objętych wsparciem przez tutejsze Centrum,
- z 7 rodzinami zakończono pracę asystenta rodziny z powodu braku współpracy ze strony klientów,
- z 3 rodzinami ze względu na brak efektów pracy,
- z 8 rodzinami ze względu na wyjazd z Elbląga.

Asystenci rodziny pracowali z 20 rodzinami nad powrotem dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców naturalnych, z czego w 12 rodzinach nadal trwa praca asystenta rodziny pod kątem powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych z pieczy zastępczej.

Dla poprawy funkcjonowania rodzin asystenci współpracują z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. W 2023 r. asystenci korzystając z ich oferty kierowali rodziny na warsztaty dla rodziców, terapie rodzinne, logopedyczne w Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych, do Centrum Wolontariatu, do Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz do programów realizowanych przez organizacje pozarządowe. np. Centrum Integracji Społecznej, ESWIP, Aktywny Rodzic Szczęśliwe Dziecko, Liga Polskich Kobiet.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. skierowano do Sądu 25 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka lub dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W 76 rodzinach ustanowione były nadzory kuratorskie, natomiast 42 rodziny były zobowiązane przez sąd do współpracy z asystentem rodziny.

Dodatkowo w grudniu 2023 r. 10 rodzin asystenckich otrzymało pomoc w ramach Szlachetnej Paczki.

Ponadto w 2023 r. Centrum pozyskało dofinansowanie do wynagrodzeń dla asystentów ze środków Funduszu Pracy w ramach programu „Asystent rodziny w 2023”.

I.7.1.2. Warsztaty dla rodziców

W 2023 r. zorganizowano warsztaty dla rodziców biologicznych, podnoszące kompetencje rodzicielskie, tj.:

- 1) „Warsztaty dla rodziców” - na warsztatach omawiano postawy rodzicielskie i ich konsekwencje, kompetencje rodzicielskie, które są kluczowe dla prawidłowego wypełniania roli rodzica, sytuacje trudne wychowawczo i ich rozwiązywanie, samoregulacja dziecka i dorosłego oraz budowanie i korzystanie z zasobów w procesie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi. Zajęcia trwały od 20 września do 29 listopada 2023 r. (10 spotkań). W spotkaniach uczestniczyło 8 osób. Osobami prowadzącymi warsztaty byli trenerzy/pracownicy ECUS,
- 2) „Odzyskać dziecko” - trwały od 6 do 27 października 2023 r. (4 spotkania). Zajęcia były przeznaczone dla rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są w rodzinach zastępczych. W warsztatach uczestniczyło 8 osób. Osobą prowadzącą była psycholog. Zakres tematyczny obejmował bezpośrednie i długoterminowe konsekwencje odebrania dziecka, odbudowę prawidłowej relacji rodzica z dzieckiem, działania rodzica na rzecz prawidłowych relacji rodzica z dzieckiem oraz budowanie i korzystanie z zasobów w procesie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi.

I.8. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W ramach rehabilitacji społecznej pracownicy ECUS przyjęli 1.914 wniosków, w tym:

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny 1.161 wnioski, w tym 569 rozpatrzonych pozytywnie,
- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym 580 wniosków, w tym 332 rozpatrzonych pozytywnie,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 162 wniosków, w tym 103 rozpatrzone pozytywnie,
- dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych 9 wniosków, w tym 8 wniosków rozpatrzone pozytywnie,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej 2 wnioski, w tym 1 wniosek rozpatrzono pozytywnie.

W stosunku do 2022 roku przyjęto o 106 wniosków więcej.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 2.029.056,99 zł, w tym:

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny 900.229,82 zł,
- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym 503.685,00 zł,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 570.318,77 zł,
- dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych 36.097 zł,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej 18.726,40 zł.

W stosunku do 2022 roku wydatki na zadania w ramach rehabilitacji społecznej wzrosły o 95.972 zł.

W ramach programu Aktywny Samorząd w okresie od marca do listopada 2023 r. przyjęto łącznie 131 wniosków z czego:

- 106 wniosków rozpatrzono pozytywnie z czego 68 wniosków zrealizowano i wypłacono dofinansowanie,
- 17 wniosków rozpatrzono negatywnie.

W ramach programu Wyrównywania różnic między regionami w 2023 przyjęto 1 wniosek. Realizacja zadania zgodnie z zawartym aneksem do umowy przedłużona została do 31 maja 2024 r.

I.9. KARTA DUŻEJ RODZINY

I.9.1. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

W ramach Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny w roku 2023 r. przyjętych zostało 903 wnioski natomiast wydanych zostało 1.790 kart.

W stosunku do 2022 roku liczba wniosków zmniejszyła się o 34 wnioski, natomiast liczba wydanych kart wzrosła o 29 kart.

W celu realizacji zadania pracownicy obsługują system informatyczny SIKDR. Karty zamawiane są i przesyłane z Wytwórni papierów wartościowych w Warszawie. Przyjęcie wniosków odbywa się w wersji papierowej w Punkcie Przyjęć Klienta Elbląskiego Centrum usług Społecznych lub przez system informatyczny. Karty złożone w wersji tradycyjnej (papierowej) wprowadzane są do systemu przez pracowników zespołu ds. dodatków i ulg.

I.9.2. Elbląska Karta Dużej Rodziny

W 2023 r. przyjętych zostało 520 wniosków, natomiast wydanych zostało 2.352 kart.

Na realizację zadania z budżetu Miasta wydatkowana została łączna kwota 292 347,88 zł.

Rodziny wielodzietne zamieszkujące na terenie miasta Elbląg mogą korzystać z oferty partnerów, którzy przystąpili do realizacji programu.

Dane opracowane zostały na podstawie informacji przekazanej przez Partnerów realizujących zadania.

Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w 2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w 2023 r.

Lp.	Jednostka/ rodzaj ulgi	Liczba osób	Koszt w zł	Analiza w stosunku do 2022 roku
1	Zakup biletu imiennego miesięcznego KDR dla dzieci i młodzieży na przejazdu komunikacją miejską w Strefie I	609 osób łącznie 4 166 biletów.	41 660 zł	wzrost o 119 osób. Wzrost o 1 230 biletów
2	Ulga 25% od opłaty za pobyt dziecka w żłobkach miejskich	57	13 248 zł	wzrost o 3 osoby
	- Żłobek Miejski Nr 2	21	4 911 zł	
	- żłobek Miejski Nr 3	6	1 305 zł	
	- Żłobek Miejski Nr 4	13	3 033,75 zł	
	- Żłobek Miejski Nr 5	17	3 998,25 zł	
3	Całkowite zwolnienie z opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu, dla którego organem prowadzącym jest Gmina Miasto Elbląg, ponad czas przeznaczony na realizację podstawy programowej	394	117 405,50 zł	wzrost o 39 dzieci,
4	Letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży organizowany przez szkoły prowadzone przez Gminę Miasto Elbląg	75	6 866 zł	Wzrost o 24 osoby
	- półkolonie	37	1 850 zł	spadek o 3 osoby
	- półzimowisko	38	5 016 zł	Wzrost o 27 osób
5	Centrum Sztuki Galeria EL	45	45 zł	wzrost o 9 osób
5	Muzeum Archeologiczno-Historyczne	0	0	Osoby korzystające legitymowały się Ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny
6	Elbląska Orkiestra Kameralna	395	26 365 zł	wzrost o 220 osób
7	Biblioteka Elbląska im. C. Norwida	wstęp wolny		
8	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	10 969	86 758,38 zł	wzrost o 1 038 osób
	- Centrum Rekreacji Wodnej Dolinka, ul. Moniuszki 25 - Kryta Pływalnia przy ul. Robotniczej 68 - Kryte lodowisko Helena, ul. Karowa 1 - Tor wrotkarsko-łyżwiarski „Kalbar”			
	Razem	11 092	292 347,88 zł	wzrost o 1 407 osób

I.10. DODATKI MIESZKANIOWE.

W Centrum realizowane jest zadanie przyznawania dodatków mieszkaniowych, a decyzje administracyjne wydawały z upoważnienia Prezydenta Miasta, Dyrektor i Zastępca Dyrektora ECUS oraz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień.

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniami obligatoryjnymi, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Ustawa określa również sposób ustalania wysokości przyznawanych dodatków mieszkaniowych. W 2023 r. na ten cel wydatkowano 6.517.664,11 zł.

W okresie styczeń – grudzień 2023 roku:

1) wpłynęły 3.834 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w tym:

a) 1.547 wniosków z ZBK

b) 1.086 wniosków ze Spółdzielni Mieszkaniowych w tym:

- 606 wniosków – SM „Sielanka”,

- 215 wniosków – SM „Zakrzewo”,

- 206 wniosków – SM „Nad Jarem”

- 59 wniosków z innych spółdzielni

c) 1.199 wniosków z innych zasobów w tym:

- 21 wnioski –TBS,

- 1.145 wnioski wspólnoty mieszkaniowe

- 33 wnioski z innych zasobów (Zarząd Portu Morskiego, Agencja Mienia Wojskowego Olsztyn i Gdynia)

d) 2 wnioski od prywatnych osób (bez zarządcy nieruchomości)

W stosunku do roku 2022 wzrosła liczba złożonych wniosków o 140 wniosków.

2) przyznano łącznie 21.598 dodatków mieszkaniowych w tym:

- dla najemców lokali komunalnych przyznano 8.694 dodatków mieszkaniowych,

- dla członków spółdzielni mieszkaniowych przyznano 6.067 dodatków mieszkaniowych,

- dla użytkowników innych lokali przyznano 6.837 dodatki mieszkaniowe w tym:

TBS – 110 dodatków, wspólnoty mieszkaniowe – 6.578 dodatków oraz inne zasoby – 149 dodatków.

W stosunku do 2022 roku wzrosła liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych o 1.810 dodatków.

3) średnia wysokość dodatku mieszkaniowego w roku 2023 wyniosła 301,77 zł

pozostaje wyższa o 43,82 zł w stosunku do średniego dodatku mieszkaniowego z roku 2022.

Wzrost wydatków na dodatki mieszkaniowe spowodowana jest wzrostem kryterium dochodowego oraz wzrostem wysokości opłat za czynsz.

I.11. DOPLĄTY DO CZYN SZU W RAMACH PROGRAMU „MIESZKANIE NA START”

Od 1 lipca 2023 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych na mocy uchwały Nr XXVII/797/2022 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej realizuje zadanie dopłat do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start na terenie Miasta Elbląg, w tym wydaje decyzje administracyjne w w/w zakresie.

W okresie od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r. wpłynęło 40 wniosków z zakresu dopłat do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start, z czego 1 wniosek rozpatrzony został negatywnie.

Dopłaty do czynszu wypłacone zostały 39 gospodarstwom domowym, natomiast średnia wysokość dopłaty wynosiła 360,21 zł.

Na realizację zadania wydatkowano 36.741,41 zł.

CZĘŚĆ II

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

II.1. USŁUGI SPOŁECZNE

Elbląskie Centrum Usług Społecznych jest miejscem, w którym skupione są różne rodzaje wsparcia. To pierwsze tak szerokie otwarcie na usługi społeczne. Dążymy do tego, aby być pewnego rodzaju koordynatorem działań wielu podmiotów, aby budować partnerstwa na rzecz rozwoju rynku usług społecznych w Elblągu. Wykonawcami usług są zarówno jednostki samorządowe, jak i lokalni przedsiębiorcy, podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe. Wszyscy uczymy się definiowania usług społecznych w nowym rozumieniu. By realizować założenia wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych, podejmujemy liczne działania w szczególności, organizujemy spotkania z lokalnymi realizatorami usług społecznych, promujemy ideę centrów usług społecznych podczas seminariów, konferencji, spotkań z mieszkańcami Elbląga i innych wydarzeń.

Osobami bezpośrednio zaangażowanymi w działania w zakresie usług społecznych są organizator usług społecznych oraz koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych.

Zadania obu specjalistów są ze sobą funkcjonalnie powiązane. organizator usług społecznych (OUS) to menedżer odpowiedzialny za podaż usług realizowanych przez ECUS, a koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych (KIPUS) to specjaliści, którzy pozostając w bezpośrednim kontakcie z mieszkańcami, identyfikują ich indywidualne potrzeby, budują pakiety usług społecznych szyte na miarę tak, aby zwiększyć poczucie dobrostanu każdego z mieszkańców, który z nich korzysta.

W 2023 roku zrealizowano łącznie 13 usług społecznych w tym:

1. 10 zakontraktowanych do 30 czerwca 2023 r. w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”, tj.: PAKIET RODZINA 6 usług i PAKIET POMOCNE WSPARCIE – 3 usługi

- 1) Teleopieka domowa – 89 osób
- 2) ECUS-owe TAXI – 50 osób
- 3) Spotkania tematyczne z wybranymi specjalistami (dietetyk) – 8 osób
- 4) Spotkania tematyczne z wybranymi specjalistami (logopeda) – 10 osób
- 5) Spotkania tematyczne z wybranymi specjalistami (fizjoterapeuta) – 9 osob
- 6) Spotkania tematyczne z wybranymi specjalistami (seksuolog) – 1 osoba
- 7) Wsparcie psychologa dla dzieci i młodzieży według indywidualnych potrzeb – 28 osób
- 8) Usługi remontowo-porządkowe – 28 osób
- 9) Mobilna usługa pomocy-drobne usterki – 62 osoby
- 10) Wsparcie dzieci szczególnie uzdolnionych – 50 osób

2. 3 usługi społeczne realizowane poza projektem:

- 1) Klub seniora przy ECUS
- 2) Teleopieka w ramach środków własnych od stycznia do marca 2023 r. oraz Korpusu Wsparcia Seniora w okresie od kwietnia do grudnia 2023 r.
- 3) ECUS TAXI – realizowana od sierpnia 2023 r. ze środków własnych

Ponadto w 2023 roku realizowano na mocy porozumienia z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Elblągu usługę aktywizacji młodzieży w wieku 15 – 25 lat.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych realizowali poniższe zadania:

1. sporządzanie Indywidualnych Planów Usług Społecznych (IPUS) i Kart Kwalifikacji na podstawie przeprowadzonego rozpoznania indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej skorzystaniem z usług społecznych określonych w programie usług społecznych
2. monitorowanie realizowanych usług społecznych
3. uczestnictwo w spotkaniach dotyczących realizacji IPUS i współpracy z realizatorami usług społecznych
4. przekazywanie informacji do wniosków o płatność

5. promowanie usług społecznych wśród mieszkańców

Sporządzono:

- 160 Indywidualnych Planów Usług Społecznych
- 170 Kart Kwalifikacji
- 59 aktualizacji IPUS
- 144 rozmów monitorujących usługi społeczne.

Ponadto podejmowane były działania w ramach budowania Banku Lokalnych Usług Społecznych oraz rozwoju i koordynacji lokalnego systemu usług społecznych, w szczególności:

- 1) inwentaryzacja usług społecznych – aktualizacja Banku Lokalnych Usług Społecznych - pozyskiwanie informacji, ścisła współpraca z pełnomocnikami Prezydenta Elbląga
- 2) zorganizowanie przy współpracy z ROPS w Olsztynie warsztatów współpracy lokalnej z udziałem przedstawicieli m.in. realizatorów usług społecznych w tym NGO, uczelni, departamentów UM w Elblągu, parafii i wspólnot, podmiotów szeroko pojętej służby zdrowia.
- 3) spotkania z przedstawicielami OHP w sprawie realizacji porozumienia
- 4) spotkanie z Powiatowym Urzędem Pracy w sprawie realizacji usług społecznych w obszarze aktywizacji zawodowej i społecznej.
- 5) współpraca z Centrum Planowania Kariery Zawodowej w zakresie realizacji usług aktywizujących dla osób bezrobotnych – warsztaty i spotkania indywidualne.
- 6) aktywny udział w konsultacjach dokumentów strategicznych w tym Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego.
- 7) przygotowanie propozycji do Programu współpracy Gminy Miasto Elbląg z NGO 2024
- 8) uczestnictwo w spotkaniach dotyczących wykorzystania potencjału NGO do realizacji usług społecznych – jak finansować usługi społeczne od 2024 r. z wykorzystaniem FEWIM,
- 9) przygotowanie materiału na temat propozycji usług społecznych do ZIT
- 10) udział w 16 Elbląskiej Konferencji na temat Ekonomii Społecznej
- 11) udział w pracach Zespołu ds. opracowania Regionalnego Programu Rozwoju Usług Społecznych i DI przy Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Olsztynie
- 12) udział w pracach Zespołu ds. opracowania „Elbląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego”
- 13) udział w debacie o współpracy jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych
- 14) nawiązanie współpracy z Młodzieżową Radą Miejską
- 15) udział w spotkaniu dotyczącym „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Elbląg do 2030 roku”.

W ramach polityki informacyjnej w zakresie usług społecznych prowadzono działania służące promowaniu usług społecznych oraz informowaniu o podejmowanych działaniach w zakresie rozwoju usług społecznych, w szczególności:

- 1) prezentacja realizowanych usług społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnością podczas konferencji na temat „Funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością – rodzina, szkoła, praca, środowisko”
- 2) promowanie usługi teleopieki poprzez umieszczenie plakatów informacyjnych w siedzibie ECUS oraz na stronie internetowej ECUS a także przez pracowników ECUS, którzy przekazywali informację podczas bezpośredniego kontaktu z osobami starszymi.
- 3) przygotowanie materiału promującego usługę teleopieki dla TV Truso
- 4) promowanie usług społecznych podczas eventu „Wiosna z seniorem”
- 5) przygotowanie materiału do mediów na temat „Nowoczesnych usług społecznych dla Elblążan”
- 6) promowanie usług społecznych i badanie potrzeb w zakresie usług społecznych podczas Festynu „Moja rodzina nie marnuje”
- 7) udział w zogniskowanym wywiadzie grupowym realizującym badanie „ Wpływ pandemii Covid-19 na sytuację społeczno – gospodarczą województwa warmińsko – mazurskiego”
- 8) udział w badaniu ankietowym na temat deinstytucjonalizacji

- 9) udział w badaniu „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”
- 10) przyjęcie wizyt studyjnych – dobre praktyki, tj.:
Wizyta studyjna przedstawicieli jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej z Żywca – 25.05.2023 r.
Dwie wizyty studyjne z województwa kujawsko – pomorskiego w dniach 09.05.2023 r. i 16.05.2023 r. dla przedstawicieli organizacji pozarządowych, przedstawicieli samorządów lokalnych i regionalnych, podmiotów ekonomii społecznej, radnych.

II.2. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

W 2023 r. w ramach organizowania społeczności lokalnej podjęto następujące działania:

- 1) kontynuacja projektu pn. „I ty również możesz uskrzydlić animację” - edycja II. Zorganizowano 5 spotkań,
- 2) prowadzenie promocji wśród mieszkańców ul. Skrzydlatej oraz pracowników ECUS nt. rekrutacji do grupy samopomocowej dla kobiet z rodzin zagrożonych wykluczeniem,
- 3) opracowanie ewaluacji raportu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+,
- 4) pomoc grupie nieformalnej działającej na rzecz mieszkańców dzielnicy Zatorze, działania związane z integracją oraz aktywizacją środowiska lokalnego,
- 5) opracowanie projektu pn. „Pomoc sąsiedzka w środowisku lokalnym na rzecz osób starszych i zaburzonych psychicznie” oraz pozyskanie środków na jego realizację z programu Bezpieczny Elbląg,
- 6) zorganizowanie oraz prowadzenie zajęć animacyjnych dla dzieci z budynków socjalnych,
- 7) współpraca z grupą mieszkańców z Zatorze w zorganizowaniu inicjatywy lokalnej pn. „Kino pod Chmurką”, OSL zajął się promocją wydarzenia, prowadził animację dla dzieci, pomagał w końcowej dokumentacji rozliczeniowej mini grantu. Liczba uczestników wydarzenia wynosiła ponad 100 osób,
- 8) spotkania z lokalnymi partnerami jak: szkoła podstawowa oraz NGO's w sprawie rozwoju dalszych działań środowiskowych na rzecz mieszkańców,

Ponadto w minionym roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych na zaproszenie Centrum Aktywności Lokalnej z Warszawy przy współpracy z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu przystąpiło do międzynarodowego, ekologicznego projektu pod nazwą „CO-GREEN”. W inicjatywie biorą udział Włosi, Chorwaci oraz przedstawiciele Grecji. Koordynatorami projektu z ramienia ECUS zostało dwóch pracowników socjalnych Działu Usług we współpracy z koordynatorem Działu Organizowania Usług Społecznych oraz Dyrektor Centrum.

Do działań nad zieloną transformacją włączono m. in. elbląskich seniorów, Młodzieżową Radę Miasta, Regionalne Centrum Wolontariatu, Stowarzyszenie BEZ LIPY, Związek Harcerstwa Polskiego, Nadleśnictwo Elbląg, departamenty Urzędu Miejskiego w Elblągu m.in. Zarząd Dróg, Departament Gospodarki Nieruchomościami i Geodezji, Departament Urbanistyki i Architektury.

Podczas spotkań roboczych elbląskiej grupy projektowej został wypracowany pomysł ekologicznej inicjatywy dedykowanej wszystkim mieszkańcom Elbląga, polegającej na stworzeniu przyjaznej, zielonej strefy odpoczynku i relaksu. Działania polegające na zagospodarowaniu jednej z elbląskich działek mają być połączone z integracją i edukacją ekologiczną.

W ramach współpracy międzynarodowej dwóch pracowników socjalnych ECUS odbyło kilkudniowe wizyty studyjne połączone z warsztatami we Włoszech i w Grecji.

CZĘŚĆ III

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

Usamodzielnienie jest procesem wprowadzającym wychowanka do podjęcia samodzielnego życia. W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej, proces ten może trwać kilka lat. Osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc obejmuje zarówno pracę socjalną jak i wsparcie w postaci pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz w formie pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.

Obecnie funkcjonują dwa odrębne uregulowania prawne dotyczące zasad wspierania w usamodzielnieniu pełnoletnich wychowanków, tj.:

- dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą po 1 stycznia 2012 roku - zasady udzielania pomocy w procesie usamodzielnienia regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- dla wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze przed 1 stycznia 2012 r. - zasady wspierania procesu usamodzielnienia regulują następujące przepisy:
  - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
  - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

III.1. Pomoc pieniężna i w formie rzeczowej:

1) W 2023 r. procesem usamodzielnienia objęto 75 osób, w tym:

- w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej – 2 wychowanków,
- w oparciu o przepisy z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej - 73 wychowanków, z czego:
  - 42 z rodzin zastępczych
  - 31 z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

2) Łącznie w okresie sprawozdawczym na rzecz usamodzielnianych wychowanków Elbląskie Centrum Usług Społecznych wydało 171 decyzji w tym:

- w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej – 13 decyzji przyznających świadczenia,

Tab.7. Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków (ustawa o pomocy społecznej)

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	0	0	1	1.653,30
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	0	0	1	5.511
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	0	0	0	0
Ogółem	0*)	0	2*)	7.164,30

*) uwaga. Liczby osób ogółem nie stanowią sumy osób wykazanych w poszczególnych rodzajach świadczeń w kolumnach 2 i 4, gdyż osoby powtarzają się.

- w oparciu o przepisy z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej – 158 z czego:
  - 120 decyzji przyznających świadczenia,
  - 38 innych decyzji (zmieniające, umorzenia, uchylenia)

Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków, którym udzielono pomocy pieniężnej lub w formie rzeczowej na zagospodarowanie oraz koszt udzielonych świadczeń.

Tab. 8. Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków (ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	25	122.913,77	26	126.629,13
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	20	98.611	5	35.842
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	19	43.295	8	15.541
Ogółem	42	264.819,77	31	178.012,13

*) uwaga: liczby osób ogółem nie stanowią sumy osób wykazanych w poszczególnych rodzajach świadczeń w kolumnach 2 i 4, gdyż osoby powtarzają się.

Tab.9. Łączna liczba usamodzielnianych wychowanków oraz łączny koszt pomocy pieniężnej i rzeczowej udzielonej im w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek (zakład poprawczy)	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	25	122.913,77	27	128.282,43
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	20	98.611	6	41.353
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	19	43.295	8	15.541
Ogółem	42	264.819,77	32	185.176,43
Łącznie koszt świadczeń 449.996,20 zł				

*) uwaga. Liczby osób wykazane w poszczególnych wierszach 1, 2,3 nie sumują się w kolumnie 2 ani w kolumnie 4, ponieważ niektóre osoby otrzymały dwa lub trzy rodzaje świadczeń.

W okresie sprawozdawczym na rzecz wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych opracowano lub zaakceptowano 9 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia i dokonano 38 modyfikacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia.

Ponadto Elbląskie Centrum Usług Społecznych w 2023 r. złożyło wniosek w celu przystąpienia do programu strategicznego – Wsparcie Pieczy Zastępczej na lata 2023-2027, w którym jednym z działań jest wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej tj. staże zawodowe, tworzenie ścieżek aktywizacyjno – edukacyjnych, zdobycie

dotychczasowych uprawnień zawodowych, treningi umiejętności życiowych. Projekt ma być dofinansowany ze środków UE, a planowany koszt realizacji to 3.561.517,80 zł.

III.2. Mieszkania treningowe

Mieszkania treningowe położone w Elblągu przy ul. Szarych Szeregów 1/3, Szarych Szeregów 4/1 i ul. Gwiazdnej 6/4 przeznaczone są dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze lub rodziny zastępcze. Mieszkania treningowe wyposażone są w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego niezbędne do codziennego funkcjonowania zamieszkujących w nich osób. Dwa mieszkania składają się z 4 pokoi, natomiast jedno mieszkanie składa się z 3 pokoi, zatem łącznie może w nich mieszkać 10 wychowanków.

W 2023 r. roku z pomocy w formie zamieszkania w mieszkaniu treningowym skorzystało łącznie 5 wychowanków, którzy po opuszczeniu placówek opiekuńczo – wychowawczych nie mogli powrócić do domu rodzinnego lub ich sytuacja materialna nie pozwalała na wynajęcie stancji czy mieszkania. Zgodnie z regulaminem przyjętym zarządzeniem dyrektora ECUS, pobyt w mieszkaniu może trwać do 2 lat, jednak w sytuacjach szczególnych, okres zamieszkiwania może zostać przedłużony. Niezbędnym warunkiem do uzyskania wsparcia w postaci zamieszkania w mieszkaniu treningowym jest kontynuowanie nauki. Wychowankowie za pobyt w mieszkaniu treningowym ponoszą odpłatność zależnie od posiadanych dochodów.

W okresie sprawozdawczym wydano 11 decyzji przyznających pobyt w mieszkaniu treningowym. Wychowankowie byli zwolnieni z odpłatności.

W 2023 r. przeprowadzono 9 kontroli sprawdzających funkcjonowanie osób zamieszkujących w mieszkaniach treningowych oraz przeprowadzono 7 spotkań przez terapeutę ds. uzależnień związanych z profilaktyką selektywną. Wychowankowie objęci są wsparciem psychologicznym, mogą korzystać z indywidualnych porad psychologicznych i terapeutycznych w siedzibie tutejszego Centrum. Ponadto z wychowankami prowadzona jest na bieżąco praca socjalna mająca na celu ich usamodzielnienie poprzez wzmocnienie, poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym, motywowanie do nauki, pracy, samodzielności w dorosłym życiu, odpowiedzialności za siebie i innych, profilaktyki uzależnień.

CZĘŚĆ IV.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

IV.1. ECUS organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych w 2023 r. realizowało zadania jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wszystkie rodziny zastępcze, zostały objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, specjalisty pracy z rodziną lub pedagoga zgodnie z wymogami ustawy. Wymienieni pracownicy wspierali rodziny zastępcze udzielając różnorodnych porad, w tym poradnictwa pedagogicznego.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej:

- udzielili 800 konsultacji i porad pedagogicznych,
- dokonali 803 odwiedzin rodzin zastępczych, w ramach prowadzonego monitoringu oraz wsparcia.

Ponadto, rodziny zastępcze były informowane o możliwości skorzystania z porad specjalistów zewnętrznych, m. in. radcy prawnego (skorzystało 5 rodzin), lekarza psychiatry (18 rodzin), psychologa (udzielono 30 porad), logopedy (7 rodzin), uczestnictwa dziecka w terapii (27 rodzin), konsultacji z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Elblągu (13 rodzin).

Rodziny były informowane gdzie mogą skorzystać z usług w zakresie diagnozy FAS, terapii, rehabilitacji, wsparcia wolontariusza, pomocy kuratorów sądowych, policji itp.

Mając na uwadze, iż funkcjonowanie rodziny zastępczej wiąże się z wielością kosztów związanych z rozwojem i wsparciem dzieci w nich umieszczanych pracownicy działu informowali rodziny na bieżąco o możliwości skorzystania z oferty organizacji pozarządowych.

Zaproponowano rodzinom zastępczym udział w:

- Szkoła dla Rodziców - 1 osoba
- Wsparcie dla uzdolnionych dzieci i młodzieży - 9 rodziny
- Pracownia usług społecznych dla rodzin - 1 rodzina
- Projekt „W rodzinie moc” - 16 rodzin

Dodatkowo w grudniu 2023 r. 6 rodzin objętych wsparciem koordynatora lub specjalisty pracy z rodziną otrzymało paczki z Fabryki Dobra.

W okresie sprawozdawczym Centrum pozyskało także dofinansowanie do wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ze środków Funduszu Pracy w ramach „Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r.”.

IV.2. Umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- rodzinnej;
- instytucjonalnej.

IV.2.1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza to taka rodzina, która zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej,
- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,

- nie są lub nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona,
- wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu,
- nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania,
- uzyskały pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania.

Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje podział rodzin zastępczych na: rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe oraz rodziny zastępcze zawodowe.

W okresie sprawozdawczym Elbląskie Centrum Usług Społecznych nadzorowało i koordynowało funkcjonowanie 178 rodzin zastępczych dla terenu Gminy Miasto Elbląg, w których wychowywało się 273 dzieci umieszczonych w rodzinach, w tym:

- 126 spokrewnionych rodzin zastępczych, w których wychowywało się 153 dzieci,
- 43 niezawodowe rodziny zastępcze, w których wychowywało się 56 dzieci,
- 16 rodzin zawodowych, w których wychowywało się 79 dzieci:
  - 3 rodziny zastępcze pełniły funkcję pogotowia rodzinnego wobec 26 dzieci,
  - 14 rodzin zastępczych pełniło funkcję zawodowej rodziny zastępczej dla 59 dzieci,
  - 1 rodzina zastępcza pełniła funkcję rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej wobec 4 dzieci.

Uwaga, podana wyżej liczba dzieci nie sumuje się na liczby ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym dzieci przebywały w rodz. zawodowej/rodz. niezawodowej/ rodz. spokrewnionej, skąd docelowo zostały umieszczone w innej rodzinie zastępczej.

W okresie 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r. z rodzin zastępczych odeszło 78 dzieci, z tego:

- 19 wychowanków, którzy po skończeniu 18 – go roku życia przebywali w rodzinach jako pełnoletni kontynuujący naukę opuściło rodziny i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z tego 6 wychowanków zakończyło proces usamodzielnienia,
- 2 wychowanków, którzy po skończeniu 18 – go roku życia opuścili rodzinę zastępczą,
- 4 wychowanków opuściło rodzinę zastępczą z innych powiatów (zmiana rodziny zastępczej, zgon rodziny zastępczej),
- 4 dzieci wróciło do rodziców biologicznych,
- 12 dzieci zostało adoptowanych,
- 9 dzieci została umieszczona w innych formach pieczy zastępczej,
- 6 dzieci została umieszczona w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 22 dzieci opuściło rodzinę zastępczą z innymi powodów.

Uwaga, podana wyżej liczba dzieci nie sumuje się na liczby ogółem.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych łącznie 74 dzieci tj.:

- 39 dzieci z rodziny naturalnej
- 1 dziecko z instytucjonalnej pieczy zastępczej
- 8 dzieci została umieszczonych w innych formach pieczy zastępczej
- 26 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych z innych powodów (m.in. zmiana formy rodziny zastępczej, zmiana sytuacji dziecka)

Uwaga, podana wyżej liczba dzieci nie sumuje się na liczby ogółem.

- powstało 16 spokrewnionych rodzin zastępczych, z tego:
  - 13 nowych rodzin spokrewnionych, w których umieszczono 16 dzieci,
  - 1 rodzina spokrewniona mająca pod opieką 1 dziecko przeprowadziła się z powiatu elbląskiego i pełniła funkcję rodziny spokrewnionej i niezawodowej,
  - 1 nowopowstała rodzina spokrewniona przejęła opiekę wobec 1 dziecka z powiatu elbląskiego,
  - 1 rodzina w okresie sprawozdawczym pełniła funkcję rodziny spokrewnionej i niezawodowej, przyjęła pod opiekę 2 dzieci

- powstało 8 rodzin niezawodowych, z tego:
  - 1 nowa rodzina niezawodowa, w której umieszczono 1 dziecko,
  - 1 rodzina niezawodowa mająca pod opieką 1 dziecko przeprowadziła się z powiatu elbląskiego i pełniła funkcję rodziny spokrewnionej i niezawodowej,
  - 1 nowa rodzina niezawodowa, w której umieszczono 1 dziecko z powiatu braniewskiego,
  - 1 nowa rodzina niezawodowa, w której umieszczono 1 dziecko z Gminy Miasto Grudziądz,
  - 2 rodziny już funkcjonujące przejęły pod opiekę 2 dzieci,
  - 2 rodziny już funkcjonujące przekształciły się w okresie sprawozdawczym z rodziny zawodowej w rodzinę niezawodową – dotyczy 4 dzieci.
- w okresie sprawozdawczym dział nadzorował pracę 14 rodzin zastępczych zawodowych, w których umieszczono 25 dzieci
- w okresie sprawozdawczym dział nadzorował pracę 3 rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego, w których umieszczono 15 dzieci
- w okresie sprawozdawczym dział nadzorował pracę 1 rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej, w której umieszczono 4 dzieci

Uwaga, podana wyżej liczba rodzin zawodowych nie sumuje się na liczby ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym 1 rodzina funkcjonowała jako rodzina zawodowa/pogotowie, 1 rodzina funkcjonowała jako zawodowa/specjalistyczna.

Szczegółowe dane na temat rodzinnej pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 10. Informacja dot. rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem – stan w dniu 31.12.2023	powstałe w okresie sprawozdawczym I-XII.2023*	rozwiązane w okresie sprawozdawczym* I-XII.2023
1	2	3	4	5
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione z tego: 132 dz.	110	16 r. (20 dz.)	24 r. (25 dz.)
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem - 90 dz.	90	12	23
1.2.	z 2 przyjętymi dziećmi - 36 dz.	18	4	1
1.3.	z 3 przyjętymi dziećmi - 6 dz.	2	0	1
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, z tego: 40 dz.	36*	8 r. (10 dzieci)	11 r. (17 dz.)
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem - 32 dz.	32	7	8
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi - 8 dz.	4	0	1
2.3.	z 3 przyjętymi dziećmi - 0 dz.	0	1	1
2.4.	z 4 przyjętymi dziećmi - 0 dz.	0	0	1
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, z tego: 38 dz.	10	12 r. (25 dzieci)	12 r. (25 dz.)
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem - 2 dz.	2	6 (6 dz.)	6
3.3.	z 2 przyjętymi dziećmi - 4 dz.	1	2 (4 dz.)	3
3.4.	z 3 przyjętymi dziećmi - 0 dz.	0	2 (6 dz.)	2
3.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi - 32 dz.	7	2 (9 dz.)	1 (7 dz.)
4.	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, z tego: 18 dz.	3	4 r. (15 dz.)	3 r. (8 dz.)
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
4.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	2 (4 dz.)	2
4.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi - 11 dz.	3	2 r. (11 dz.)	1 (4 dz.)
5.	Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne, z tego: 1 dz.	1	1 r. (4 dz.)	2 r. (3 dz.)

5.1.	bez dziecka	0	0	0
5.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	1	0	1
5.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	0	1
5.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
5.5.	z 4 przyjętymi dziećmi	0	1 (4 dz.)	0
		narastająco 158 r. *2 rodz. spokr./niezaw.	41 rodz.** - 74 dzieci	52 rodz. *** - 78 dzieci

*Kolumna 3 wiersz 1 i 2 - jedna rodzina jako spokrewniona/ niezawodowa

** Kolumna 4 - rodziny się powtarzają,

*** Kolumna 5 - rodziny się powtarzają, niektóre rodziny zast. nadal funkcjonują i nadal sprawują opiekę wobec dzieci (ECUS sprawuje pieczę wobec 3 pogotowi rodzinnych, 10 zawodowych rodzin zastępczych, 1r. zawodowej specjalistycznej, w których umieszczane są dzieci postanowieniem Sądu)

Tab. 11. Informacja dot. dzieci z Elbląga w rodzinach zastępczych zamieszkałych poza terenem Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem dniu 31.12.2023	Powstałe okresie sprawozdawczym	Rozwiązane okresie sprawozdawczym
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 17 dzieci, z tego:	12 (17 dz.)	5 (7 dz.)	4 (4 dz.)
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (7 dz.)	7	3 (3 dz.)	4* (4 dz.)
1.2.	z 2 przyjętymi dziećmi (10 dz.)	5	2 (4 dz.)	0
1.3.	z 3 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe - 12 dzieci, z tego:	12 (12 dz.)	0 (0 dz.)	2* (2 dz.)
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (12 dz.)	12	0	0
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	1	0
2.3.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
2.4.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe - 0 dz. z tego:	0	0	1 (2 dz.)
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
3.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	1	0
3.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka - 1 dz., z tego:	1	0	0
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przebywającym dzieckiem	1	0	0
4.3.	z 2 przebywającymi dziećmi	0	0	0
4.4.	z 3 i więcej przebywającymi dziećmi	0	0	0
		25 rodzin – 30 dzieci	Powstało 5 rodzin zast.	Rozwiązanych 6 rodzin zast. (1 rodzina nadal funkcjonuje, nadal przebywa 2 dzieci pieczy zast.)

* wiersz 1 i 2 , kolumna 5 - jedna rodzina pełniła funkcję rodz. spokrew./niezaw.

Tab. 12. Informacja dot. funkcjonowania rodzin zastępczych sprawujących opiekę wobec dzieci z terenu innych powiatów (dot. zawartych porozumień)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem – stan w dniu 31.12.2023r.	powstałe okresie sprawozdawczym	Rozwiązane w okresie sprawozdawczym
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 13 dzieci, z tego:	9* (13 dz.)	1	1*
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (6 dz.)	6	1	1
1.2.	z 2 przyjętymi dziećmi (4 dz.)	2	0	0
1.3.	z 3 przyjętymi dziećmi (3 dz.)	1	0	0
1.4.	z 4 dzieci przyjętych (0 dz.)	0	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, -12 dzieci, z tego	11* (12 dz.)	2	2**
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (10 dz.)	10	2	1
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi (2 dz.)	1	0	1
2.3.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
2.4.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe – 1 dziecko, z tego:	1 (1 dz.)	1	0
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	1	0	0
3.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	1	0
3.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.	Rodziny zastępcze zawodowe -pogotowie - 0 dzieci, z tego:	0	0	0
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
4.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
		20 rodzin - 26 dzieci 1 rodz. S/N	5 rodzin 3 rodziny – 5 dzieci	3 rodziny – 4 dzieci *1 rodzina nadal funkcjonuje i ma pod opieką 3 dzieci. ** 1 rodzina przekształciła się z r.niezaw./zaw.

*kol. 3, wiersz 1 i 2 - 1 rodz. pełni funkcję rodz. zast. spokrewnionej/niezawodowej

IV.2.2. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresy przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2023 r. szczegółowo przedstawiają tabele nr 13, 14 i 15.

Tab.13 Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Miasto Elbląg w dniu 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Suma dot. wiersza 1-3	229	7	16	16	29	27	134
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	132	3	6	6	12	8	97
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	40	0	1	1	3	9	26
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	57	4	9	9	14	10	11
3.1.	pogotowia rodzinnego	18	1	0	5	5	5	2
3.2.	Specjalistyczną	1	0	0	1	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	0

Tab. 14. Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych poza terenem Gminy Miasto Elbląg w dniu 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem 25 : Suma dot. wiersza 1-4	30	0	2	3	7	4	14
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 12 rodz.	17	0	1	3	6	3	4
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe – 12 rodz.	12	0	1	0	1	1	9
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję: 0 rodz.	0	0	0	0	0	0	0
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka – 1 rodz.	1	0	0	0	0	0	1

*1 rodz. jako spokr./niezaw.

Tab. 15. Okresy przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych zam. na terenie Elbląga w dniu 31.12.2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem:20 * Suma dot. wiersza 1-3	26	0	1	2	2	6	15
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 9 rodz.	13	0	0	1	0	3	9
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe – 11 rodz.	12	0	1	1	2	3	5
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję: 1 r.	1	0	0	0	0	0	1
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	0

*1 rodz. jako spokr./niezaw.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, natomiast właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka gmina jedynie partycypuje w tych wydatkach.

W związku z powyższym Elbląskie Centrum Usług Społecznych podpisało w 2023 r.:

- 13 porozumień z 4 powiatami, w których funkcjonują rodziny zastępcze, które wychowują elbląskie dzieci,
- 3 porozumienia z 3 powiatami, w którym wychowują się dzieci spoza Elbląga.

IV.3. Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. wydano 464 decyzje administracyjne z zadań powiatu, w tym:

- 166 - przyznające świadczenia,
- 2 – odmowne,
- 249 - zmieniające,
- 47 - uchylające,

Środki wydatkowane w roku 2023 (w rozdziale 85508) na świadczenia z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej to:

- paragraf 3110 (dot. dzieci z terenu Elbląga przebywających pod opieką rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Elbląga) – 2.761.056,95 zł (162 rodziny – 245 dzieci)
- paragraf 4330 - PW (dot. dzieci pochodzących z Elbląga umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów) – 480.093,34 zł (30 rodzin – 38 dzieci)
(1 rodz. jako spokr./niezaw.).
- paragraf 4170, 4110, 4120 (dot. wynagrodzenia wraz pochodnymi dla 16 rodzin zawodowych dla gminy Miasto Elbląg, 39 umów na rodziny pomocowe, wynagrodzenia wraz pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy przy dzieciach i w gospodarstwie domowym dla rodzin zawodowych – 995.646,53 zł,

- paragraf 3110 – PP (dot. dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie Elbląga) – 411.449,42 zł (uwzględnione koszty koordynatora) (20 rodzin – 28 dzieci)

(1 rodz. jako spokr/niezaw.).

W okresie sprawozdawczym Elbląskie Centrum Usług Społecznych koordynowało funkcjonowanie 16 zawodowych rodzin zastępczych, a wśród tych rodzin znajdowały się:

- 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,
- 14 rodzin zastępczych zawodowych,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna.

W okresie sprawozdawczym 3 rodziny zastępcze zawodowe zamieszkiwały na terenie innych powiatów (Kąty Rybackie, Zalewo, Krzewsk).

Uwaga, podana wyżej liczba rodzin nie sumuje się na liczby ogółem ponieważ 1 rodzina zastępcza została przekształcona z zawodowej rodziny zastępczej na rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego, 1 rodzina zastępcza zawodowa została przekształcona w rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną.

Poza świadczeniami na dzieci, rodziny zastępcze zawodowe otrzymują wynagrodzenia za sprawowanie funkcji rodziny zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia koszty wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych wraz z pochodnymi, poniesione przez Centrum w 2023 r. na rodziny z terenu Gminy Miasto Elbląg.

Tab. 16. Rodzinna piecza zastępcza - wynagrodzenia wraz z pochodnymi

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych wynagrodzeń/świadczeń	Wydatki w zł
		Ogółem	
1.	2.	3.	4.
1.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej, z tego:	284	733 090
1.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w tym:	214	530 033
1.1.1.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej	36	14 795
1.2.	za okres pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, w tym:	70	203 057
1.2.1	Dodatek dla rodziny- dot. pobytu więcej niż 3 dzieci w pogotowiu lub co najmniej 1 dziecka z niepeł.	35	42 103
2.	Wynagrodzenia dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinie zast. zawodowej lub rodzinie niezawodowej z tytułu:	121	262 557
2.1.	Umowy o pracę	119	262 184
2.2.	Umowy o świadczenie usług	2	373
RAZEM:			995 647

IV.4. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w celu:

- 1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- 3) modyfikowania planu pomocy dziecku;
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;

- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- 6) oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Częstotliwość sporządzania oceny uzależniona jest od wieku dziecka wychowującego się w rodzinie zastępczej. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, zatrudnieni w Centrum koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej lub specjaliści pracy z rodziną formułują na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, która następnie przekazywana jest do Sądu. Opinia dotycząca dziecka poniżej 3 roku życia sporządzana jest raz na trzy miesiące, natomiast powyżej 3 roku życia nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2023 r. sporządzono 392 opinie. W okresie sprawozdawczym odbyły się łącznie 382 zespoły.

Wszystkie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej sporządzane przez pracowników Centrum, były dokonywane w konsultacji z:

- 1) odpowiednią rodziną zastępczą;
- 2) pedagogiem;
- 3) psychologiem;
- 4) kuratorem sądowym;
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;
- 6) rodzicami biologicznymi.

Ponadto koordynatorzy sporządzili 44 plany pomocy dziecku oraz dokonali 392 modyfikacji planów.

IV.5. Oceny rodzin zastępczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Podczas oceny bierze się pod uwagę następujące kwestie: czy rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, a w szczególności:

- 1) traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- 6) zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Od stycznia do grudnia 2023 r. sporządzono 46 ocen rodzin zastępczych.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępczej są zobowiązane do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, iż zdolne są do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem. W okresie sprawozdawczym 158 rodzin dostarczyło aktualne zaświadczenie lekarskie. Ponadto rodziny zastępcze (raz na dwa lata) winny posiadać opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa. W okresie sprawozdawczym sporządzono przez psychologów 49 opinii.

IV.6. Współpraca z Sądem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest do współpracy z sądem i informowania go, co najmniej raz na 6 miesięcy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie

zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz o sytuacji rodziny naturalnej dziecka. Pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na bieżąco współpracują z Sądem Rejonowym w Elblągu w zakresie informowania o sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny dziecka. Przekazywana informacja zawiera szczegółowe dane na temat sytuacji rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, więzi emocjonalnych z rodziną zastępczą i rodzicami biologicznymi, sytuacji zdrowotnej, szkolnej, w tym trudności wychowawczych, sytuacji materialnej dziecka i rodziny zastępczej, sytuacji mieszkaniowej, zawodowej. Zawiera także spostrzeżenia i wnioski końcowe na temat sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 296 informacji o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny dziecka.

Ponadto, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzają do Sądu wnioski o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą rodziny zastępczej i wychowujących się w niej dzieci lub dotyczące umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych. W 2023 r. sporządzono 22 wnioski do Sądu (w tym: 9 wniosków o uregulowanie kontaktów, 4 o rozwiązanie rodziny zastępczej oraz 4 wnioski o umieszczenie dziecka pozostawionego w szpitalu w rodzinie zastępczej i 5 o wgląd w sytuację rodziny zastępczej).

Zgodnie z przepisami, na zlecenie Sądu, ośrodek pomocy społecznej sporządza również opinie. W 2023 r. na prośbę Sądu prowadzono 12 postępowań w sprawie wydania opinii o kandydatach na rodziny zastępcze. Opinie te miały na celu ustalenie, czy osoby dają rękojmię sprawowania należytej opieki nad dzieckiem. Opinie obejmowały również badania predyspozycji i motywacji do sprawowania funkcji rodzica zastępczego przez psychologów.

Zgodnie z art. 38 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy w rodzinie wystąpienie z pozwem o alimenty w przypadku przebywania dziecka w pieczy zastępczej powyżej roku - złożono do Sądu Rejonowego w Elblągu 8 wniosków.

Ponadto pracownicy Centrum monitorowali sytuację opiekunów tymczasowych, którzy pełnią opiekę nad dziećmi z Ukrainy. W okresie sprawozdawczym było 11 opiekunów tymczasowych i 11 dzieci, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Współpraca polegała na udzielaniu wsparcia i pomocy. Podczas spotkań omawiana była sytuacja dziecka w szkole, ewentualne trudności czy problemy wychowawcze z dziećmi. W razie potrzeby rodzinom proponowane było wsparcie psychologa.

IV.7. Szkolenie rodzin zastępczych

Elbląskie Centrum Usług Społecznych rokrocznie organizuje dla rodzin zastępczych różnego rodzaju szkolenia lub umożliwia uczestnictwo w nich.

W 2023 r. rodziny zastępcze mogły skorzystać z następujących form:

- interdyscyplinarne szkolenie pt. „Depresja: przyczyny, objawy i leczenie. Jak pomóc osobie chorej”. Szkolenie to wyjaśniało jak wpływa choroba na zachowania przemocowe. W szkoleniu uczestniczyło 10 rodzin zastępczych zawodowych,
- interdyscyplinarne szkolenie pt. „Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. W szkoleniu uczestniczyły 2 rodziny zastępcze,
- szkolenie z Sędzią Sądu Rejonowego w Elblągu III Wydział Rodzinny i Nieletnich pt. „Interwencja prawna – narzędzia prawne dla instytucji zgłaszającej”. W szkoleniu udział wzięło 8 rodzin zastępczych zawodowych,
- z uwagi na pojawiający się problem związany z cukrzycą u dzieci, odbyło się również szkolenie z pielęgniarką z Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego na temat „Cukrzyca – objawy i sposoby leczenia”. W szkoleniu udział wzięło 8 rodzin zastępczych zawodowych,

- zorganizowano dla 14 rodzin zastępczych zawodowych i umieszczonych w nich dzieci konsultacje i poradnictwo fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania rodzin. Fizjoterapeuta udzielił rodzinom wskazówek jak dbać o swój stan zdrowia oraz przeprowadził masaże lecznicze dla dzieci i dorosłych.

IV.8. Zadania dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

IV.8.1. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych/prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Elbląskiego Centrum Usług Społecznych należy pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych posiadał w swoich zasobach kadrowych specjalistów, którzy posiadają uprawnienia do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze programem PRIDE (4 pracowników) oraz przeprowadzenia procedury kwalifikacyjnej kandydatów na rodziców zastępczych. Zarządzeniem Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych wprowadzone zostały również procedury kwalifikowania kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Mieszkańcy Elbląga ubiegający się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka muszą zgłosić się do siedziby Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na rozmowę wstępną. W trakcie rozmowy pracownicy Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej zapoznają się z kandydatami, informują o obowiązujących procedurach oraz warunkach jakie winni spełniać by zostać rodzicem zastępczym lub prowadzić rodzinny dom dziecka. Ponadto przedstawiają wykaz wymaganych dokumentów, nakreślają specyfikę funkcjonowania rodziny zastępczej oraz uświadamiają o problemach dziecka kierowanego do rodzinnej pieczy zastępczej i trudnościach w wypełnianiu funkcji rodzica zastępczego.

Po rozmowie wstępnej kandydaci na rodziców zastępczych lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka podlegają procedurze diagnostyczno – konsultacyjnej. Przeprowadzana jest rozmowa psychologiczna oraz sporządzana jest w oparciu o testy psychologiczne diagnoza psychologiczna. Również przeprowadzana jest diagnoza pedagogiczna podczas której analizowana jest motywacja kandydatów przy podejmowaniu decyzji o utworzeniu rodziny zastępczej, czy też rodzinnego domu dziecka oraz przeprowadzany jest wywiad pedagogicznego w środowisku rodzinnym celem poznania warunków mieszkaniowych, członków rodziny kandydata/ kandydatów itp.

Po zebraniu powyższych informacji oraz wymaganych dokumentów dotyczących kandydatów powoływany jest zespół kwalifikacyjny, przeprowadzana jest tzw. kwalifikacja wstępna. Podczas zespołu omawiane są uzyskane wyniki przez kandydatów. W przypadku pozytywnych wyników kandydaci przez komisję kierowani są na szkolenie Pride. Po ukończeniu szkolenia uczestniczą w stosowych praktykach (pieczy zastępczej). Następnie powoływana jest ponownie komisja kwalifikacyjna tzw. kwalifikacja końcowa.

W celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze tutejsze Centrum realizowało projekt „W rodzinie moc”, w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Od maja do grudnia 2023 r. odbyły się:

- Cykl spotkań socjoterapeutycznych
Realizując projekt prowadzono spotkania w ramach „Klubu dobrego rodzica” i cykl zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i rodzin zastępczych tj.:
  - dnia 07.09.2023 r. zostało zorganizowane spotkanie w ramach „Klubu dobrego rodzica”, podczas którego rodziny zastępcze mogły podzielić się swoimi doświadczeniami z innymi rodzinami zastępczymi, natomiast dzieci miały

zorganizowane zajęcia ruchowe tj. gry i zabawy z chustą klanzą. W spotkaniu uczestniczyło 17 rodzin zastępczych,

- w kolejnym miesiącu 17.10.2023 r. odbyły się w ramach spotkań socjoterapeutycznych warsztaty plastyczne dla dzieci i rodzin zastępczych, które przeprowadził artysta/pedagog. Podczas spotkania tworzono ceramiczne dzieła, które w późniejszym etapie były wypalane. W dniu 21.11.2023 r. ponownie odbyły się warsztaty, gdzie dzieci i ich opiekunowie szklili swoje rękodzieła. W trakcie spotkania powstały również dzieła malowane metodą natryskową. Dzieci i dorośli wykonali przez siebie prace plastyczne zabrali do domu. Łącznie uczestniczyło 15 rodzin z dziećmi,
- kolejne spotkanie socjoterapeutyczne odbyło się 05.12.2023 r., gdzie rodziny zastępcze wykonywały ozdoby na święta tj. choinki. W spotkaniu udział wzięło 14 rodzin zastępczych,
- ostatnie zajęcia socjoterapeutyczne odbyły się dnia 15.12.2023 r. spotkanie to miało charakter świąteczny. Podczas spotkania odbyły się animacje dla dzieci, spotkanie z Mikołajem, zabawy przy muzyce, poczęstunek. Podczas spotkania podziękowano rodzinom zastępczym za trud, codzienną pracę oraz serce jakie wkładają w wychowanie umieszczonych w rodzinach małoletnich dzieci. Przekazano życzenia wytrwałości w dalszej realizacji jakże wciąż potrzebnego zadania. W ww. spotkaniu uczestniczyło 16 rodzin i 48 dzieci.

Bycie rodzicem zastępczym to praca ludzi, którzy chcą pomóc dzieciom opiekując się nimi i je wychowując. Jest to praca ciężka i wymaga od rodzin zastępczych dużego zaangażowania i niejednokrotnie poświęcenia. Rodziny zastępcze traktują swoją pracę jako misję, która ma na celu opiekę nad dziećmi pozbawionymi domu rodzinnego.

Dnia 31 maja 2023 roku w Olsztynie odbyła się „VIII Warmińsko-Mazurska konferencja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego”. Podczas spotkania elbląska rodzina zastępcza została wyróżniona została „Diamentem Dobroci i Serca”.

Ponadto podczas Elbląskiego Święta Chleba Elbląskie Centrum Usług Społecznych promowało ideę rodzicielstwa zastępczego. Po raz kolejny przyznana została również nagroda Prezydenta Elbląga dla zawodowej rodziny zastępczej. Podczas koncertu pracownicy Centrum rozdawali mieszkańcom ulotki i balony, które promowały rodzicielstwo zastępcze. Informacje odnośnie terminu i idei koncertu były umieszczane na stronie ECUS, Urzędu Miasta i na elbląskich stronach internetowych.

Jednocześnie w celu promocji rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej umieszczone zostały artykuły na temat rodzin zastępczych. Zostały przeprowadzone również wywiady:

- z rodziną zastępczą zawodową „Rodzice zastępczy potrzebni od zaraz”,
- z Dyrektorem Elbląskiego Centrum Usług Społecznych „Kilka pytań” na temat idei rodzicielstwa zastępczego,
- „Kilka pytań” wywiad z rodziną zastępczą zawodową specjalistyczną,
- „Rodzina zastępcza od środka” wywiad z dwiema zawodowymi rodzinami zastępczymi.

Regularnie na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym tutejszego Centrum umieszczane są informacje na temat tego jak zostać rodziną zastępczą.

W 2023 r. w celu promocji rodzicielstwa zastępczego ECUS ogłosił konkurs dla uczniów szkół ponadpodstawowych na najlepszy spot filmowy pod hasłem „Mamy wakaty dla Superbohaterów”. Klasa, która wygrałaby konkurs otrzymałaby nagrodę pieniężną a nagrany spot byłby wyemitowany w lokalnych mediach. Regulamin konkursu został przesłany do Dyrektora Departamentu Edukacji w celu rozesłania informacji do elbląskich szkół. Niestety żadna szkoła na terenie Elbląga nie przystąpiła do konkursu.

IV.8.2. Wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Ukończenie szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest warunkiem koniecznym by uzyskać zaświadczenie kwalifikacyjne na bycie rodziną zastępczą zawodową bądź niezawodową lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Końcowa procedura kwalifikacyjna prowadzona jest po zakończeniu szkolenia PRIDE prowadzonego przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych i uzyskaniu przez kandydatów na rodziców zastępczych świadectwa ukończenia szkolenia oraz po odbyciu przez nich praktyki wskazanej przez Centrum. Ponadto kwalifikacji podlegają ponownie rodziny zastępcze, które otrzymały kwalifikacje okresowe. Końcową procedurę kwalifikacyjną prowadzi Komisja Kwalifikacyjna, powoływana przez Dyrektora Centrum. Po zakończeniu tej procedury, na podstawie ostatecznej opinii Komisji następuje wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego lub odmowa zakwalifikowania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W okresie sprawozdawczym kwalifikacje otrzymały: 1 rodzina zastępcza zawodowa na pogotowie rodzinne, 1 rodzina zawodowa na specjalistyczną i 3 rodziny na zawodową rodzinę zastępczą.

IV.9. Prowadzenie „Rejestrów danych o osobach....”

Zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Starosta zobowiązany jest prowadzić rejestry danych o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Powyższe zadanie w Elblągu, zostało powierzone przez Prezydenta Miasta do realizacji przez Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych (upoważnienie Nr 500/2021).

W oparciu o uregulowania w/w ustawy, prowadzone tzw. „rejestry danych o osobach” zawierają dane w niżej wymienionym zakresie:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) obywatelstwo;
- 4) adres miejsca zamieszkania;
- 5) stan cywilny;
- 6) wykształcenie;
- 7) zawód;
- 8) miejsce pracy;
- 9) źródła dochodu;
- 10) dane o warunkach mieszkaniowych;
- 11) dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem;
- 12) zakres ukończonych szkoleń;
- 13) liczbę umieszczonych dzieci - w przypadku osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 14) informację o pełnieniu przez rodzinę zastępczą zawodową funkcji pogotowia rodzinnego lub funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej.

Powyższe dane zawarte w rejestrach przekazywane są do Sądu Rejonowego w Elblągu.

IV.10. Badania potrzeb rodzin zastępczych

W 2023 r. 55 rodzin zastępczych wypełniło Kartę samooceny rodzica zastępczego, która również jest ważnym narzędziem do badania potrzeb opiekunów zastępczych.

IV.11. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych

Elbląskie Centrum Usług Społecznych realizuje zadanie dotyczące kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Do placówek dzieci kieruje się na mocy postanowienia Sądu.

W 2023 r. do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Elbląga Centrum wydało łącznie 17 skierowań kierujących 16 dzieci, w tym:

- 1) 2 skierowania dla 2 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4/1A,
- 2) 5 skierowań dla 5 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4/2A,
- 3) 3 skierowania dla 2 dzieci do Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej nr 3 w Elblągu przy ul. Mazurskiej 6
- 4) 5 skierowań dla 5 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 4 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4
- 5) 2 skierowania dla 2 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 5 w Elblągu przy ul. Mazurskiej 6/1.

Na dzień 31.12.2023 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Elblągiem przebywało 3 dzieci, w tym 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Tartowie oraz 2 dzieci w Domu dla Dzieci i Młodzieży „Promyk” w Morągu.

W okresie sprawozdawczym placówki opiekuńczo - wychowawcze funkcjonujące w Elblągu opuściło łącznie 21 wychowanków, w tym 5 z powodu uzyskania pełnoletniości, usamodzielnienia, 10 powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 4 dzieci zostało przeniesionych do innych placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 2 dzieci do Domu Pomocy Społecznej.

IV.12. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę. Na mocy art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opłatę ustala, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Rada powiatu w drodze uchwały, określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia w/w opłaty.

W Elbląskim Centrum Usług Społecznych w okresie sprawozdawczym prowadzono 33 postępowania w sprawie ustalenia/odstąpienia od ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wydano łącznie 49 decyzji odstępujących rodzicom biologicznym od opłaty za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym prowadzono 49 postępowań w sprawie ustalenia/odstąpienia od ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej. Wydano łącznie 58 decyzji odstępujących rodzicom biologicznym od opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej oraz 2 decyzje ustalające odpłatność.

IV.13. Współpraca z Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Adopcyjnym.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązek zgłaszania dzieci wolnych prawnie do Ośrodka Adopcyjnego. W 2023 r. do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie Filia w Elblągu zgłoszono 20 dzieci wolnych prawnie, w tym 13 dzieci zostało zakwalifikowanych do procesu adopcyjnego. Przysposobionych natomiast zostało 5 dzieci. W elbląskich szpitalach zostało pozostawionych celem przysposobienia 4 dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych na czas uregulowania ich sytuacji prawnej.

Ponadto w 2023 roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych zorganizowało spotkanie z Dyrekcją Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie w celu omówienia trudnych sytuacji dotyczących przysposobienia i przedstawienia propozycji ich rozwiązań.

CZĘŚĆ V

DZIAŁALNOŚĆ

POWIATOWEGO ZESPÓŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

V.1. Sprawy organizacyjno-prawne i zadania PZds.OoN.

Przy Elbląskim Centrum Usług Społecznych działa Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Nr 25/99 Prezydenta Miasta Elbląga z dnia 30 czerwca 1999 r. z późn. zm., realizujący zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Funkcjonowanie Zespołu i jego zadania regulują m. in.:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia
- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej
- § 5 ust. 3 statutu Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, nadanego uchwałą Nr XVI/486/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 18 marca 2021 r.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności swoim zasięgiem działania obejmuje miasto Elbląg - na prawach powiatu, a przedmiotem jego działalności jest:

- 1) orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- 2) orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- 3) orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy,
- 4) wystawianie legitymacji,
- 5) wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych,
- 6) wydawanie zaświadczeń o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności.

Zespół nie wypłaca świadczeń finansowych.

Na dzień 31.12.2023 r. w skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Elblągu wchodziło 16 osób, w tym :

- Przewodnicząca zespołu - 1
- Sekretarz - 1
- Lekarze - 3
- Psycholodzy – 4
- Pedagog – 1
- Doradcy zawodowi - 2
- Pracownicy socjalni – 1

oraz 3 osoby zapewniające obsługę administracyjną.

V.2. Koszty działalności PZds.OoN.

Koszty działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności finansowane są ze środków budżetu państwa. Obsługę finansowo-księgową PZds.OoN w Elblągu realizuje Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

Wydatki tytułem kosztów działalności PZds.OoN za 2023 r. przedstawia poniższa tabela:

Tab.17. Wydatki i zatrudnienie PZds.OoN

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota lub liczba (za okres sprawozdawczy)
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	359.343 zł
2.	Umowy cywilnoprawne	63.598 zł
3.	Wydatki pozostałe	447.340 zł
4.	Wydatki ogółem (1+2+3)	870.281 zł
5.	Zatrudnienie w ramach etatów	5,5 etatów - 6 osób
6.	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne	8 osób

V.3. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wpłynęło ogółem 3.441 wniosków, w tym:

1. 340 wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dzieci poniżej 16 roku życia.

Cel złożonych wniosków:

- zasiłek pielęgnacyjny 196
- zasiłek stały 121
- inne 23

2. 3.101 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób w wieku powyżej 16 roku życia. Cel złożonych wniosków:

- odpowiednie zatrudnienie 768
- szkolenie 4
- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej 27
- konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 263
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji /korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych/ 288
- zasiłek pielęgnacyjny 710
- korzystanie z karty parkingowej 421
- inne 620

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 3.541 orzeczeń, w tym:

1. 361 orzeczeń w odniesieniu do osób w wieku do 16 roku życia, w tym:
  - a) 328 orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
  - b) 29 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
  - c) 4 orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności
2. 3.180 orzeczeń w odniesieniu do osób w wieku powyżej 16 roku życia, w tym :
  - a) 3.022 orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności,
  - b) 67 orzeczeń o nie zaliczeniu wnioskodawców do osób niepełnosprawnych,
  - c) 91 orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

(uwaga: różnica pomiędzy złożonymi wnioskami a wydanymi orzeczeniami wynika z faktu, iż m. in. w okresie sprawozdawczym wydawane były orzeczenia na skutek wniosków złożonych w roku 2022, wycofania wnioskodawcy, zgonu wnioskodawcy, niestawiennictwa wnioskodawcy).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał również 4 decyzje administracyjne dotyczące wydanych już orzeczeń.

Koszt jednostkowy orzeczenia wynosił od 01.01.2023 r. do 31.10.2023 r. 182,00 zł oraz od 01.11.2023 r. do 31.12.2023 r. 270,00 zł.

Od wydanych orzeczeń i decyzji wniesiono w okresie sprawozdawczym 541 odwołań. W wyniku analizy zastrzeżeń podnoszonych przez odwołujących się, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 10 przypadkach dokonał zmiany orzeczenia w ramach samokontroli, a pozostałe 531 spraw przekazał do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W okresie sprawozdawczym, organ II instancji rozpatrzył 489 odwołań, i:

- w 240 sprawach organ II instancji utrzymał w mocy orzeczenia organu I instancji

- w 118 sprawach uchylił w całości orzeczenia organu I instancji
- w 95 sprawach uchylił w części orzeczenia organu I instancji
- w 1 sprawie wydał postanowienie umarzające postępowanie
- w 1 sprawie uchylił zaskarżone orzeczenie w całości i umorzył postępowanie w I instancji.
- w 1 sprawie wydał postanowienie o zawieszeniu postępowania
- w 2 sprawach wydał umorzenie postępowania odwoławczego w sprawie ustalenia stopnia niepełnosprawności.
- 18 spraw pozostawił bez rozpoznania
- 13 spraw przekazał do Sądu Rejonowego.

42 przekazane odwołania będą rozpatrywane przez organ II instancji w 2024 r.

Natomiast Sąd Rejonowy:

- w 5 sprawach Sąd wydał wyrok zmieniający orzeczenie w całości
- w 5 sprawach Sąd wydał wyrok oddalający odwołanie
- w 2 sprawach Sąd wydał wyrok zmieniający zaskarżone orzeczenie w części
- w 1 sprawie Sąd wydał wyrok umarzający postępowanie w całości.

Ponadto w 2023 roku organ II instancji zakończył postępowanie w odniesieniu do 71 spraw z 2022 roku, i tak:

- w 41 sprawach organ II instancji utrzymał w mocy orzeczenia organu I instancji
- w 13 sprawach uchylił w całości orzeczenia organu I instancji
- w 10 sprawach uchylił w części orzeczenia organu I instancji
- w 3 sprawach pozostawił odwołanie bez rozpatrzenia
- 4 sprawy przekazał do Sądu Rejonowego, który:

* w 1 sprawie Sąd wydał wyrok zmieniający orzeczenie w całości

* w 2 sprawach Sąd wydał wyrok oddalający odwołanie

* w 1 sprawie Sąd wydał wyrok umarzający postępowanie w całości.

V.4. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych.

Legitymacje dla osób niepełnosprawnych wydawane są na podstawie aktualnych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanych przez Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności, jak również na podstawie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień. Legitymacje służą do korzystania z ulg w przejazdach środkami komunikacji miejskiej, PKP i PKS. W okresie sprawozdawczym osobom niepełnosprawnym wydano 945 legitymacji, w tym :

- 78 legitymacji wydanych osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,
- 866 legitymacji wydanych osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 1 legitymacja wydana osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Koszt jednostkowy legitymacji wynosił 12,50 zł. W związku z wydaniem 12 duplikatów legitymacji ECUS osiągnął dochód w wysokości 150,00 zł.

V.5. Wydawanie kart parkingowych.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje także zadanie wydawania kart parkingowych.

Karty parkingowe wydawane są osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego bądź umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, która ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się lub osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Kartę parkingową wydaje się także placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wydano 722 karty parkingowe. Koszt jednostkowy karty parkingowej wynosił 20,00 zł, natomiast za wydanie karty trzeba było

zapłacić 21,00 zł. Dochody z tytułu wydania kart parkingowych wyniosły 16.485,00 zł, z czego 95% tj. 15.660,75 zł przekazano do budżetu państwa.

CZĘŚĆ VI

INFORMACJE OGÓLNE

VI.1. SPRAWY ORGANIZACYJNO – PRAWNE.

VI.1.1. Zadania Centrum.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych jest jednostką organizacyjną podległą samorządowi miasta. Zgodnie ze statutem nadanym Nr XVI/486/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w Elbląskie Centrum Usług Społecznych i nadania statutu Elbląskiemu Centrum Usług Społecznych, Centrum realizowało w 2023 roku:

- 1) zadania gminy z zakresu realizowania usług społecznych,
- 2) zadania gminy i powiatu z zakresu pomocy społecznej,
- 3) zadania gminy w zakresie dodatków mieszkaniowych,
- 4) zadania gminy w zakresie dopłat do czynszu w ramach Programu „Mieszkania na start”,
- 5) zadania gminy i powiatu określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:
  - a) zadania gminy z zakresu wspierania rodziny,
  - b) zadania powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej,
  - c) zadania powiatu w zakresie kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych,
  - d) zadania powiatu w zakresie usamodzielniania wychowanków,
- 6) zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 7) prowadzenia postępowania administracyjnego oraz przygotowywania projektów decyzji administracyjnych Prezydenta Miasta, w indywidualnych sprawach dotyczących ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – w przypadkach osób innych niż ubezpieczeni, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 8) zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- 9) zadania gminy z zakresu Karty Dużej Rodziny,
- 10) zadania określone w ustawie o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania,
- 11) orzecznictwo o niepełnosprawności – w ramach funkcjonującego przy Elbląskim Centrum Usług Społecznych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, obejmującego swoim działaniem teren powiatu grodzkiego.

W „Programie Działania Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na 2023 rok” określono priorytety w pracy Centrum, tj.:

1. Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga.
2. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu.
3. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych, również poprzez zawieranie partnerstw z lokalnymi podmiotami, organizacjami, instytucjami.
4. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.
5. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością.
7. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.
8. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej.
9. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności.

10. Doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników, ich kompetencji i umiejętności, zwiększenie potencjału zawodowego pracowników Centrum.

Cele założone na 2023 rok to przede wszystkim:

1. Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców Elbląga poprzez wypracowanie i przetestowanie Modelu funkcjonowania Elbląskiego Centrum Usług Społecznych jako nowej jednostki organizacyjnej Gminy Miasto Elbląg.
2. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych, bądź w przypadku braku takiej możliwości w pieczy zastępczej.
3. Zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest przemoc.
4. Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój wsparcia, w tym o charakterze środowiskowym i personalnym.
5. Zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wspieranie rodzin, w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi.
6. Wzrost aktywności społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
7. Rozwój zawodowy pracowników, zwiększenie efektywności i skuteczności pracy oraz realizowanych zadań przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

VI.1.2. Organizacja i struktura Centrum.

Elbląskim Centrum Usług Społecznych kieruje i odpowiada za jego działalność Dyrektor Centrum. Organizację i strukturę wewnętrzną Centrum określają ustalone zarządzeniami Dyrektora Regulamin Organizacyjny i Regulamin Pracy. Akty te normują wewnętrzne sprawy Centrum dotyczące: podziału zadań między komórkami, zasad wykonywania funkcji kierowniczych, systemu planowania pracy, nadzoru nad realizacją zadań, zasad i trybu przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. w Centrum funkcjonowały następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- 1) Dział Organizowania Usług Społecznych:
  - a) Organizator Usług Społecznych,
  - b) Zespół ds. Indywidualnych Planów Usług Społecznych,
  - c) Organizator Społeczności Lokalnej,
  - d) Zespół ds. Programów i Projektów,
- 2) Dział Usług:
  - a) Zespół Usług Środowiskowych, który realizuje zadania zespołu ds. usług i zespołu ds. pracy socjalnej,
  - b) Zespół Świadczeń Instytucjonalnych, który realizuje zadania zespołu ds. świadczeń,
  - c) Zespół Realizacji Usług,
- 2) Dział Świadczeń Socjalnych:
  - a) Zespół Przyznawania Świadczeń, który realizuje zadania zespołu ds. świadczeń przyznawanych decyzją,
  - b) Zespół Realizacji Świadczeń,
  - c) Zespół ds. Bezdomności:
- 3) Dział Dodatków, Ulg i Uprawnień:
  - a) Zespół ds. Dodatków i Ulg,
  - b) Zespół ds. Uprawnień,
- 4) Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, w ramach którego działają:
  - a) Zespół Pracy Socjalnej,
  - b) Zespół Asystentury Rodzinnej,
  - c) Zespół Poradnictwa Specjalistycznego,
  - d) Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
  - e) Zespół ds. Świadczeń,

- f) Stanowisko ds. Usamodzielniania Wychowanków
- 5) Dział Finansowo – Księgowym – grupy stanowisk pracy o nazwie:
  - a) Płace,
  - b) Księgowość (w tym kasa)
  - c) Budżet i sprawozdawczość,
  - d) Windykacja,
- 6) Zespół Organizacji i Kontoli:
  - a) Punkt Przyjęć Klienta,
- 7) Zespół Prawny,
- 8) Samodzielne stanowisko Główny Specjalista,
- 9) Wieloosobowe stanowisko ds. kadr,
- 10) Samodzielne stanowisko ds. BHP,
- 11) Wieloosobowe stanowisko: informatyk,
- 12) Sekcja Gospodarcza.
- 13) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, zlokalizowany przy ul. Zamkowej 16A – funkcjonujący przy Elbląskim Centrum Usług Społecznych.

VI.1.3. Kadra Centrum.

VI.1.3.1. Zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników.

Według stanu na dzień 31.12.2023 r., w Elbląskim Centrum Usług Społecznych wykorzystano 139,875 etatów z zatwierdzonego limitu etatów w wymiarze 149. Natomiast zatrudnione były 144 osoby. W związku z długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi pracowników, urlopami macierzyńskimi lub wychowawczymi Centrum zatrudniało 7 osób w ramach umów na zastępstwo.

Poniższe zestawienie obrazuje wykorzystanie etatów w 2023 r.

Tab.18. Wykorzystanie etatów w 2023 r.

Grupy płacowe	Stan zatrudnienia w etatach	Stan zatrudnienia w osobach	Zatwierdzony limit etatów
W ramach środków własnych /Rozd.85219/	73,125	75	81,20
W ramach zadań zleconych /Rozd.85219/	42	42	42,00
W ramach orzecznictwa /Rozd.85321/	5,5	6	5,5
W ramach wspierania rodziny /Rozd.85504/	11,25	13	12,30
W ramach pieczy zastępczej /Rozd. 85508/	8	8	8
Razem	139,875	151*	149

*w liczbie uwzględniono 7 pracowników zatrudnionych na zastępstwo i przebywających na urloпах bezpłatnych

Strukturę zatrudnienia według stanowisk przedstawia poniższa tabela.

Tab.19. Struktura zatrudnienia według stanowisk

Stanowisko	Liczba osób	W tym:		Ilość etatów
		Kobiety	Mężczyźni	
Dyrektor	1	1	0	1
Zastępca dyrektora	1	1	0	1
Kierownik działu	4	4	0	4
Kierownik sekcji, zespołu	2	2	0	2
Zastępca kierownika działu	4	4	0	4
Główny księgowy	1	1	0	1
Główny specjalista	5	4	1	5
Przewodniczący PZdON	1	1	0	1
Radca Prawny	2	0	2	1,5
Psycholog, terapeuta	3	3	0	3
Informatyk, starszy informatyk	2	0	2	2

Specjalista pracy socjalnej	22	22	0	22
Starszy specjalista pracy socjalnej	2	2	0	2
Starszy pracownik socjalny	15	12	3	15
Pracownik socjalny	12	12	0	12
Pedagog	1	1	0	0,5
Specjalista, starszy specjalista	9	8	1	9
St. inspektor, inspektor, kasjer	19	19	0	17,75
Podinspektor	15	15	0	14,875
Księgowy, starszy księgowy	2	2	0	2
Sekretarz w PZdON	1	1	0	1
Operator urządzeń powielających	1	1	0	1
Konsultant	1	0	1	0,25
Pomoc administracyjna	1	1	0	1
Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej/pedagog	1	1	0	1
Starszy koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	6	6	0	6
Młodszy asystent rodziny, asystent rodziny, starszy asystent rodziny	8	7	1	8
Specjalista pracy z rodziną, st. specjalista pracy z rodziną	2	2	0	2
Koordinator ds. komputeryzacji pomocy społecznej	1	0	1	1
Organizator usług społecznych	1	1	0	1
Koordinator indywidualnych planów usług społecznych	3	3	0	3
Dozorca, ochroniarz	1	0	1	1
Kierowca, konserwator urządzeń	1	0	1	1
RAZEM	151*	137	14	147,875*

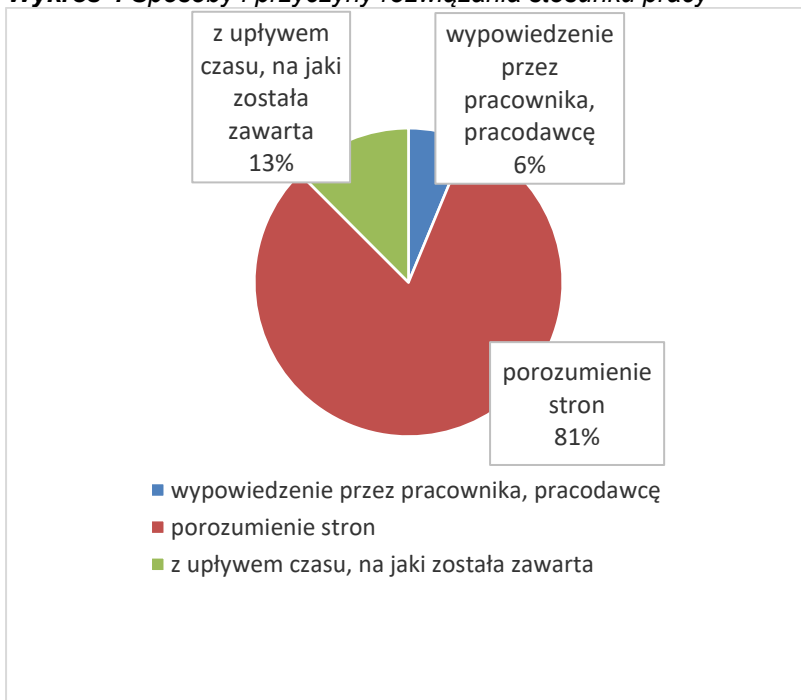
*w liczbie uwzględniono osoby zatrudnione na zastępstwo i urlopach bezpłatnych

Poza umowami o pracę, Centrum zatrudniało pracowników również w ramach umów cywilnoprawnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. zawarto 101 umów.

W okresie sprawozdawczym:

- rozwiązano stosunek pracy z 16 pracownikami (13 osób za porozumieniem stron, w tym 3 osoby przechodzące na emeryturę; 2 osoby z upływem czasu na jaki była zawarta oraz 1 osoba poprzez wypowiedzenie przez pracodawcę bądź pracownika),
- do pracy w Centrum przyjęto 19 pracowników.

Wykres 4 Sposoby i przyczyny rozwiązania stosunku pracy

Poniższa tabela obrazuje dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia pracowników po wprowadzonych podwyżkach od 1 lipca 2023 r.

Tab.20. Średnie wynagrodzenie pracowników ECUS na 1 etat według stanu na 31.12.2023 r.

Grupy płacowe	Bez dodatku dla pracownika socjalnego	z dodatkiem dla pracownika socjalnego
W ramach środków własnych /Rozd.85219/	5.692 zł	5.728 zł
W ramach zadań zleconych /Rozd.85219/	5.292 zł	5.692 zł
W ramach orzecznictwa /Rozd.85321/	5.200 zł	5.200 zł
W ramach wspierania rodziny /Rozd. 85504/	5.022 zł	5.022 zł
W ramach pieczy zastępczej /Rozd. 85508/	5.309 zł	5.309 zł

VI.1.3.2. Wykształcenie pracowników.

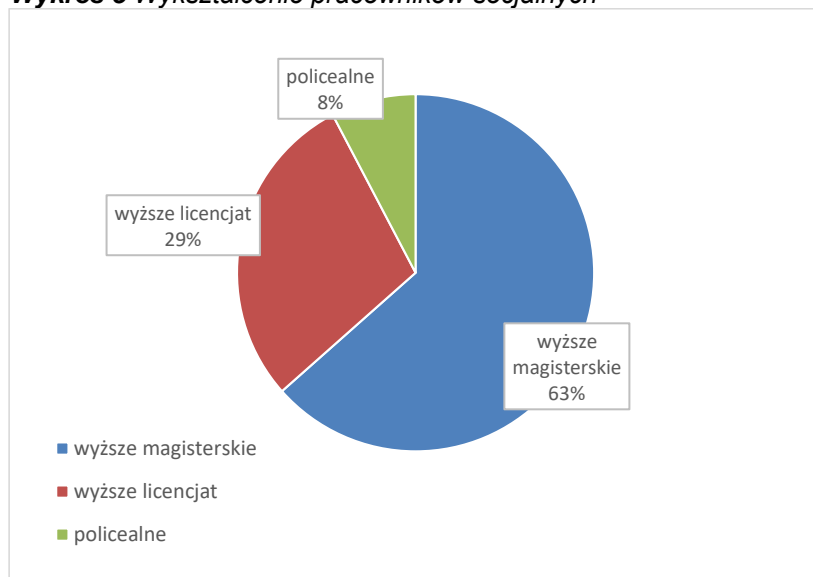
Do realizacji zadań statutowych centrum usług społecznych niezbędna jest wysokokwalifikowana kadra, od której wymaga się nie tylko posiadania wyższego wykształcenia, ale też często specjalistycznego przygotowania, poprzez studia podyplomowe bądź specjalizacje zawodowe. Zatrudnieni w Centrum pracownicy posiadają kwalifikacje zawodowe odpowiednie do zajmowanych stanowisk pracy. Z przedstawionej analizy wynika, że ok. 91 % pracowników Centrum posiada wykształcenie wyższe z czego ok. 28% pracowników ukończyło studia podyplomowe.

Poziom wykształcenia pracowników ECUS przedstawia poniższa tabela.

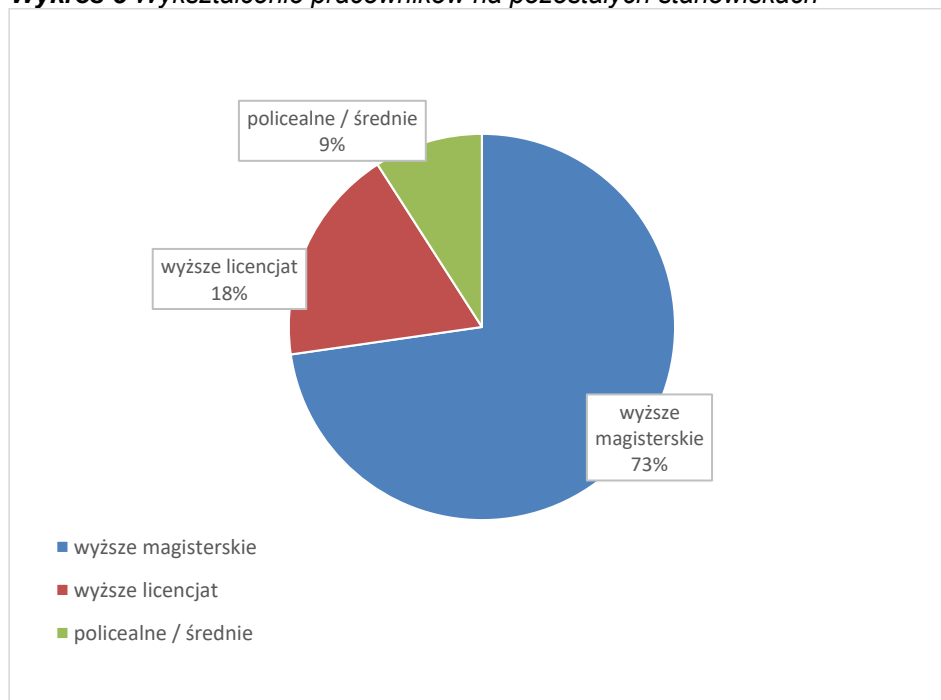
Tab.21. Poziom wykształcenia pracowników ECUS

Ilość osób	Studia podyplomowe	Wykształcenie wyższe (mgr)	Wykształcenie wyższe licencjat	Wykształcenie średnie lub policealne	Organizator pomocy społecznej	Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny
151	43	105	33	13	16	6	7

Wykres 5 Wykształcenie pracowników socjalnych

Wykres 6 Wykształcenie pracowników na pozostałych stanowiskach

VI.1.3.3. Program profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników

W 2023 roku w Centrum w celu poprawy warunków pracy pracowników poza świadczeniami zagwarantowanymi w przepisach prawa tj. ekwiwalentu za pranie odzieży oraz używanie odzieży i obuwia, dofinansowania do okularów, pakietu w ramach badań okresowych i wstępnych, pracownicy skorzystali również z:

- pakietu 40 plus dla kobiet i mężczyzn - 4 pracowników;
- pakietu po przejściu infekcji SARS-COV-2 - 1 pracownik;
- pakietu tarczycowego – 5 pracowników;
- pakietu onkologicznego dla kobiet – 18 pracowników;
- pakietu dla każdego – 9 osób;
- pakietu onkologicznego dla mężczyzn – 5 pracowników;
- pakietu sercowego – 7 pracowników;
- usg piersi, gruczołu krokowego lub jamy brzusznej - 72 pracowników;
- równowaga hormonalna dla kobiet – 4 pracowników.

VI.1.3.4. Szkolenia.

Dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, z uwzględnieniem ich rozległej specyfiki, niezwykle ważnym aspektem jest doskonalenie wiedzy zawodowej oraz umiejętności pracowników, a w szczególności pracowników socjalnych. W realizowanej przez nich pracy socjalnej nie ma bowiem gotowych wzorców skierowanych na rozwiązywanie problemów klientów pomocy społecznej, uwikłanych często w bardzo trudne problemy życiowe. Celem podnoszenia wiedzy zawodowej pracowników i doskonalenia metod pracy socjalnej, prowadzono w Centrum bieżące doradztwo metodyczne, które dostosowywano do potrzeb pracowników. Nowozatrudniany pracownik socjalny przechodził tzw. program wdrażania, którego celem było wstępne zaznajomienie z czekającymi na niego zadaniami i pracą Centrum. Ponadto nowo zatrudnieni pracownicy socjalni mogli liczyć na udział w Programie wdrażania nowozatrudnionych pracowników socjalnych.

Tab. 23. Wykaz szkoleń do dnia 31.12.2023 roku:

LP.	Nazwa szkolenia	Liczba osób
1.	"Nie daj się cyberbójom" - aktualne zagrożenia/ ataki na polskich internautów	1
2.	ABC Dostępności	1
3.	Akademia Edukacji Finansowej - szkolenia z edukacji finansowej dla pracowników pomocy społecznej - II edycja	3
4.	Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego. Prawne aspekty związane z podniesieniem poziomu bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych przez pracownika socjalnego.	1
5.	Branżowe Symulacje Biznesowe - Planowanie biznesu	1
6.	Branżowe Symulacje Biznesowe - Zarządzanie firmą	1
7.	Cukrzyca – przyczyny, sposoby leczenia	9
8.	Deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej	11
9.	Depresja - przyczyny, objawy i leczenie. Jak pomóc osobie chorej?	20
10.	Dialog motywacyjny - profesjonalny sposób rozwiązywania problemów na drodze dialogu	6
11.	Dlaczego hackowanie jest proste?	1
12.	Dokumentacja z zakresu ochrony danych osobowych (szkolenie w wykorzystaniu wzorów z LEX ODO).	1
13.	Doradztwo dla przedstawicieli JST z zakresu stosowania klauzuli społecznych w zamówieniach publicznych	1
14.	E-Usługi Projektu ZONE	1

15.	Fundraising - o co chodzi?	2
16.	Grupowe treningi poznawcze dla seniorów - projektowanie	1
17.	Jak rozpocząć współpracę międzynarodową z udziałem partnerów zagranicznych	1
18.	Interwencja prawna – narzędzia prawne dla instytucji zgłaszającej	29
19.	Komunikacja intra i interpersonalna w rodzinie	20
20.	KSeF - wpływ na obieg dokumentów w firmie	1
21.	LEX Pomoc Społeczna - nowości w zasobach i obsługa	1
22.	Naliczanie wynagrodzeń z uwzględnieniem zmian wynikających z nowelizacji Kodeksu Pracy - zmiany w urloпах i nowe zasady naliczania zasiłku macierzyńskiego, ryczałt, ekwiwalent za pracę zdalną, zmiany płacy minimalnej od 01.07.2023 oraz stosowanie oświadczeń podatkowych od 01.01.2023 - Nowy PIT-2	1
23.	Nowelizacja "Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej"	4
24.	Od pomysłu do projektu	1
25.	Odrzucenie oferty. Przestanki wykluczenia wykonawcy	1
26.	Omówienie sprawozdania z działalności Prezesa UODO za 2022 r.	1
27.	Opieka wychowawcza i asystent osobisty osoby niepełnosprawnej w 2023 r.	1
28.	organizacja społeczności lokalnej	1
29.	Partnerstwa lokalne	1
30.	Personalizacja ustawień w serwisie LEX	1
31.	Poznaj bezpieczeństwo windows - część I - usługi systemowe	1
32.	Poznaj bezpieczeństwo Windows - część II - Lokalne uwierzytelnianie i autoryzacja w systemach Windows	1
33.	Praca socjalna z rodziną oparta na holistycznym rozwiązywaniu problemów	2
34.	Praca z dokumentami w serwisie LEX	1
35.	Praca z osobą doświadczającą przemocy	2
36.	Praktyczny wireshark	1
37.	Procedura przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.	1
38.	Prosty język - trudna sprawa!	1
39.	Przeciwdziałanie przemocy domowej. Procedura Niebieskiej Karty	27
40.	Przeciwdziałanie Przemocy Seksualnej wobec Dzieci poprzez Rozpoznawanie i Reagowanie	3
41.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - polskie rozwiązania	1
42.	Przygotowanie do wprowadzenia KSeF w JSFP - polityka rachunkowości, obieg dokumentów i instrukcja KSeF oraz obowiązujące przepisy w zakresie faktur ustrukturyzowanych	1
43.	Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu współfinansowanego z EFS+ w ramach FEWiM 2021-2027 w systemie SOWA	1
44.	Psychologia zaburzeń osobowości. Poznawczo-behawioralne i psychoanalityczne podejście do zaburzeń osobowości.	1
45.	Radzenie sobie z emocjami w trudnych sytuacjach	30
46.	Rozwiązywanie konfliktów	20
47.	System pieczy zastępczej w sytuacji kryzysu migracyjnego spowodowanego wojną na Ukrainie	2
48.	Szkolenie dla kadry kierowniczej CUS i PCPR województwa warmińsko-mazurskiego	2
49.	Szkolenie dot. Zmian do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	1
50.	Szkolenie dot. zmiany ustawy o pomocy społecznej	12
51.	Szkolenie Fundacji po DRUGIE - "4 Ściany"	1
52.	Szkolenie online dot. obsługi systemu ZONE	12

53.	Szkolenie w zakresie cyberbezpieczeństwa	31
54.	Szkolenie z samoobrony	12
55.	Szkoła dla rodziców i wychowawców cz. II	1
56.	Terapia poznawczo-behawioralna	1
57.	Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach	1
58.	Tworzenie klauzul informacyjnych na przykładach	1
59.	Tworzenie projektów na usługi społeczne w ramach FEWiM 2021-2027	1
60.	Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	3
61.	Wpływ zmian w Kodeksie Pracy i zmiany płacy minimalnej na naliczanie wynagrodzeń. Stosowanie PIT-2 w 2023 r.	3
62.	Współpraca z rodziną z nakazu sądu – Blaski i cienie	10
63.	Wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnością fizyczną z uwzględnieniem możliwości tego rozwiązania	1
64.	Wyszukiwanie w serwisie LEX	1
65.	Zamówienia publiczne w 2023 roku, w tym obowiązkowe sprawozdanie z udzielonych zamówień w roku 2022 - zagadnienia problemowe.	1
66.	Zarządzanie i organizacja usług społecznych	1
67.	Zastosowanie standardów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w projektach współfinansowanych z EFS+ w ramach FEWiM 2021-2027	1
68.	Złożoność problemów dzieci z FASD	13
69.	Zmiany w Kodeksie Pracy a dokumentacja pracownicza w zakresie przejrzystych warunków zatrudnienia w pytaniach i odpowiedziach - wzory dokumentów i druków	1
70.	Zmiany w rozliczeniach podatku PIT od 2023 r. oraz nowe deklaracje i formularze rozliczeniowe za rok 2022 r. - przykłady	1
71.	Zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu pomocy domowej	23
72.	Zrozumienie, komunikacja, wsparcie - szkolenia dla otoczenia osób z niepełnosprawnością	7

VI.1.3.5. Bezpieczeństwo pracowników Centrum

Pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych wykonując pracę w terenie narażeni są na zachowania agresywne, zatem oprócz szkoleń, kontynuowano realizację projektu „Bezpieczny pracownik socjalny”. Projekt polegał na wyposażeniu pracowników w urządzenie Safety PAD, które powoduje, że pracownik w sytuacji zagrożenia wciskając przycisk uruchamia procedurę udzielenia mu pomocy. W 2023 r. w przyciski wyposażono łącznie 20 pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

Ponadto w przypadku zdarzeń zagrażających życiu lub zdrowiu pracowników Centrum lub ich znieważających kierowane były zawiadomienia do prokuratury. W 2023 roku skierowano dwa zawiadomienia.

VI.1.4. Zasoby lokalowe Centrum

Administrowanie zasobami lokalowymi Centrum i sprawy zabezpieczenia mienia w Centrum należą do zadań Sekcji Gospodarczej.

Na dzień 31.12.2023 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych sprawuje trwały zarząd:

- 1) nieruchomości zabudowanej przy ul. Winnej 9 w Elblągu o łącznej powierzchni:
  - budynku - 2.896,90 m² powierzchni użytkowej,
  - gruntu - 1.491,00 m², w tym 1.089 m² gruntu przylegającego bezpośrednio do budynku, 348 m² gruntu pod parking przy ul. Winnej 12 (vis a vis obiektu) oraz 54 m² gruntu na wejście z podjazdem dla osób niepełnosprawnych.
- 2) lokalu użytkowego o pow. 78,26 m², położonego w Elblągu przy Placu Dworcowym 3A.

Pomieszczenia w budynku przy ul. Winnej 9 wykorzystywane są w części na działalność Centrum, a w części wynajmowane innym podmiotom, w tym na dzień 31.12.2023 r.:

- 1) na potrzeby Straży Miejskiej pomieszczenia o łącznej powierzchni – 118,60 m²,
- 2) na potrzeby Zakładu Aktywności Zawodowej prowadzonego przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych – pomieszczenia o łącznej powierzchni 544,20 m².

Na rzecz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu w dzierżawie jest nieruchomości gruntowa o powierzchni 38,6 m², na potrzeby wyjścia ewakuacyjnego w budynku Domu Studenckiego przy ul. Zacisze 12.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., Centrum wykorzystywało na statutową działalność pomieszczenia o łącznej powierzchni 2.689,10 m², w tym:

- 1) pomieszczenia o powierzchni 2.234,10 m², w budynku przy ul. Winnej 9 (posiadany w trwałym zarządzie), w którym zlokalizowana jest główna siedziba Centrum,
- 2) lokal posiadany w trwałym zarządzie o pow. 78,26 m², położony przy Placu Dworcowym 3A,
- 3) pomieszczenia o powierzchni 376,74 m² użyczone w części budynku przy ul. Zamkowej 16A, które przeznaczone są na działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Ponadto w okresie sprawozdawczym nadal prowadzono modernizację pomieszczeń i wyposażenia stanowisk pracy w celu poprawy warunków pracy.

VI.1.5. Komputeryzacja i obsługa systemów informatycznych

Praca w systemie TTPOMOC

W ramach systemu Pomost, realizowany był obowiązek przysyłania kwartalnych zbiorów centralnych, będących sprawozdaniem ze zgodności faktycznie poniesionych wydatków w Centrum, z wydatkami wprowadzonymi do systemu pomost, na podstawie wydanych, z użyciem systemu, decyzji administracyjnych przyznających świadczenia.

W 2023 r. wykonano następujące zbiory centralne:

- za IV kwartał 2022 uzyskano 103 % zgodności
- za I kwartał 2023 uzyskano 102 % zgodności
- za II kwartał 2023 uzyskano 99 % zgodności
- za III kwartał 2023 uzyskano 98 % zgodności
- za IV kwartał 2023 uzyskano 99 % zgodności

Jak wynika z powyższego uzyskano poziom zgodności, zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Centrum posiada 3 sztuki Terminali Mobilnych służących do przeprowadzania wywiadów środowiskowych w formie elektronicznej otrzymane z MPiPS oraz 36 laptopów przeznaczonych wykonywania wywiadów elektronicznych w miejscu zamieszkania klienta. Wszyscy pracownicy socjalni zostali przeszkoleni co do procedury przeprowadzania wywiadów za pomocą aplikacji elektronicznej.

Systemy komputerowe - zakup, wdrożenie i aktualizacja do bieżących wersji.

Do prawidłowego funkcjonowania w Centrum używane jest wiele systemów komputerowych, dlatego ważnym elementem działań jest uaktualnianie ich do najnowszych wersji. Daje to pewność, że wykorzystywane programy prawidłowo działają i są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dlatego przez cały rok, producenci oprogramowania wprowadzają w nich zmiany. Powoduje to, że w każdym z systemów należy wprowadzić pojawiające się zmiany. Ponadto wprowadzanie aktualizacji często wiąże się z konfiguracją całego systemu informatycznego.

Zarówno różnorodność systemów jak i ich specyfika powodują, że praca poświęcona ich konfiguracji i aktualizacji wymagała odpowiedniego przygotowania i poznania wprowadzanych zmian.

Systemy używane w 2023 roku w ECUS to m.in.:

- Pomost STD (w tym empatia, Wywiad Plus) – system informatyczny przeznaczonym dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i wspomagającym je w realizacji zadań. Służący do zarządzania bazą danych osób i rodzin korzystających z pomocy

społecznej. Ewidencja i pełna obsługa osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej. Zastąpił TT-Pomoc od 01.01.2023 r.

- TT-Pomoc – system informatyczny pomost użytkowany do realizacji zdań z obszaru pomocy społecznej do 31.12.2022 r. obecnie służy do podglądu danych archiwalnych.
- Dodatki mieszkaniowe – przyznawanie dodatków mieszkaniowych
- Dodatki energetyczne – przyznawanie dodatków energetycznych
- SOW – obsługa zadań z PFRON
- KDR – obsługa karty dużej rodziny
- Platforma zakupowa – portal do elektronicznej obsługi przetargów
- Sygnity WRiPZ - obsługa rodzin zastępczych
- Tandem – Archiwalny program do obsługi rodzin zastępczych.
- Agema FK – system Finansowo-Księgowy służy do wspomagania prowadzenia pełnej księgowości w jednostkach gospodarczych, dedykowany dla środowiska Windows
- Agema HR – oprogramowanie dla instytucji i przedsiębiorstw wspomagające zarządzanie kadrami oraz usprawniające działania placowe.
- Agema WWW – platforma do zarządzania urlopami.
- Softel – obsługa poczty elektronicznej email, hosting dla strony internetowej Centrum
- LEX – Profesjonalna platforma dla prawników, która zapewnia dostęp do kompletnej, aktualizowanej bazy prawa, orzecnictwa i piśmiennictwa prawniczego
- LEGISLATOR – Edytor Aktów Prawnych XML Legislator Standard służy do tworzenia aktów prawnych i innych dokumentów zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i innych aktów prawnych.
- ESET – system zabezpieczający stacje robocze, laptopy oraz serwery. Zawiera pełny pakiet zabezpieczeń w tym: antywirus, firewall, antyspam, oraz konsolę centralnego zarządzania.
- E-PUAP – elektroniczna skrzynka podawcza
- SEPI Sygnity – system do obsługi elektronicznych wniosków i zaświadczeń Powiatowego Urzędu Pracy.
- ZUS-PUE - system do obsługi elektronicznych wniosków i zaświadczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych
- PR Master – oprogramowanie do zarządzania systemem kontroli dostępu
- Sygnity Dopłaty do Czynszów - obsługa rejestracji i przetwarzania danych związanych z procesem przyznawania i wypłaty dopłat do czynszów, monitorowania stanu realizacji zadań oraz wykorzystaniu danych zarejestrowanych w systemie w sprawozdawczości statystycznej

Serwisy sprzętu komputerowego i oprogramowania

W Elbląskim Centrum Usług Społecznych, pracuje 146 komputerów. Dodatkowo 39 terminale mobilne Wywiad Plus. Do dyspozycji pracowników jest 6 skanerów, 82 urządzenia drukujące w tym 4 umożliwiające wydruk w kolorze. Część z stosowanych urządzeń drukujących nie jest w pełni sprawna. Dwa urządzenia wielofunkcyjne - sieciowe, pozwalające na bezpieczny wydruk z dowolnego stanowiska w sieci Centrum - wydruk autoryzowany jest imiennymi kartami zbliżeniowymi używanymi dotychczas do przyznania dostępu do drzwi wejściowych do budynku. Ze względu na koszty eksploatacji starszych drukarek oraz czas potrzebny na dotarcie do wyżej wymienionych urządzeń należy dokonać zakupu kolejnych – docelowo po 1 na piętro. W celu wymiany wadliwego i niewspieranego sprzętu oraz uzupełnienia braków Centrum zakupiło 1 wielofunkcyjne sieciowe urządzenie drukujące A3, 12 zestawów komputerowych, 2 laptopy, 1 urządzenie drukujące A4. Zwiększono bezpieczeństwo sieci komputerowej poprzez zakup wielofunkcyjnej zapory sieciowej UTM. Każdego roku Centrum wymienia po kilka sztuk komputerów. W części użytkowanego sprzętu komputerowego należy wymienić oprogramowanie – pakiet biurowy Office na wersję z aktualnym wsparciem producenta. Ponadto należy zakupić serwer.

Urządzenia ulegające awarii są sukcesywnie naprawiane lub wymieniane na nowe. W 2023 r. zdarzały się awarie sprzętu komputerowego, takiego jak: drukarki, monitory i jednostki

centralne. Wiele z napraw zostało wykonanych we własnym zakresie, jednak zdarzyły się również naprawy wymagające ingerencji serwisu zewnętrznego.

1. Serwisy internetowe

- Utrzymanie ECUS.PL
- Aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej.
- Aktualizacja serwisu internetowego: <http://ecus.pl>
- Aktualizacja strony internetowej <http://pomost.mops.elblag.pl> – dokumenty wewnętrzne oraz informacje o systemie POMOST.
- Aktualizacja profilu USŁUGI SPOŁECZNIE na facebook

2. Inne prace, m.in.:

- Wykonano doraźnie naprawy sieci komputerowej - wymiana wadliwych modułów gniazd komputerowych w pokojach. Część sieci na ostatniej kondygnacji budynku przy ul. Winnej nie działa prawidłowo lub ułożona jest tymczasowa infrastruktura - wymaga remontu. Jest to ostatni etap konieczny do poprawy stanu pasywnej części sieci komputerowej budynku ECUS przy ul. Winnej 9.
  - przedłużono umowy na systemy informatyczne i oprogramowanie użytkowe,
  - udzielano bieżącej pomocy i wykonywano szkolenia z zakresu obsługi komputera, obsługi systemów pracujących w ECUS,
  - zmieniano lokalizacje sprzętu komputerowego w związku zmianami stanowisk pracy,
  - obsługiwano technicznie szkoleń stacjonarnych oraz zdalnych,
  - uruchomiono system dziedziny z obszaru pomocy społecznej Pomost STD (uzyskano oczekiwane wartości zbiorów centralnych w kolejnych kwartałach).
  - dostosowano terminale Empatia do współpracy z nowym Pomostem
  - uruchomiono program Dopłaty do czynszów - w związku z realizacją od 1 lipca, zadania Mieszkanie na Start
  - uruchomiono nowe oprogramowanie do obsługi dodatków mieszkaniowych
  - przeprowadzono pierwszą inwentaryzację elektroniczną
  - przeprowadzono modernizację okablowania strukturalnego w szafie RACK w serowni
- Z powyższymi zadaniami wiązały się między innymi - skrócenie do minimum przerwy w ciągłości pracy ECUS. Podłączenie oraz konfiguracja komputerów i drukarek. Adaptacja sieci teleinformatycznej. Współpraca z Urzędem Miasta w zakresie zarządzania istniejącymi numerami telefonów i nadaniem dodatkowych.

VI.1.6. Orzecznictwo administracyjne.

Sprawy prowadzone w 2023 roku w Elbląskim Centrum Usług Społecznych, których zakończenie wymaga wydania decyzji administracyjnej, wydawane były przez osoby posiadające upoważnienie Prezydenta Miasta oraz osobiście przez Prezydenta Miasta.

- Decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach wydawane przez pracowników Centrum posiadających upoważnienie Prezydenta Miasta dzielą się na 4 grupy spraw, tj. z zakresu:
  - 1) ustawy pomocy społecznej - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawały osoby posiadające odpowiednie upoważnienia i tak na dzień 31.12.2023 r. były to: Dyrektor ECUS, Zastępca Dyrektora ECUS, Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Socjalnych, Główny specjalista w Dziale Świadczeń Socjalnych oraz Kierownik Działu Usług.
  - 2) ustawy dodatków mieszkaniowych - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor ECUS, Zastępca Dyrektora ECUS i Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień.
  - 3) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor ECUS i Zastępca Dyrektora ECUS, Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz Zastępca Kierownika Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej,

- 4) ustawy o Karcie Dużej Rodziny - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor ECUS, Zastępca Dyrektora ECUS i Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień,
- Decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach wydane przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta dotyczyły spraw z zakresu:
  - 1) ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w przypadkach osób innych niż ubezpieczeni,
  - 2) dofinansowania ze środków PFRON.
 (uwaga: w/w sprawie Centrum prowadził postępowanie administracyjne i przygotowywał projekty decyzji administracyjnych).

Ponadto w roku 2023 na mocy uchwały Nr XXVII/797/2022 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej w Elbląskim Centrum Usług Społecznych wydawane były decyzje administracyjne w zakresie dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na start” - decyzje te wydawały osoby posiadające odpowiednie upoważnienia i były to: Dyrektor ECUS i Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień.

W 2023 roku w Elbląskim Centrum Usług Społecznych zarejestrowano ogółem 17.524 decyzje administracyjne wydanych w sprawach indywidualnych, w tym:

- 17.109 decyzje administracyjne wydane z upoważnienia Prezydenta Miasta, z czego:
  - 12.513 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy o pomocy społecznej,
  - 3.960 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
  - 622 decyzje dotyczące spraw z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
  - 14 decyzji administracyjnych z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- 2 decyzje administracyjne wydane przez Prezydenta Miasta w sprawach dofinansowań ze środków PFRON,
- 373 decyzje administracyjne wydane przez Prezydenta Miasta z zakresu ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 40 decyzji administracyjnych wydanych w zakresie dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na start”

VI.1.6.1. Orzecznictwo w sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W 2023 roku, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wydano ogółem 12.513 decyzji administracyjnych, w tym:

- 11.145 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań własnych gminy, w tym:
  - 8.289 decyzji przyznających świadczenia,
  - 352 decyzje odmowne,
  - 2.504 decyzje inne (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)
- 828 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań zleconych gminie, w tym:
  - 568 decyzji przyznających świadczenia,
  - 260 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje.)
- 162 decyzje administracyjne wydano w ramach zadań powiatu, w tym:
  - 104 decyzje przyznające świadczenia,
  - 1 decyzję odmowną,
  - 57 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)
- 185 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań Funduszu pomocy UKR, w tym:
  - 128 decyzji przyznających świadczenia,
  - 9 decyzji odmownych,

- 48 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)
- 193 decyzje tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń
 Decyzje wydane w ramach zadań własnych gminy dotyczyły świadczeń pomocy społecznej udzielanych w formach pieniężnych (zasiłków celowych, okresowych, stałych i zasiłków specjalnych celowych), pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych świadczonych zarówno w miejscu zamieszkania, jak też w ośrodkach wsparcia oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt.
 Decyzje wydane w ramach zadań zleconych gminie dotyczyły specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczonych w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia.
 Decyzje wydane w ramach zadań powiatu dotyczyły spraw z zakresu: umieszczania w domach pomocy społecznej osób z poza terenu Elbląga oraz pomocy udzielanej na mocy ustawy o pomocy społecznej rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych.
 Decyzje wydane w ramach zadań Funduszu pomocy UKR dotyczyły udzielenia pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie sprawozdawczym klienci Elbląskiego Centrum Usług Społecznych wnieśli 38 odwołań od decyzji wydanych w zakresie pomocy społecznej, co w zestawieniu z liczbą wydanych w tym zakresie decyzji administracyjnych (12.513) oznacza, że klienci Centrum zakwestionowali ok. 0,30% decyzji. Po szczegółowym przeanalizowaniu spraw i argumentów poruszanych w odwołaniach, w 2 przypadkach organ I instancji zmienił swoje wcześniejsze rozstrzygnięcie, natomiast pozostałe 36 spraw przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do 31 spraw, a w stosunku do 5 spraw postępowanie nie zostało zakończone. W wyniku rozpoznania 31 spraw, organ II instancji:

- w 15 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 8 przypadkach uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu organ I instancji po uzupełnieniu postępowania dowodowego podtrzymał zajęte wcześniej stanowisko w 7 sprawach, natomiast w 1 sprawie zmienił zajęte wcześniej stanowisko.
- w 2 przypadkach uchylił w części lub w całości zaskarżone decyzje organu I instancji i orzekł co do istoty sprawy,
- w 4 przypadkach stwierdził uchybienie terminu do wniesienia odwołania,
- w 1 przypadku odwołanie pozostawiono bez rozpatrzenia,
- w 1 przypadku umorzono postępowanie jako bezprzedmiotowe.

W 2023 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze zakończyło także postępowanie odwoławcze w stosunku do 2 spraw z 2022 r. i w obu przypadkach organ II instancji utrzymał w mocy decyzje organu I instancji.

VI.1.6.2. Orzecznictwo w sprawach dodatków mieszkaniowych.

W 2023 roku wydano 3.960 decyzji administracyjnych z zakresu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe mają charakter świadczeń obligatoryjnych i sposób rozstrzygnięcia, w tych sprawach jest unormowany przepisami ww. ustawy.

Wśród 3.960 decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu dodatków mieszkaniowych wydano:

- 3.691 decyzji przyznających świadczenia,
- 139 decyzji odmownych,
- 11 decyzji umarzających postępowanie,

- 50 innych decyzji (m. in. wstrzymujące lub wznawiające świadczenia),
- 63 decyzje wygaszające dodatek mieszkaniowy
- 6 decyzji tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W 2023 roku Klienci Centrum wnieśli 8 odwołań od decyzji w sprawach dodatku mieszkaniowego. Składane odwołania dotyczyły decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego ze względu na nie spełnianie kryteriów ustawowych, a także zbyt niską, zdaniem strony, wysokością przyznanego dodatku. Po szczegółowym przeanalizowaniu spraw i argumentów poruszanych w odwołaniach, w 3 przypadkach organ I instancji zmienił swoje wcześniejsze rozstrzygnięcie, natomiast pozostałe 5 spraw przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do 4 spraw, a w stosunku do 1 sprawy postępowanie nie zostało zakończone. W wyniku rozpoznania 4 spraw, organ II instancji:

- w 3 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 1 przypadku uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu organ I instancji po uzupełnieniu postępowania dowodowego podtrzymał zajęte wcześniej stanowisko.

VI.1.6.3. Orzecznictwo w sprawach karty dużej rodziny.

W 2023 roku wydano 14 decyzji administracyjnych z zakresu ustawy o Karcie Dużej Rodziny. Przyznanie Karty Dużej Rodziny nie wymaga wydania decyzji administracyjnej, zatem wydane decyzje dotyczyły:

- 4 decyzje odmowne,
- 10 decyzji umarzających postępowanie.

W 2023 roku Klienci Centrum nie wnieśli żadnego odwołania od decyzji w sprawach karty dużej rodziny.

VI.1.6.4. Orzecznictwo w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

W 2023 roku wydano 622 decyzje administracyjne z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym wydano:

- 286 decyzji przyznających świadczenia,
- 2 decyzje odmowne,
- 5 decyzji umarzających postępowanie,
- 327 inne decyzje (zmieniających bądź uchylających),
- 2 decyzje tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W 2023 roku Klienci Centrum nie wnieśli żadnego odwołania od decyzji w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

VI.1.6.5. Orzecznictwo w sprawach w sprawach dopłat do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start.

Zadaniem Centrum od 1 lipca 2023 r. jest przeprowadzanie postępowań administracyjnych w zakresie Dopłaty do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start.

W okresie sprawozdawczym wydano 40 decyzji administracyjnych z zakresu Dopłat do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start, w tym wydano:

- 39 decyzji przyznających świadczenia,
- 1 decyzję odmowną,

W 2023 roku Klienci Centrum nie wnieśli żadnego odwołania od decyzji w sprawach dodatku energetycznego.

VI.1.6.6. Orzecznictwo sprawach dot. ustalenia uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

Zadaniem Centrum jest przeprowadzanie postępowań administracyjnych w zakresie ustalania prawa osób innych niż osoby ubezpieczone, do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa. W tym zakresie, Centrum przygotowuje również projekty decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta.

W 2023 roku, w oparciu o przeprowadzane przez ECUS postępowanie administracyjne, wydane zostały 373 decyzje administracyjne z zakresu ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym Klienci Centrum wnieśli 2 odwołania od decyzji w sprawach ustalania prawa osób innych niż osoby ubezpieczone, do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa. Obie sprawy przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do jednej sprawy i utrzymał w mocy decyzję organu I instancji. Jedna sprawa została do rozpatrzenia organu II instancji na rok 2024.

VI.1.6.7. Orzecznictwo w sprawach dotyczących dofinansowań ze środków PFRON.

Zadaniem Centrum jest przeprowadzanie spraw z zakresu dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W tym zakresie, Centrum przygotowuje również projekty decyzji administracyjnych odmownych wydawanych przez Prezydenta Miasta.

W okresie sprawozdawczym wydano 2 decyzje odmowne z zakresu dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, od których Klienci Centrum nie wnieśli żadnego odwołania.

VI.1.7. Skargi i wnioski

W 2023 roku do rozpatrzenia przez Dyrektora Centrum wpłynęło 20 skarg (w tym jedna osoba złożyła 7 skarg i jedna osoba złożyła 2 skargi). W wyniku przeprowadzonego postępowania w zakresie badania zasadności zarzutów:

- 15 skarg uznano za bezzasadne,
- 1 skargę uznano za częściowo zasadną,
- 3 skargi uznano za zasadne,
- 1 skargę pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu braków formalnych.

Zarzuty podnoszone i niezadowolenie wyrażone w skargach dotyczyły:

- 1) w 11 przypadkach – pracy lub postawy pracowników socjalnych,
- 2) w 1 przypadku – pracy lub postawy asystenta rodziny,
- 3) w 1 przypadku – realizacji usługi społecznej,
- 4) w 1 przypadku - pracy lub postawy psychologa,
- 5) w 6 przypadkach – niewłaściwe zachowanie opiekunki świadczącej usługi opiekuńcze.

Skarżącym będącym stroną w sprawie udzielono pisemnych wyjaśnień na temat ustaleń i zajętego stanowiska w podnoszonych przez nich sprawach.

W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości podjęto działania w celu wyeliminowania podobnych sytuacji na przyszłość.

VI.2. BUDŻET

W roku 2023 Elbląskie Centrum Usług Społecznych wydatkowało w ramach otrzymanych środków łącznie kwotę 36 942 435,63 zł.

VI.2.1. Plan i wykorzystanie środków finansowych w 2023 r.

Tab.23. Plan i wydatkowanie środków, w ramach budżetu ECUS

Wyszczególnienie	Plan na 2023 r. (zł)	Wykonanie za 2023 r.
1.	2.	3.
ogółem	37.738.083,98	36.942.435,63 Wykon. planu 97,89%
w tym rozdziały: ↓		
85154 Ochrona zdrowia - Przeciwdziałanie alkoholizmowi (zadania własne gminy)	158.000	155.736,66
85195 Ochrona zdrowia – Pozostała działalność (zadanie zlecone - dotacja celowa)	11.310	11.310
85510 Placówki opiekuńczo – wychowawcze – ogółem w tym: - zadania własne powiatu 231.400 - zadania własne na rzecz innych powiatów PWSOP 352.887	584.287	514.297,70 185.176,43 329.121,27
85508 Rodziny zastępcze - ogółem w tym: - zadania własne powiatu PWS 4.897.612 - zadania własne na rzecz innych powiatów PWSOP 498.989 - zadanie własne powiatu PWS – Fundusz Pracy 193.960 - zadania własne innych powiatów PWSOP 429.703	6.020.264	5.718.766,71 4.633.258,95 480.098,34 193.960 411.449,42
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej (zadania powiatu) - dotacja celowa na realizację programu dla sprawców przemocy	11.700	11.697,16
85504 Wspieranie rodziny (środki własne gminy)	854.614	783.896,74
85504 Wspieranie rodziny – Program „Asystent rodziny 2023” (Fundusz Pracy)	74.676,09	72.026
85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne (zadania własne gminy- dotacja celowa)	399.325	399.324,94
85214 Zasiłki i pomoc w naturze - ogółem w tym: - zadania własne gminy, 1.387.354 - zadania własne gminy - dotacja celowa 2.152.013	3.539.367	3.394.659,67 1.243.462,78 2.151.196,89
85215 Dodatki mieszkaniowe (zadania własne gminy)	6.529.614	6.517.664,11
85216 Zasiłki stałe (zadania własne gminy - dotacja celowa)	4.606.860	4.569.240,79
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej – ogółem 1) utrzymanie Ośrodka ogółem w tym 1a) zadania własne gminy, 1 b) zadania własne gminy – dotacja celowa 2) wynagrodzenia dla kuratorów ustanowionych przez sąd - zadania własne gminy 3) wynagrodzenia dla opiekunów ustanowionych przez sąd - zadania zlecone gminie 4) program unijny	12.427.242 1) 11.863.344 1a) 9.353.103 1b) 2.510.241 2) 35.774 3) 170.217 4) 357.907	10.950.567,86 1) 11.802.470,52 1a) 9.294.042,31 1b) 2.508.428,21 2) 35.773,74 3) 170.215,83 4) 357.903,14
85220 Mieszkania chronione (zadanie własne powiatu)	62.370	62.367,29
85230 Pomoc w zakresie dożywiania - ogółem w tym: - zadania własne gminy, 662.953 - zadania własne gminy - dotacja celowa 308.113	971.066	951.072,88 642.959,88 308.113
85295 Pozostała działalność - ogółem - zadania własne gminy, 118.391 - zadania własne gminy - dotacja celowa 256.925,48	375.316,48	361.040,99 104.486,43 256.554,56
85321 Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności (zadania powiatu – zlecone)	907.244	870.280,97
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	106.172	86.960,45
85503 Karta Dużej Rodziny	18.815	17.349,52
85595 Pozostała działalność – Elbląska Karta Dużej Rodziny	5.000	4.591,59
85295 Pozostała działalność – Program „Korpus Wsparcia Seniora” (zadania własne gminy - dotacja celowa)	107.796,48	106.724,10
85295 Pozostała działalność – Świadczenia społeczne dla obywateli Ukrainy (zadania własne gminy - dotacja celowa)	195.175	194.804,08

85395 Pozostała działalność – Pomoc obywatelom Ukrainy	38.100	37.046,82
70095 Gospodarka mieszkaniowa – Program dopłat do czynszu (zadania własne gminy – Bank Gospodarstwa Krajowego)	36.741,41	36.741,41

VI.2.2. Zadania z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Elbląg.

W 2023 r. w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Elbląg realizowane były zadania, tj.:

1. Projekt "W rodzinie moc"
2. Obsługa Zespołów Interdyscyplinarnych
3. Pomoc osobom uzależnionym będącym w kryzysie bezdomności korzystającym z pomocy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych

Celem zadania pierwszego jest edukacja społeczna dot. uzależnień, zjawiska krzywdzenia dzieci i sposobów radzenia sobie z tym problemem, wspieranie społeczności lokalnych i instytucji do podejmowania działań na rzecz dzieci krzywdzonych, propagowanie i edukacja w zakresie tworzenia rodzinnych form opieki jako alternatywy umieszczania dzieci z rodzin wieloprotokolowych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, objęcie wsparciem istniejących rodzin zastępczych, integracja dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk alkoholowych, ponadto zdobycie wiedzy oraz sposoby radzenia sobie z sytuacjami związanymi z uzależnieniem.

Celem zadania drugiego jest organizacja i obsługa Zespołów Interdyscyplinarnych. Celem zadania trzeciego jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych poprzez podjęcie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu uzależnienia wśród osób bezdomnych poprzez upowszechnienie idei streetworkingu w Elblągu, lokalizację miejsc przebywania osób bezdomnych, monitoring miejsc gromadzenia się osób bezdomnych w przestrzeni publicznej, podejmowanie działań interwencyjnych w stosunku do osób bezdomnych przebywających w przestrzeni publicznej, przygotowanie osób bezdomnych, skierowanych do mieszkań treningowych do samodzielności poprzez działania wspierająco- wzmacniające oraz akwizycyjne, przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej mającej na celu upowszechnienie wiedzy na temat zjawiska bezdomności oraz form i miejsc wsparcia skierowanych do osób bezdomnych.

VI.2.3. Zamówienia publiczne

Elbląskie Centrum Usług Społecznych, jako jednostka sektora finansów publicznych zobowiązany jest do dokonywania wydatków zgodnie z ustawą – Prawo zamówień publicznych. Mając na względzie zasady przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, a w szczególności zwolnienie z obowiązku stosowania ustawy w przypadku udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 000 zł netto.

W 2023 roku przeprowadzono 6 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę nie przekraczającą wyznaczony w ustawie próg 130.000 zł netto:

1. Dostawa urządzeń do teleopieki i usługa teleopieki domowej – 68 sztuk w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” - wpłynęły 3 oferty, postępowanie zostało unieważnione.
2. Usługa teleopieki domowej – 50 usług w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” - wpłynęła 1 oferta, udzielono zamówienia na rzecz Comarch Healthcare S. A. z siedzibą w Krakowie przy ul. Aleja Jana Pawła II, cena: 22.000 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 27.500 zł brutto, umowa na okres od dnia 1 marca 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 roku.
3. Dostawa urządzeń do teleopieki i usługa teleopieki domowej – 90 sztuk w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” - wpłynęły 2 oferty, udzielono zamówienia na rzecz Sidly Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Chmielnej 2/31, cena: 86.670 zł brutto, planowane środki

na realizację zamówienia 95.200 zł brutto, umowa na okres od dnia 01 kwietnia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 roku.

4. Usługi pogrzebowe – wpłynęły dwie oferty, udzielono zamówienia na rzecz Zakładu Pogrzebowego Syriusz S. C. o. z siedzibą w Elblągu przy ul. Marymonckiej 2D, cena: 75.500 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 70.000 zł brutto, umowa na okres od dnia 01 czerwca 2023 r. do dnia 31 maja 2024 roku.

5. Usługa transportu osobowego ECUS taxi dla mieszkańców Gminy Miasto Elbląg rozumiana jako usługa przewozu osób taksówką z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności - wpłynęła jedna oferta, udzielono zamówienia na rzecz Elbląskiego Stowarzyszenia Pomocy Humanitarnej Lazarus z siedzibą w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15A, cena: 40.000 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 30.000 zł brutto, umowa na okres od dnia 01 sierpnia 2023 r. do dnia 22 grudnia 2023 roku.

6. Usługa transportu osobowego ECUS taxi dla mieszkańców Gminy Miasto Elbląg rozumiana jako usługa przewozu osób taksówką z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności - wpłynęła jedna oferta, udzielono zamówienia na rzecz Elbląskiego Stowarzyszenia Pomocy Humanitarnej Lazarus z siedzibą w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15A, cena: 60.000 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 60.000 zł brutto, umowa na okres od dnia 15 stycznia 2024 r. do dnia 20 grudnia 2024 roku.

VI.2.4. Windykacja należności

Wymagalne należności budżetowe Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na dzień 31.12.2023 r. dotyczą zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

W Centrum prowadzona jest windykacja w/w należności m.in. poprzez czynności terenowe tj. monitorowanie środowisk przez pracowników socjalnych. Czynności te zmierzają do nawiązania osobistego kontaktu z dłużnikiem celem przypomnienia o dokonywaniu regularnych spłat zobowiązań oraz sporządzaniu protokołów o stanie majątkowym dłużnika. Podczas wejść w środowisko dłużnicy często deklarują kolejne terminy uregulowania zadłużenia, z których nie zawsze się wywiązują, przedstawiając nowe okoliczności uzasadniające brak możliwości spłaty zobowiązania.

W związku z powyższym, oprócz osobistego kontaktu z dłużnikiem, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku zgodnie z art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wysyłane są wezwania i upomnienia ponagląjące dłużników do uregulowania zaległych należności. W 2023 r. wysłano 89 upomnień. Dodatkowo do dłużników wysyłane są pisma informujące o zadłużeniu pozostającym do spłaty.

Osiemnastu dłużników po odebraniu upomnienia uregulowało zadłużenie, 9 osób dokonało częściowej spłaty, 1 osoba złożyła wniosek o odstąpienie od żądania zwrotu zaległości oraz 2 osoby złożyły wniosek o rozłożenie zaległości na raty.

Względem pozostałych osób, które pomimo odebrania upomnienia nie uregulowały zadłużenia, zwrócono się do pracowników socjalnych celem wyjaśnienia sytuacji i podjęcia próby jej rozwiązania, bądź też wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne w celu przymusowego ściągnięcia należności w trybie egzekucji administracyjnej.

Wobec dłużników uporczywie uchylających się od obowiązku uregulowania istniejących zadłużeń w 2023 r. wystawiono 77 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 309.145,38 zł.

Na podstawie wystawionych przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych tytułów wykonawczych, organy egzekucyjne w 2023 r. przekazały na konto centrum kwotę 22.481,13 zł.

Ponadto na konto Urzędu Miejskiego wpłynęła kwota 99.448,84 zł wyegzekwowana przez organy egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczych wystawionych przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych dotyczących należności za nieuregulowane odpłatności wnoszone za pobyt osób w domach pomocy społecznej.

Inną możliwością ściągania nienależnie pobranych świadczeń, którą daje ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest ich potrącanie z bieżących świadczeń.

W 2023 r. tryb ten zastosowano wobec 46 osób, którym dokonano potrąceń na kwotę 23.545,64 zł.

Czterdziestu sześciu dłużników samodzielnie regulowało swoje zobowiązania względem centrum w formie ratalnej - z tego tytułu w 2023 r. na konto Centrum wpłynęła kwota 26.642,33 zł.

W razie zbiegu prawa do świadczeń zgodnie z art. 99 ust 1. ustawy o pomocy społecznej osobie, której przyznano emeryturę lub rentę za okres, za który wypłacono zasiłek stały lub zasiłek okresowy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz inne organy rentowe, które przyznały emeryturę lub rentę, wypłacają to świadczenie pomniejszone o kwotę odpowiadającą wysokości wypłaconych za ten okres zasiłków i przekazują te kwoty na rachunek bankowy właściwego ośrodka pomocy społecznej.

W 2023 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych potrącił z wypłacanych świadczeń i przekazał na konto ECUS kwotę 79.003,61 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach w myśl art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, jeżeli żądanie zwrotu wydatków za udzielone świadczenie w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy, właściwy organ na wniosek pracownika socjalnego lub osoby zainteresowanej mógł odstąpić od żądania takiego zwrotu.

W 2023 roku wydano 3 takie decyzje administracyjne na łączną kwotę 2.368,91 zł, w tym kwota 868,91 zł stanowiła zaległość tegoż centrum, natomiast kwota 1.500,00 stanowiła zaległość Gminy M. Elbląg.

Inną formą likwidacji powstałego zadłużenia jest umorzenie należności w całości lub w części. Taką formę likwidacji powstałego zadłużenia stosuje się także w razie zgonu dłużnika. W 2023 roku wystosowano 57 wniosków o umorzenie należności, które zostały rozpatrzone przez Prezydenta Miasta Elbląg. W skutek tej procedury umorzono zaległości na łączną kwotę 40.084,14 zł, w tym kwota 2.330,78 zł stanowiła zaległość tegoż Centrum, natomiast kwota 37.753,36 zł stanowiła zaległość Gminy Miasta Elbląg.

Należy nadmienić, że pomimo szeroko prowadzonych czynności, windykacja w ECUS nie daje pożądaných skutków z uwagi na trudną sytuację bytową osób posiadających zadłużenie. Niemniej jednak, powyższe działania przyczyniły się do ściągnięcia od dłużników należności w łącznej kwocie 251.121,55 zł.

WNIOSKI

1. Spada liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, spadek ten wynika z umożliwienia mieszkańcom Elbląga korzystania z wielu nowych usług (m.in. PFRON, projekty, programy lokalne, rządowe, UE). Jednak niepokojącym jest fakt znaczącego wzrostu rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.
2. Potrzeba kontynuowania wdrażania usług społecznych realizowanych w środowisku zamieszkania poprzez wsparcie dla rodzin sprawujących opiekę nad seniorami, osobami niesamodzielnymi i osobami w kryzysie psychicznym.
Promowanie alternatywnych form wsparcia jak usługi teleopieki, opieki wytchnieniowej, asystentury, usług opiekuńczych i sąsiedzkich, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mieszkalnictwa wspomagane o różnych profilach.
3. Brak rodzin zastępczych i kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, szczególnie rodzin specjalistycznych dla dzieci chorych i z niepełnosprawnościami. A co za tym idzie należałoby wprowadzić nowe rozwiązania dotyczące poziomu wynagradzania dla zawodowych rodzin zastępczych poprzez znaczące podniesienie wysokości wynagrodzenia, by stały się atrakcyjne w stosunku do potrzeb. W dalszym ciągu istnieje konieczność kontynuowania działań służących promocji rodzicielstwa zastępczego.
4. W związku z coraz większą liczbą dzieci z niepełnosprawnościami wymagających skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych zasadnym jest dostosowanie istniejącego potencjału instytucjonalnej pieczy zastępczej by móc przyjmować dzieci z obciążeniami zdrowotnymi i niepełnosprawnościami ruchowymi.
5. Nadal istnieje problem z zatrudnieniem pracowników socjalnych, jest coraz mniej chętnych do pracy w tym zawodzie. Sytuacja spowodowana jest koniecznością spełnienia wysokich kwalifikacji wymaganych ustawą o pomocy społecznej.

POTRZEBY NA 2024 ROK

W RAMACH ZADAŃ ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

w zakresie:

- 1) pomocy społecznej**
- 2) wspierania rodziny**
- 3) rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.**

POTRZEBY NA 2024 ROK W RAMACH ZADAŃ ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawa z dnia 15 grudnia 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nakładają na kierownika centrum usług społecznych obowiązek przedłożenia radzie gminy sprawozdania z działalności oraz potrzeb na rok następny w zakresie: pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Biorąc pod uwagę, że Elbląskie Centrum Usług Społecznych nie realizuje wszystkich zadań z wymienionych wyżej zakresów, w niniejszym dokumencie przedstawiono potrzeby na 2024 r. w odniesieniu do zadań realizowanych przez Centrum, określonych statutem.

I. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ ECUS Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.

Problemy społeczne, takie jak np.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, choroba w rodzinie, czy bezradność lub zaniedbania w sprawach opiekuńczo-wychowawczych powodują dysfunkcyjność wielu elbląskich rodzin, które wymagają różnego rodzaju wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Poniżej przedstawiono najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, których utrzymanie przynajmniej na poziomie wykonania za 2023r., jest niezbędne do prawidłowego zabezpieczenia oparcia społecznego dla mieszkańców Elbląga w 2024 roku.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin (wg wykonania za 2023 r.)	Uwagi
1.	2.	3.
1. Zadania gminy.		
Udzielenie schronienia	144 osoby bezdomne	
Zapewnienie posiłku (tzw. dożywianie)	1.024 dzieci 109 osób dorosłych	
Zasiłki stałe	796 osób	Na pokrycie wydatków na zasiłki stałe gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Kwota zasiłku stałego ustalana jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem. Od stycznia 2024 roku górna granica zasiłku stałego wynosi 1.000 zł, natomiast najniższa to 100 zł.
Zasiłki okresowe	977 osób	Na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej minimalna wysokość zasiłku okresowego w 2023 roku wynosił 50% różnicy między: a) kryterium dochodowym osoby samotnej a dochodem tej osoby b) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	761 osób	Dot. osób pobierających zasiłki stałe, które nie posiadają ubezpieczenia z innych źródeł i osób bezrobotnych objętych programem zatrudnienia socjalnego w ramach centrum integracji społecznej.
Usługi opiekuńcze	842 osoby	Obserwuje się zwiększone potrzeby w wymiarze usług (zwiększona liczba osób, dzienna liczba godzin, ilość dni w tygodniu, usługi wieloprofilowe) oraz wyższą stawkę za godzinę usług, co znacznie zwiększa koszty usług.

1.	2.	3.
Zasiłki celowe	1.333 rodziny	
Wypoczynek dzieci : <i>półzimowisko, półkolonie</i>	44 dzieci 83 dzieci	
Sprawianie pogrzebu	17 osób	Z uwzględnieniem, że w 2023 r. średnia cena 1 pogrzebu wyniosła ok. 2.161 zł
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	91 osób skierowanych	Z jednoczesnym uwzględnieniem prognozy, że w 2024 r. wzrośnie zarówno liczba osób skierowanych, jak i koszt utrzymania mieszkańca
2. Zadania zlecone gminie		
Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	76 osób	ECUS wydaje decyzje o przyznaniu usług, które realizują pielęgniarki neuropsychiatryczne zatrudnione w DPS ul. Pułaskiego
3. Zadania powiatu		
Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	58 rodzin	
Prowadzenie mieszkań chronionych	3 mieszkania dla 10 osób	
Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa	543 rodziny	

Ponadto, niezbędne jest zapewnienie dalszego funkcjonowania:

Nazwa jednostki		Zatrudnienie w etatach
Elbląskie Centrum Usług Społecznych ul. Winna 9		143
a w jego strukturach	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Zamkowa 16A	6
Razem		149

II. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ ECUS Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.

Biorąc pod uwagę zadania realizowane przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych z zakresu wspierania rodziny, przedstawiono poniżej najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, które są niezbędne do prawidłowego wykonania w 2024 r. zadań Centrum, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie zadań	Liczba osób/rodzin/świadczeń	Uwagi
Asystent rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.	Zatrudnienie 7 asystentów (umowa o pracę)	Zgodnie z regulaminem wynagradzania ECUS
Rodziny wspierające	Zakup materiałów i wyposażenia - 7.000 Zakup żywności -1.500zł Zakup usług – 6.000 zł Zakup biletów ZKM – 500 zł	Łącznie 15.000 zł

III. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ ECUS W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Biorąc pod uwagę zadania realizowane przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej, przedstawiono poniżej najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, które są niezbędne do prawidłowego wykonania w 2024 r. zadań:

- 1) z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 2) w zakresie usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej.

Wyszczególnienie zadań	Liczba osób/rodzin/świadczeń	Uwagi
- Pomoc pieniężna dla dzieci w rodzinach zastępczych, w tym:	220 świadczeń x12 m-cy	Przy uwzględnieniu średniego kosztu świadczenia – 1.350 zł
- Pomoc jednorazowa dla nowoprzyjętych dzieci i zdarzeń losowych	30 świadczeń	Przy uwzględnieniu średniego kosztu świadczenia – 750 zł
- Pomoc pieniężna dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę	20 świadczeń x 12 m-cy	Średni koszt świadczenia 595 zł
- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków	7 osób 8 osób	Średni koszt świadczenia 2.039 zł Średni koszt świadczenia 8.968 zł
- Zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków	9 osób 1 osoba	-9 x 4.486zł -1 x 4.077zł
Wynagrodzenia – kwota ogółem w tym: wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej – pogotowie rodzinne wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej	3 rodziny 10 rodzin	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 5.084 zł m-cznie natomiast rodzinie zastępczej zawodowej przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 4.100 zł m-cznie.
Powołanie rodzin pomocowych w związku z: - urlopami przysługującymi rodzinom zastępczym zawodowym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz przyznanie dodatków finansowych rodzinom pomocowym. - z pobytem w szpitalu, uczestnictwem w szkoleniach	30 świadczeń	Rodzina zastępcza zawodowa ma prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej. Ponadto piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej w związku z udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu;

		nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej. Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano powołanie 18 rodzin pomocowych
Zatrudnienie osób do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach w gospodarstwie domowym dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych wychowujących więcej niż 3 dzieci.	15 osób	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przy czym średni koszt zatrudnienia osoby do opieki -3.091zł brutto wraz z pochodnymi
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka	30 świadczeń	Średni koszt świadczenia – 350 zł na jednego uczestnika wypoczynku
Świadczenia finansowe na utrzymanie lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.	15 rodzin x 4 świadczenia	Średni koszt świadczenia dla 12 rodzin po 1.500zł m-cznie
Pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub w domu jednorodzinnym – dot. rodzin zastępczych zawodowych.	3 świadczenia	Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano pokrycie kosztów związanych z remontem dla 3 rodzin (20.000 zł)
Przyznanie rodzinom zastępczym zawodowym urlopu w wymiarze 30 dni rocznie	30 świadczeń	Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano udzielenie urlopu dla 14 rodzin
Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej/specjalistów pracy z rodziną.	9 osób	Zgodnie z regulaminem wynagrodzeń ECUS

***PROGRAM DZIAŁANIA
ELBLĄSKIEGO CENTRUM
USŁUG SPOŁECZNYCH
NA 2024 ROK***

**Priorytety w pracy
Elbląskiego Centrum Usług Społecznych
na 2024 rok.**

- 1. Rozwój usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga.*
- 2. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu.*
- 3. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych.*
- 4. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności.*
- 5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.*
- 6. Opieka nad dzieckiem – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.*
- 7. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej.*
- 8. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnościami.*
- 9. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.*
- 10. Doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników, ich kompetencji i umiejętności, zwiększenie potencjału zawodowego pracowników Centrum.*

Cele założone na 2024 rok

- 1. Rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców Elbląga poprzez dalszy rozwój Modelu Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.*
- 2. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych, bądź w przypadku braku takiej możliwości w pieczy zastępczej.*
- 3. Zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest przemoc.*
- 4. Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój wsparcia, w tym o charakterze środowiskowym i personalnym.*
- 5. Zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wspieranie rodzin, w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi.*
- 6. Wzrost aktywności społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.*
- 7. Rozwój zawodowy pracowników, zwiększenie efektywności i skuteczności pracy oraz realizowanych zadań przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych.*

Przedsięwzięcia priorytetowe

<i>Zadanie</i>	<i>Termin</i>	<i>Odpowiada za wykonanie</i>	<i>Nadzorujący zadanie</i>
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>
<i>I. Rozwój usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga</i>			
I.1. Realizacja „Elbląskiego Programu Usług Społecznych na lata 2021 – 2026”	Cały rok	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
<i>II. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu</i>			
II.1. Realizacja przedsięwzięć z zakresu pomocy społecznej wynikających ze „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+”.	Na bieżąco	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
II.2 Utrzymanie rozwiązań organizacyjnych wypracowanych w ramach realizacji projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu”			
<i>III. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych.</i>			
III.1. Kontynuowanie i doskonalenie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w tym: a) podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udzielanie poradnictwa specjalistycznego, b) wspieranie rodzin poprzez przyznawanie świadczeń pomocy społecznej, w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej, c) zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży oraz osób, które własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie posiłku, d) umożliwienie dzieciom korzystania ze zorganizowanych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji.	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.2. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.3. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków energetycznych.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.4. Przyznawanie i wypłacanie dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start”.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
• 5. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawania Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.6. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawanie „Karty Dużej Rodziny” w ramach wdrożonego Programu na terenie Gminy Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.7. Pokrywanie składek ubezpieczenia zdrowotnego za osoby niepełnosprawne pobierające zasiłki stałe.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
III.8. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych (FEWM, EFRR) w ramach włączenia społecznego w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi lub innymi podmiotami.	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IV. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności			
IV.1. Podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób bezdomnych.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.2. Opracowanie programów skierowanych do osób bezdomnych.	w zależności od pozyskanych środków	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze			
V.1. Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
V.2. Objęcie wsparciem asystenta rodziny kobiet w ciąży i rodzin na mocy ustawy „Za Życiem”	Każdorazowe na wniosek	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
V.3. Objęcie pracą socjalną rodzin wieloprotblemowych, osób znajdujących się w sytuacjach trudnych, kryzysowych.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej W. Kotłowska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej			
VI.1. Skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.2. Przygotowanie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do samodzielności.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.3. Pozyskiwanie środków (grantów) na realizację projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny.	Zadanie ciągłe Każdorazowe składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS i inne granty, w tym środki EFS	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
VI.4. Systematyczne realizowanie zadań zawartych w „Elbląskim Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026”.	Wg terminów określonych harmonogramem	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej			
VII.1. Zmniejszanie negatywnych skutków przemocy domowej, u osób, które jej doznają; zapewniając tym osobom specjalistyczną pomoc, wsparcie i schronienie poprzez: a) kierowanie do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej, b) kierowanie do Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej – Domu Dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży, c) kierowanie do specjalistów, m. in. psychologa, prawnika, terapeuty.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.2. Koordynacja realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej przez pracowników socjalnych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Na bieżąco	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.3. Zapewnienie obsługi organizacyjno – technicznej dla działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.4. Realizacja zadań zapisanych w „Gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2019 – 2024”.	Wg terminów określonych w harmonogramie	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Prezydent Miasta
VII.5. Opracowanie projektów, programów, kampanii skierowanych do osób doświadczających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domowej (i realizacja, w przypadku otrzymania dofinansowania)	Termin uzależniony od ogłoszenia konkursu	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.6 Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom doświadczającym przemocy i korzystającym ze wsparcia ECUS	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz psychodolży	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.7 Opracowywanie projektów, programów celem podniesienie kompetencji specjalistów (pracownicy ECUS, kuratorzy, pedagodzy szkolni, policjanci itp.) w zakresie współpracy, diagnozy oraz interwencji w przypadkach występowania przemocy domowej	Termin uzależniony od ogłoszenia konkursu	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
VIII. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością			
VIII.1. Realizacja działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego najstarszym mieszkańcom miasta oraz kompensacji deficytów w sferze materialnej, służące utrzymaniu standardu życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz koordynacja działań związanych z utrzymaniem osób wymagających pomocy w dotychczasowym środowisku.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług E. Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.2. Zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę i niepełnosprawność nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku a pomoc rodziny i gminy nie zabezpiecza potrzeb tych osób w wymaganym zakresie, poprzez: - skierowanie do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, - umieszczenie w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie Miasta Elbląga.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług E. Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.3. Opracowywanie programów i projektów	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług E. Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom			
IX.1. Zapobieganie izolacji społecznej i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi oraz poprawa jakości ich życia poprzez zapewnienie możliwości: a) uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy, b) korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez pielęgniarki neuropsychiatryczne.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.2. Opracowywanie programów i projektów	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
X. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oraz doskonalenie jakości świadczonych usług			
X.1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry Ośrodka pracujących z rodzinami i na rzecz środowiska lokalnego.	Na bieżąco	E. Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
X.2. Monitorowanie wdrożonych usprawnień organizacyjnych mających na celu podnoszenie poziomu pracy pracowników socjalnych i całego Centrum.	I kwartał	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
X.3. Podnoszenie jakości pracy i obsługi poprzez rozwój informatyczny	Wg potrzeb	J. Rejewska Kierownik Zespołu Organizacji i Kontroli P. Wiechowski Koordynator ds. komputeryzacji pomocy społecznej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
X.4. Podnoszenie jakości usług poprzez kontrole wewnętrzne	Cały rok	J. Rejewska Kierownik Zespołu Organizacji i Kontroli	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

Wykaz zadań w ramach priorytetów

Zadanie	Termin	Odpowiada za wykonanie	Nadzorujący zadanie
1.	2.	3.	4.
<i>I. Rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców Elbląga poprzez dalszy rozwój Modelu Elbląskiego Centrum Usług Społecznych</i>			
I.1.Realizacja Elbląskiego Programu Usług Społecznych na lata 2021 - 2026	I – IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.2. Koordynowanie usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga	I – IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.3. Kontraktowanie i monitorowanie usług społecznych	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.4. Wzmacnianie potencjału elbląskich usługodawców świadczących usługi społeczne na rzecz mieszkańców – spotkania, wymiana doświadczeń, dobre praktyki, edukacja	I – IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.5. Inicjowanie i budowanie Forum Partnerów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych	I – IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.6. Budowanie Banku Lokalnych Usług Społecznych	I – IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.7. Dystrybucja usług społecznych przez koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych i monitorowanie ich jakości	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.8. Diagnoza środowiska lokalnego.	I – IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.9.Aktywizowanie społeczności lokalnej – podejmowanie działań uruchamiające zasoby mieszkańców.	I-IV kwartał	Organizator społeczności lokalnej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.10. Rozwój i promocja wolontariatu wśród mieszkańców Elbląga	I-IV kwartał	Organizator społeczności lokalnej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.11. Tworzenie partnerstw lokalnych na rzecz wprowadzania zmian i rozwoju oddolnych inicjatyw	I-IV kwartał	Organizator społeczności lokalnej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.12. Współpraca z organizacjami samorządowymi, instytucjami oraz sektorem prywatnym na rzecz rozwoju społeczności lokalnej	I-IV kwartał	Organizator społeczności lokalnej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
II. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu			
II.1. Kontynuowanie działań i podejmowanie nowych inicjatyw skierowanych na zwiększanie efektywności i jakości społecznego oddziaływania, ze szczególnym uwzględnieniem działań mających na celu budowanie i umacnianie koalicji lokalnej działającej w sferze pomocy społecznej.	Na bieżąco	M. Falkowska Zastępca Dyrektora oraz Kierownicy komórek ECUS	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
II.2. Promowanie „dobrych praktyk” tj. wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie pracy z rodziną pomiędzy specjalistami z kraju i zagranicy.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej M. Gliszczynski Główny specjalista	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych.			
III.1. Udzielanie rodzinom pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, w tym m.in.: a) prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na poprawę sytuacji rodziny, b) udzielanie pomocy w formach świadczeń pieniężnych oraz pomocy rzeczowej i usługowej.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.2. Zabezpieczanie potrzeb socjalno-bytowych dzieci i młodzieży szkolnej z rodzin wieloproblemowych, w szczególności poprzez: a) finansowanie dożywiania, b) umożliwienie dzieciom w wieku szkolnym skorzystanie ze zorganizowanych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji letnich, c) zapewnienie niezbędnej odzieży, obuwia i artykułów szkolnych, d) kierowanie dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo do uczestnictwa w zajęciach świetlicowych.	a) Zadanie ciągłe b) Styczeń - luty; czerwiec - sierpień c) Na bieżąco d) Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.3. Prowadzenie działań wobec rodzin wieloproblemowych poprzez: a) monitoring środowisk w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, b) utrzymywanie współpracy z asystentami rodziny, c) doskonalenie i rozwój współpracy z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny (np. szkoła, służba zdrowia, policja, sąd, pomoc społeczna, itp.) w celu wypracowania spójnego systemu wspierania rodzin i wczesnego reagowania na wszelkie nieprawidłowości, d) współpraca z pedagogami szkolnymi i dzielnicowymi skierowana na wzmocnienie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów szkół podstawowych oraz na przeciwdziałanie przemocy i narkomanii wśród dzieci i młodzieży, e) powoływanie zespołów interdyscyplinarnych.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.4. Pomoc rodzinom o niskich dochodach w regulowaniu należności czynszowych - przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	Zadanie ciągłe	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.5. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków energetycznych.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.6. Przyznawanie i wypłacanie dopłat do czynszu w ramach programu „Mieszkanie na Start”.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
III.7. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.8. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawanie „Karty Dużej Rodziny” w ramach wdrożonego Programu na terenie Gminy Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.9. Poszukiwanie kandydatów na opiekunów prawnych dzieci i osób ubezwłasnowolnionych oraz kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych a także wypłata przyznanych przez Sąd wynagrodzeń dla ustanowionych opiekunów prawnych i kuratorów.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.10. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.11. Dokonywanie rozeznania potrzeb indywidualnych oraz społeczności lokalnej w rejonie działania w oparciu o diagnozę środowiska.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.12. Budowanie koalicji w środowisku na rzecz rozwiązywania problemów społecznych: a) prowadzenie szerokiej informacji wśród klientów, b) tworzenie partnerstwa na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów społecznych, c) współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami zajmującymi się problemami osób bezrobotnych, uzależnionych, itp.	Na bieżąco	E. Tańska Organizator usług społecznych, A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.13. Prowadzenie naboru do udziału w projektach: a) motywowanie klientów do wzięcia udziału w przedsięwzięciach, b) monitoring z realizacji.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.14. Organizowanie społeczności lokalnej poprzez podejmowanie działań promocyjnych, integrujących i wzmacniających więzi rodzinne.	Wg potrzeb	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych I. Sarnowska Kierownik Działu Usług J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
III.15. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach włączenia społecznego, w tym na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i środowiska lokalnego.	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.16. Powołanie oraz organizacja grup wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	I-IV kwartał	Organizator społeczności lokalnej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IV. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności			
IV.1. Zapewnienie osobom bezdomnym i pozbawionym schronienia bezpieczeństwa socjalnego oraz pomocy poprzez: a) zapewnienie tym osobom schronienia poprzez kierowanie do schroniska znajdującego się na terenie Elbląga i poza. b) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia), c) monitorowanie miejsc przebywania osób bezdomnych na terenie miasta, d) kierowanie osób bezdomnych do jadłodajni.	Zadania ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.2. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.3. Współpraca z instytucjami, podmiotami i organizacjami w zakresie udzielania wsparcia osobom bezdomnym.	Zadania ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.4. Realizacja projektu „Pomoc osobom uzależnionym będącym w kryzysie bezdomności korzystającym z pomocy ECUS”	Styczeń - grudzień	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze			
V.1. Objęcie pracą socjalną rodzin wieloproblemowych, osób znajdujących się w sytuacji trudnej, kryzysowej.	Zdanie ciągłe	W. Kotlewska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
V.2. Podejmowanie interwencji kryzysowych w reakcji na sygnały (w tym anonimowe) dotyczące zaniedbywania, krzywdzenia dzieci, itp.	Za każdym razem reagowanie na sygnały dotyczące zaniedbywania dzieci	W. Kotlewska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
V.3. Objęcie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego wsparciem asystenta rodziny.	Na bieżąco	M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
V.4. Objęcie wsparciem asystenta rodziny i specjalistycznym poradnictwem rodzin na mocy ustawy „Za życiem”	Wg potrzeb	M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
V.5. Prowadzenie warsztatów dla rodziców, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz wdrażanie nowych form i metod pracy z rodziną.	II półrocze	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz W. Kotlewska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
V.6. Prowadzenie kampanii lokalnej zapobiegającej krzywdzeniu dzieci.	II półrocze zadania uzależniona od pozyskania środków	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VI. Opieka nad dzieckiem – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej			
VI.1. Zorganizowanie kompleksowego systemu pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez prowadzenie akcji promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.3. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.	co najmniej 1 grupa rocznie II półrocze	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.4. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia osobom prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dzieciom w rodzinnych formach pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.6. Umożliwienie dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych dostępu do zorganizowanych form wypoczynku w okresie wakacji	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.7. Realizacja świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.8. Umożliwienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznych szkoleń	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.9. Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka poprzez: a) bieżącą współpracę z Sądem Rejonowym w Elblągu w celu określenia sytuacji prawnej dziecka, b) ścisłą współpracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z Ośrodkiem Adopcyjnym w Elblągu w zakresie niezwłocznego zgłaszania do Ośrodka dzieci wolnych prawnie, co pozwoli na skrócenie czasu przeprowadzenia procedury przysposobienia dziecka.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.10. Zapewnienie realizacji działań z zakresu instytucjonalnej pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, w tym: • kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej na mocy postanowienia Sądu, • ustalanie opłaty rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. • realizacja płatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Elblągiem	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
VI.11. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, skierowana na poprawę sytuacji i funkcjonowania rodzin w stopniu umożliwiającym powrót dziecka do rodziny naturalnej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.12. Zapewnienie usług asystenta i/lub objęcie pracą socjalną rodziny w przypadku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	Za każdym razem objęcie rodziny biologicznej, w której istnieje szansa powrotu dziecka do domu usługami asystenta rodziny	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.13. Określenie corocznego limitu wzrostu rodzin zastępczych zawodowych.	W 3 letnim programie z zakresu wspierania i pieczy zastępczej	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.14. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów z zakresu pieczy zastępczej.	Za każdym razem składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.15. Udzielanie pomocy pełnoletniej młodzieży (wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze) w życiowym usamodzielnieniu, w tym : a) wspieranie w realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, b) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, c) umożliwienie usamodzielnianej młodzieży zamieszkania w mieszkaniu treningowym oraz monitorowanie samodzielnego funkcjonowania.	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.16. Prowadzenie i organizacja mieszkań treningowych oraz nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.17. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów na rzecz usamodzielnianych wychowanków.	Za każdym razem składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
VII. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej			
VII.1. Prowadzenie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.2. Współpraca ECUS z Zespołem Interdyscyplinarnym, w tym w szczególności: a) udział Dyrektora Centrum w pracach Zespołu, b) zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu, umożliwiającej sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemem przemocy domowej oraz stosowanie przez te podmioty jednolitych procedur postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy domowej.	Zadanie ciągłe	a) B. Kulesza Dyrektor ECUS b) Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	a) Prezydent Miasta b) Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.3. Współpraca z przedstawicielami Policji, Żandarmerii Wojskowej, placówek edukacji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, Sądu wskazanymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej itp. w celu zapewnienia należytej skuteczności działań w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.	Zadanie ciągłe	Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.4. Realizacja zadań pomocy społecznej wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” tj: a) diagnozowanie sytuacji, potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej, b) udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tą pomoc, c) podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową, d) branie udziału w opracowaniu przez grupę diagnostyczno-pomocową indywidualnego planu pomocy, e) prowadzenie rozmów w szczególności o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informowanie osób stosujących przemoc domowa o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii oraz udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym f) wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.	Zadanie ciągłe	a) – f) Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej f) A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług, J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS, Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VII.5. Opracowywanie projektów, programów celem podniesienia kompetencji specjalistów (pracownicy ECUS, kuratorzy, pedagodzy szkolni, policjanci itp.) w zakresie współpracy, diagnozy oraz interwencji w przypadkach występowania przemocy domowej	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
VIII. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością			
VIII.1. Zapewnienie seniorom i osobom z niepełnosprawnością bezpieczeństwa socjalnego oraz pomoc w utrzymaniu standardu życia tych osób poprzez: a) zapewnienie w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych, na poziomie uzależnionym od indywidualnych potrzeb, b) świadczenie pracy socjalnej, c) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia), d) pomoc przy uzyskaniu usług przewozowych świadczonych przez podmioty zewnętrzne, e) organizowanie zespołów interdyscyplinarnych w celu: - rozwiązywania problemów rodziny przez jej członków, - motywowania członków rodziny do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane działania, - wsparcia rodziny w realizacji planu przygotowanego przez jej członków na rzecz osoby wymagającej pomocy.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.2. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.3. Wspieranie seniorów, wzmocnienie aktywności społecznej i poprawa jakości życia poprzez stworzenie oraz rozwijanie systemu promocji, ulg i rabatów w ramach programu „Elbląska Karta Seniora”	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.4. Współpraca z instytucjami, podmiotami i organizacjami w zakresie udzielania wsparcia osobom starszym.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.5. Zapobieganie społecznej izolacji, samotności i odrzuceniu osób starszych i niepełnosprawnych poprzez: a) kierowanie na zajęcia w Dziennym Domu Senior+ i środowiskowych domach samopomocy, b) kierowanie osób starszych i niepełnosprawnych do domów pomocy społecznej oraz ustalanie odpłatności rodziny i gminy za pobyt w dps, c) udzielanie porad w zakresie praw, uprawnień i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym osób starszych i niepełnosprawnych, d) zachęcanie seniorów do uczestnictwa w projektach i programach dedykowanych dla tej grupy odbiorców, e) współpraca z innymi jednostkami pomocy społecznej w organizowaniu i promowaniu wydarzeń prezentujących aktywność osób starszych, niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	a)-e) I. Sarnowska Kierownik Działu Usług c)-e) A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.6. Udzielanie pomocy finansowej w ramach następujących zadań: a) dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych b) dofinansowanie w ramach barier technicznych c) dofinansowanie w ramach barier w komunikowaniu się d) dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym e) dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego f) dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze g) dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” h) dofinansowanie w ramach programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” i) dofinansowanie w ramach programu „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
VIII.7. Realizacja programów finansowanych ze środków zewnętrznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, m in. a) „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” b) „Opieka wytchnieniowa”	I-IV kwartał	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.8. Realizacja usługi teleopieki	I-IV kwartał		Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.9. Rozwój usług społecznych na rzecz seniorów, w tym Klubu Seniora	I-IV kwartał	B. Stanny Specjalista w Dziale Organizowania Usług Społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.10. Utrzymanie systemu wczesnej sygnalizacji zmian w stanie zdrowia i położeniu społecznym osób starszych, poprzez: a) stały monitoring gospodarstw domowych osób w wieku 75 lat i więcej, objętych wsparciem ECUS, b) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczania sygnalizowanych przez osoby starsze potrzeb, których zabezpieczenie leży w kompetencji innych podmiotów niż ośrodek pomocy społecznej.	I-IV kwartał	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.11. Ustalanie niepełnosprawności i orzekanie o: - stopniu niepełnosprawności osób w wieku powyżej 16 roku życia, - niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia.	Zadanie ciągłe	A. Bunda Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.12. Wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenia Powiatowego Zespołu.	Zadanie ciągłe	A. Bunda Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.13. Wydawanie kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnością i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	A. Bunda Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.14. Wydawanie zaświadczeń o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności z przyczyny niepełnosprawności 02-P	Zadanie ciągłe	A. Bunda Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.15. Przyjmowanie wniosków w sprawach wydawania decyzji ustalających poziom potrzeby wsparcia oraz przekazywanie powyższych wniosków do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	Zadanie ciągłe	A. Bunda Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.16. Udzielanie wsparcia finansowego osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej w ramach następujących zadań: a) dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych b) dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych c) dofinansowanie w ramach programu „Wyrównywanie różnic pomiędzy regionami”	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.17. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów z zakresu wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnością.	Za każdym razem składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
IX. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom			
IX.1. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi możliwości uczestnictwa w zajęciach w środowiskowych domach samopomocy, w celu zapobiegania ich izolacji, samotności, odrzucenia oraz aktywizacji społecznej.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.2. Poprawa funkcjonowania społecznego oraz przywracanie samodzielności osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez pielęgniarkę neuropsychiatryczną.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.3. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi bezpieczeństwa socjalnego poprzez: a) świadczenie pracy socjalnej, b) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia), c) organizowanie zespołów interdyscyplinarnych mających na celu kompleksowe wsparcie osób z zaburzeniami w codziennych funkcjonowaniu oraz przywracaniu ich do społeczeństwa.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.4. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.5. Wspieranie osób zaburzonych psychicznie i ich rodzin poprzez stały monitoring w/w środowisk oraz współpracę z pielęgniarką środowiskową, pielęgniarką neuropsychiatryczną i lekarzem z Poradni Zdrowia Psychicznego.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.6. Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej oraz ustalanie odpłatności rodziny i gminy za pobyt w dps,	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IX.7. Zapewnienie osobom zaburzonym specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego oraz konsultacji lekarza psychiatry)	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
X. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oraz doskonalenie jakości świadczonych usług			
X.1. Doskonalenie wiedzy zawodowej i podnoszenie kompetencji pracowników Centrum, poprzez: a) organizowanie i prowadzenie szkoleń wewnętrznych; wyposażenie pracowników w instrumenty i narzędzia do pracy ze społecznością lokalną, b) udział pracowników w szkoleniach zewnętrznych, c) udział w superwizji, d) promowanie „dobrych praktyk” w zakresie pracy z rodziną i dzieckiem oraz organizacji społeczności lokalnej, e) doradztwo metodyczne, f) monitorowanie wdrożonych usprawnień organizacyjnych mających na celu podnoszenie poziomu pracy pracowników socjalnych i całego Centrum	Na bieżąco	Elwira Tańska Organizator usług społecznych Kierownicy komórek organizacyjnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
X.2. Wdrażanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych z zakresu komunikacji elektronicznej i systemów informatycznych oraz nowych rozwiązań związanych obsługą mieszkańców	Wg potrzeb	J. Rejewska Kierownik Zespołu Organizacji i Kontroli P. Wiechowski Koordynator ds. komputeryzacji pomocy społecznej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
X.3. Kontynuacja kontroli wewnętrznych w celu zapewnienia usług na najwyższym poziomie	Cały rok	J. Rejewska Kierownik Zespołu Organizacji i Kontroli	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

**Wykaz
Programów, projektów i akcji realizowanych w 2023 r.
przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych**

W 2023 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych realizowało łącznie:

1. Projekt „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”
2. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+”
3. „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023”
4. „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 – 2024”
5. „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasto Elbląg”
6. „Elbląski program na rzecz osób starszych na lata 2014-2020+”
7. „Elbląski Program Usług Społecznych na lata 2021 – 2026”
8. Program „Bezpieczny Elbląg”
9. Program „Posiłek w szkole i w domu”
10. Projekt „W rodzinie moc”
11. Warsztaty „Warsztaty dla rodziców”
12. Warsztaty „Odzyskać dziecko”
13. Program „Asystent rodziny na rok 2023”
14. „Rządowy program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2023 r.”
15. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową
16. Projekt „Elbląskie Centrum Integracji Społecznej 3” 2020 – 2023
17. Projekt „Elbląskie Centrum Integracji Społecznej 1” na lata 2023 - 2024
18. Program „Pomoc osobom uzależnionym będącym w kryzysie bezdomności korzystającym z pomocy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych
19. Projekt „Bezpieczny pracownik socjalny”
20. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023
21. Program „Korpus Wsparcia Seniora”
22. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2023
23. Projekt „Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin w Elblągu”– edycja 3
24. Projekt „Choinkowy zawrót głowy 3”
25. Projekt „Poznajmy się lepiej-kronika ludzi z pasją”
26. Projekt „Urodziny dla Seniora”
27. Projekt „Zdrowo jemy – zdrowo i długo żyjemy”
28. Projekt „Mam siłę i wiedzę – dam radę”
29. Program „Aktywny Samorząd”
30. Program „Wyrównywanie różnic między regionami”
31. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”
32. Program „Mieszkanie na start”
33. Partnerstwo Rozwoju Społecznego Elbląga
34. Projekt „CO-GREEN”
35. Projekt „I ty również możesz Uskrzydlić Animację”